

Miasto **Jawor**
www.jawor.pl

Raport o stanie Gminy Jawor za rok 2024

Spis Treści		Strona
I.	Wstęp	4
II.	Informacje ogólne	33
2.1	Ogólna charakterystyka gminy	33
2.2	Charakterystyka pozycji i rozwoju gminy	41
2.3	Mieszkańcy Jawora w latach 2019-2023	58
III.	Finanse gminy	60
3.1	Wykonanie budżetu Gminy Jawor	60
3.2	Wykonanie wydatków inwestycyjnych	70
3.3	Zadania realizowane z dofinansowaniem środków zewnętrznych	87
3.4	Realizacja budżetu obywatelskiego	101
IV.	Informacja o stanie mienia komunalnego	101
4.1	Prawo własności gruntów	101
4.2	Udziały w spółkach	101
4.3	Zagospodarowanie przestrzenne	102
V.	Informacja o realizacji polityk, programów, strategii	103
5.1	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jawora na lata 2021 –2027	103
5.2	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2024 rok	110
5.3	Program osłonowy „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2024-2028”	111
5.4	Program „Jaworska Karta Dużej Rodziny”	112
5.5	Program Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2024 roku	113

5.6	Gmina Jawor - członkiem Aglomeracji Wałbrzyskiej i ZIT AW	117
5.7	Program ochrony środowiska	119
5.8	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	120
5.9	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2024 roku	120
5.10	Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Jawora do roku 2030	120
5.11	Plan gospodarki niskoemisyjnej - Gmina Jawor (PGN)	121
5.12	Strategia rozwoju Miasta Jawora na lata 2021-2031	123
5.13	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jawor na lata 2023-2033	124
VI.	Realizacja uchwał rady gminy	126
VII.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	133
7.1	Udział gminy w związkach międzygminnych, stowarzyszeniach w 2024 r.	133
7.2	Współpraca międzynarodowa	136
VIII.	Część analityczna	140
8.1	Oświata i edukacja	140
8.2	Polityka społeczna	159
8.3	Kultura	164
8.4	Turystyka, sport i rekreacja	174
8.5	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (w tym transport)	176
IX.	Podsumowanie	188

Wstęp

Szanowni Radni Rady Miejskiej w Jaworze

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Jawora

Oddaję w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Jawor za rok 2024. Dokument ten, wzorem lat ubiegłych, stanowi zbiorczą analizę sytuacji naszego miasta na zakończenie minionego roku i jest okazją do podsumowania tego, co wspólnie udało nam się osiągnąć. Zawarte w nim dane pozwalają na ocenę rozwoju Jawora w szerszej perspektywie. Rok 2024 był czasem intensywnych działań, wielu zakończonych inwestycji i rozpoczęcia nowych projektów, które służą naszemu miastu i jego mieszkańcom. Dzięki temu możemy dostrzec obszary, gdzie Jawor zmienia się na naszych oczach, a także zadania, które wymagają dalszej aktywności.

Mam nadzieję, że zawarte w nim informacje pozwolą Państwu na lepsze zrozumienie kierunków działań podejmowanych w 2024 roku oraz będą podstawą do dalszej rozmowy o przyszłości naszej gminy.

Z dumą mogę powiedzieć, że nasze wspólne działania zostały po raz kolejny dostrzeżone i docenione na szczeblu krajowym. W 2024 roku Jawor już po raz drugi został Liderem Rankingu Zielonych Finansów Samorządowych w kategorii gminy miejskie. To prestiżowe wyróżnienie przyznane przez Fundację Miasto oraz Związek Miast Polskich na podstawie Indeksu Zielonych Finansów Samorządowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, potwierdza, że nasza polityka ekologiczna i inwestycyjna prowadzona jest w sposób odpowiedzialny, innowacyjny i konsekwentny. Eksperti i naukowcy wyliczyli, że Jawor jako Lider zielonych finansów osiągnął najlepsze wyniki związane z finansowaniem działalności prośrodowiskowej w latach 2019-2023 i zapewnił wysoki poziom lokalnego bezpieczeństwa środowiskowego.

Silną pozycję Jawora potwierdzają również wyniki w innych, niezależnych rankingach. W rankingu opublikowanym przez Pismo Samorządu Terytorialnego *"Wspólnota"*, w którym porównano wydatki majątkowe *per capita*, Jawor uplasował się na wysokim 11. miejscu spośród 267 miast powiatowych w kraju. Tak wysokie miejsce to wynik łącznej punktacji w trzech obszarach: finanse i rozwój, dbałość o mieszkańców oraz środowisko. Natomiast w Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej” uplasowaliśmy się na 6. miejscu w województwie dolnośląskim i 17. miejscu w Polsce spośród aż 913 gmin miejskich i miejsko-wiejskich. To kolejne potwierdzenie, że Jawor jest miejscem atrakcyjnym do życia, pracy i inwestowania.

Wysokie pozycje Jawora w rankingach krajowych nie są dziełem przypadku. To efekt wspólnej pracy, jasnej strategii, odważnych celów, konkretnej wizji i konsekwencji w działaniu nastawionym na rozwój Jawora. Każde takie wyróżnienie

to dowód na to, że zmierzamy w dobrym kierunku, ale też zobowiązanie, by nie zwalniać tempa i konsekwentnie budować nowoczesne, rozwijające się i przyjazne miasto.

Rok 2024 był także rokiem końca kolejnej, VIII kadencji jaworskiego samorządu. Pod wieloma względami była to nietypowa kadencja w funkcjonowaniu samorządów wszystkich szczebli. Przesunięcie terminu wyborów władz lokalnych i regionalnych sprawiło, że miniona kadencja samorządów trwała aż 5,5 roku i była dłuższa od wszystkich poprzednich o 1,5 roku.

W kwietniu 2024 r. jaworzanie po raz trzeci w pierwszej turze obdarzyli mnie zaufaniem powierzając mi zaszczytną funkcję burmistrza Jawora. Wynik ten traktuję przede wszystkim jako wyraz uznania dla pracy, jaką wspólnie wykonaliśmy na rzecz naszej gminy w ostatnich latach. Zapewniam, że nadal będę służył Państwu głosów, potrzeb i oczekiwań i razem będziemy budować nowoczesny i bezpieczny Jawor. Nasze miasto zasługuje na ambitne cele i konsekwentną realizację wspólnych planów.

Wszystkie działania podejmowane na rzecz naszego miasta nie byłyby możliwe, gdyby nie Państwa zaangażowanie, udział w konsultacjach społecznych, budżecie obywatelskim, liczne rozmowy i spotkania umacniające partycypacyjny model zarządzania Jaworem. To dzięki dialogowi i współpracy a przede wszystkim otwartości na Państwa uwagi i problemy nasze miasto nieustannie się rozwija stając się nowoczesne, ekologiczne, zielone i otwarte na potrzeby mieszkańców. Pragnę serdecznie podziękować, za Państwa wkład we współtworzenie Jawora - miasta Chleba i Pokoju, które każdego dnia staje się lepszym miejscem do życia.

O konkretnych efektach naszej pracy mogą Państwo przeczytać w analitycznej części raportu o stanie gminy, do lektury którego serdecznie zachęcam.

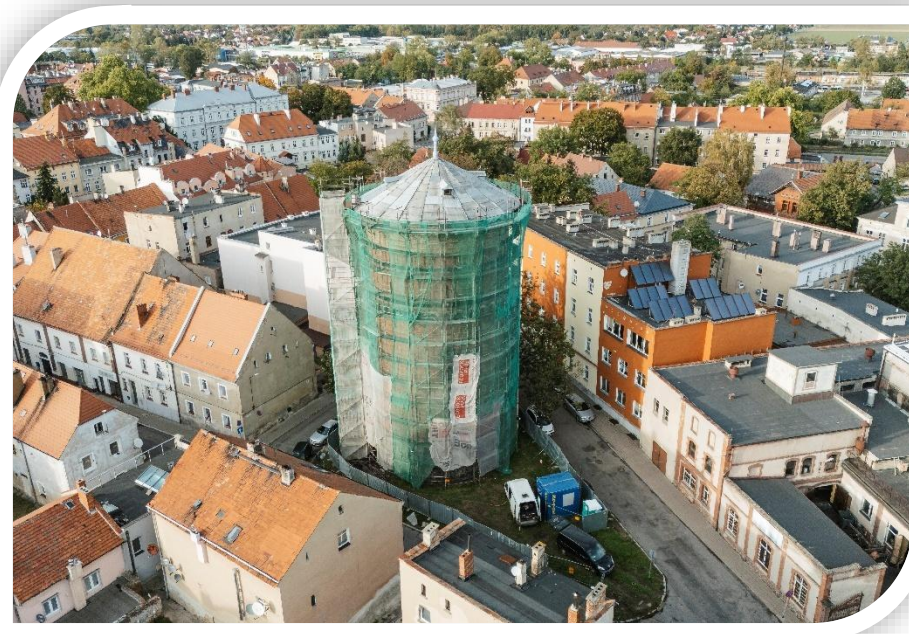
1. Na początku 2024 roku, współpracując ze Spółdzielnią Mieszkaniową Lokatorsko-Własnościową w Jaworze, rozpoczęliśmy projekt stanowiący odpowiedź na rosnące potrzeby mieszkańców w zakresie dostępnych cenowo, komfortowych lokali. Mając za priorytet zapewnienie mieszkańcom stabilnego życia w naszym mieście budujemy mieszkania na wynajem z opcją dojścia do własności. To inwestycja w przyszłość młodych rodzin, a także element długofalowej polityki rozwoju demograficznego i społecznego Jawora. Na ten cel otrzymaliśmy grant w wysokości 6,5 mln zł z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Równolegle kontynuowaliśmy budowę nowego osiedla mieszkaniowego przy ul. Mickiewicza, które realizujemy wspólnie z Towarzystwem Budownictwa Społecznego Kamienna Góra. To największa tego typu inwestycja mieszkaniowa w naszym mieście od lat, na którą w 2023 roku pozyskaliśmy ponad 19 mln zł dofinansowania z BGK. Z końcem 2024 roku zakończyliśmy pierwszy etap prac budowlanych, zbliżając się do stanu surowego zamkniętego we wszystkich budynkach.

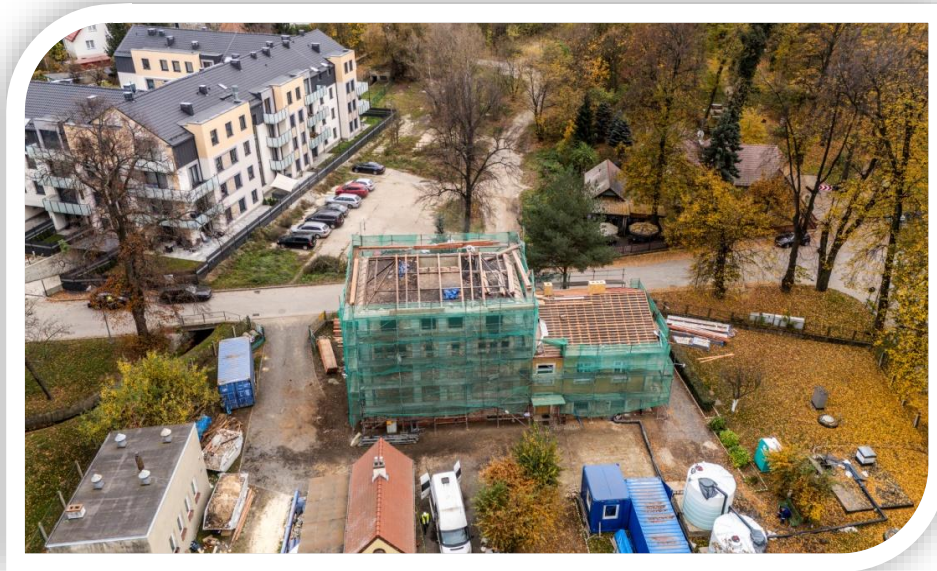
2. Z pełnym przekonaniem mogę dziś powiedzieć, że rok 2024 stał się początkiem prawdziwej rewolucji wodnej w naszym mieście. Po dekadach zaniedbań i braku poważnych inwestycji w tym zakresie postanowiliśmy odważnie wkroczyć na ścieżkę modernizacji całego systemu zaopatrzenia w wodę i gospodarki wodno-ściekowej.

Stare, wyeksploatowane rury, w wielu przypadkach ponad 50-letnie, sukcesywnie zastępujemy nową siecią wodociągową. To zadanie wciąż jest w trakcie realizacji - nie jest łatwe ani szybkie, ale absolutnie konieczne. Zapewnienie mieszkańcom Jawora czystej, bezpiecznej wody to nie tylko kwestia jakości życia, ale także bezpieczeństwa i zdrowia.

3. Ubiegły rok to także czas modernizacji kluczowych obiektów infrastruktury wodnej. W Parku Miejskim rozpoczęliśmy unowocześnianie stacji uzdatniania wody -

miejsca, które od dekad pełni ważną funkcję w dostarczaniu wody pitnej, ale wymagało już pilnych działań. Prace rozpoczęły się też w AKSUW Paszowice, czyli drugim strategicznym ujęciu wody dla naszego miasta. Modernizacja objęła również wieżę ciśnień - jeden z bardziej charakterystycznych elementów krajobrazu centrum Jawora, ale przede wszystkim niezwykle ważny element całego systemu ciśnieniowego wodociągów.

Te działania są przełomowe. Poprawiają nie tylko jakość i niezawodność dostaw wody, ale też odporność miasta na sytuacje kryzysowe, takie jak susze czy awarie sieci. Inwestujemy w przyszłość - i robimy to z myślą o kolejnych pokoleniach Jaworzan.

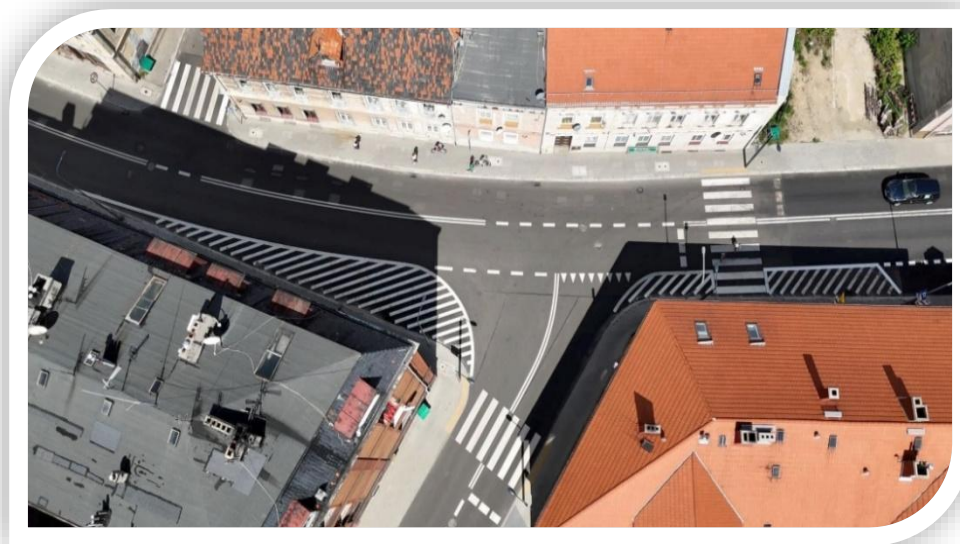
4. Wiosną sfinalizowaliśmy także jedną z najważniejszych inwestycji w historii miejskiej gospodarki komunalnej - modernizację oczyszczalni ścieków. To projekt, który realizowaliśmy przez trzy lata i który pochłonął aż 111 milionów złotych. Dziś możemy z dumą powiedzieć: Jawor posiada jedną z najnowocześniejszych oczyszczalni w Polsce. Dzięki tej inwestycji nie tylko spełniamy surowe normy środowiskowe, ale też zabezpieczamy potrzeby miasta na najbliższe dekady - zarówno w zakresie ochrony środowiska, jak i komfortu życia mieszkańców.

To, co robimy dziś, jest fundamentem dla zrównoważonego, nowoczesnego miasta. Wodna rewolucja, którą rozpoczęliśmy, będzie miała realny wpływ na życie każdego z nas - i jestem przekonany, że po jej zakończeniu efekty odczujemy bardzo szybko.

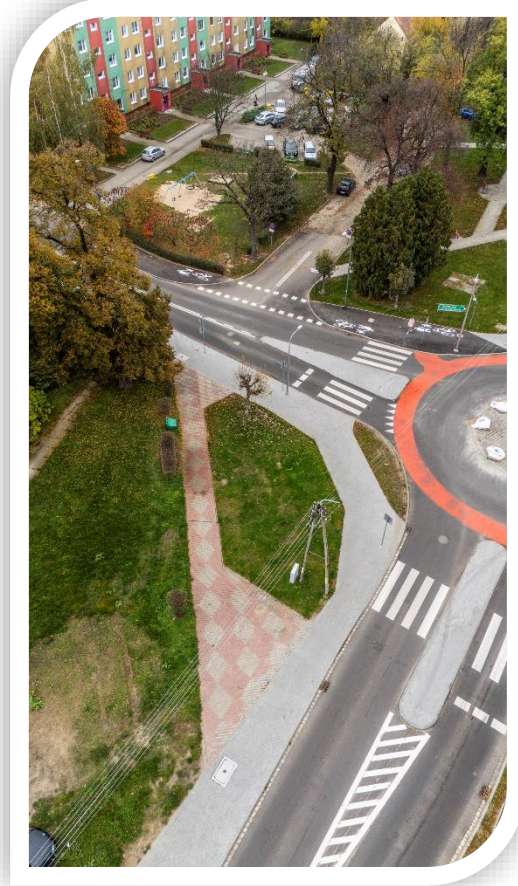
5. W 2024 roku konsekwentnie kontynuowaliśmy także działania na rzecz poprawy stanu infrastruktury drogowej w Jaworze. Modernizacja dróg to nie tylko kwestia estetyki i komfortu, ale przede wszystkim bezpieczeństwa mieszkańców i sprawnego funkcjonowania komunikacji w mieście.

W marcu zakończyliśmy kompleksową modernizację trzech ważnych ulic: Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina. Łączna wartość tych inwestycji wyniosła 6,7 mln zł. W ramach prac wykonano nową nawierzchnię jezdni i chodników wraz z wymianą infrastruktury podziemnej. To zadanie znacząco poprawiło dostępność komunikacyjną tej części miasta, zarówno dla kierowców, osób poruszających się pieszo, jak i korzystających z transportu publicznego.

Sfinalizowaliśmy również rozpoczęty w 2023 roku remont odcinka ulicy Wrocławskiej - od przejazdu kolejowego do skrzyżowania z ulicą Armii Krajowej. W ramach tej inwestycji powstało nowe rondo, które usprawniło ruch i poprawiło bezpieczeństwo w tej części miasta.

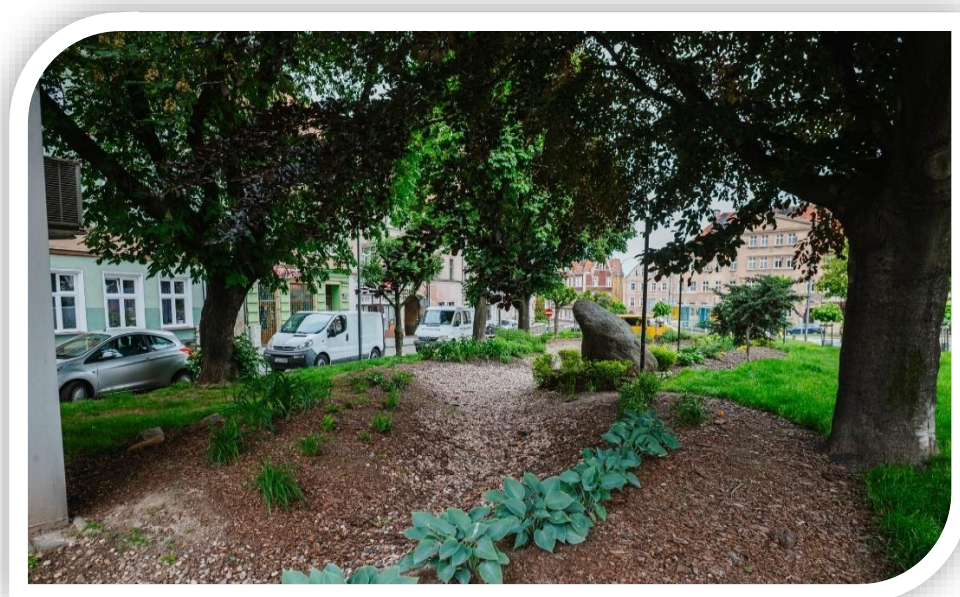
A to nie koniec prac na ul. Wrocławskiej. Rozpoczęliśmy też kolejny etap przebudowy, tym razem na odcinku od skrzyżowania z ul. Armii Krajowej do budynku Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. W ramach tej inwestycji wykonujemy nową nawierzchnię drogi i chodników, a także wymieniamy starą infrastrukturę podziemną. To zadanie odpowiada zarówno na potrzeby mieszkańców, jak i uczniów dojeżdżających do szkoły - podnosząc komfort i bezpieczeństwo ruchu w tym rejonie.

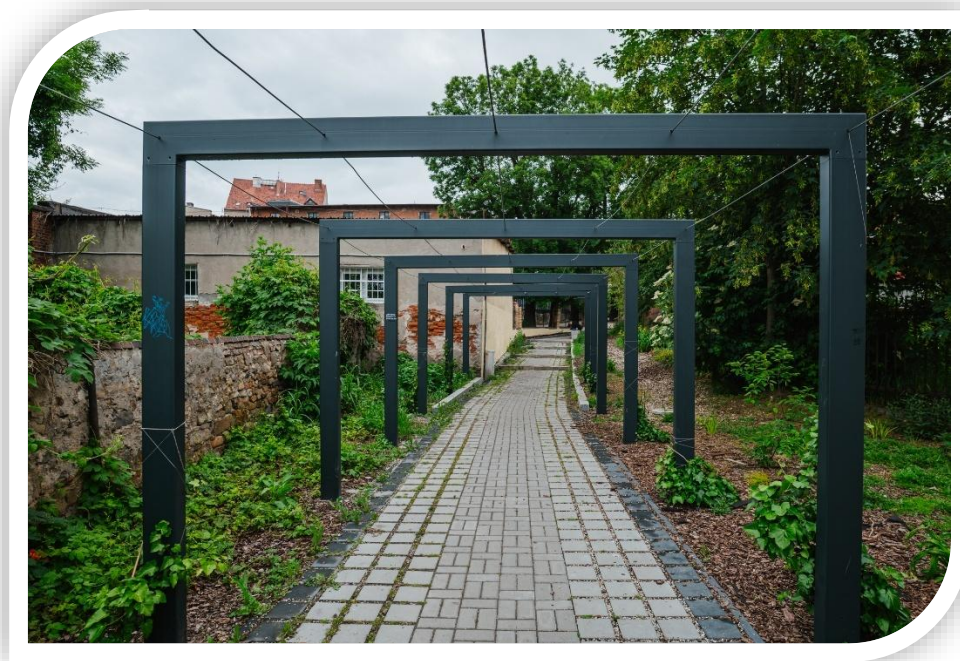
6. Rozwój infrastruktury drogowej to jeden z moich priorytetów i cieszę się, że wspólnie z mieszkańcami możemy obserwować efekty tych działań na co dzień. Ma to również realny wpływ na funkcjonowanie Jaworskiej Komunikacji Miejskiej, która jesienią zyskała nową jakość. Na ulice Jawora wyjechały wówczas trzy nowoczesne, elektryczne autobusy. Dbalność o jakość transportu publicznego to nie tylko kwestia wygody, ale również odpowiedzialności za bezpieczeństwo

mieszkańców. Transport publiczny musi być nowoczesny i przyjazny mieszkańcom - i w Jaworze taki właśnie jest. Wartość tej inwestycji przekroczyła 10 mln zł.

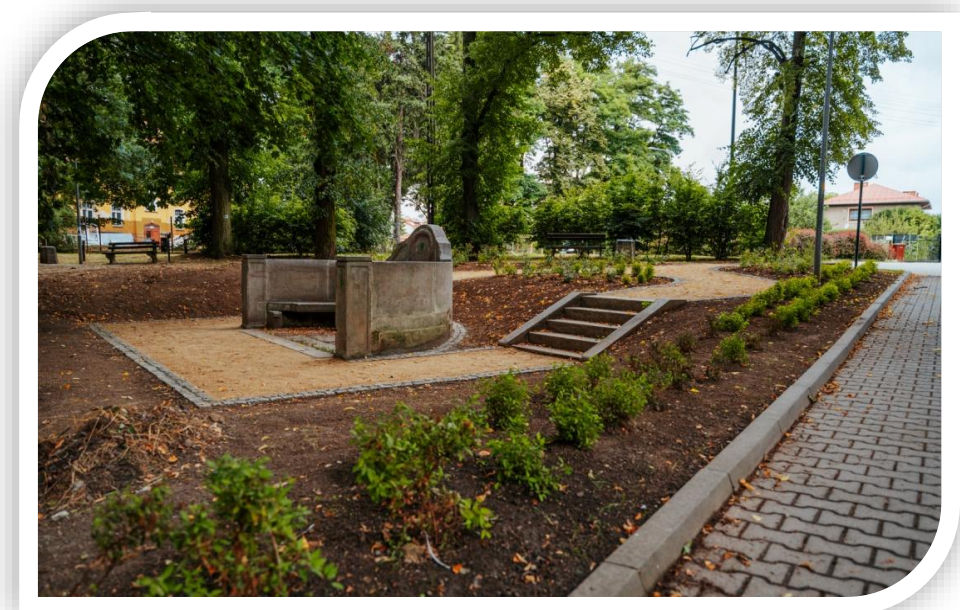

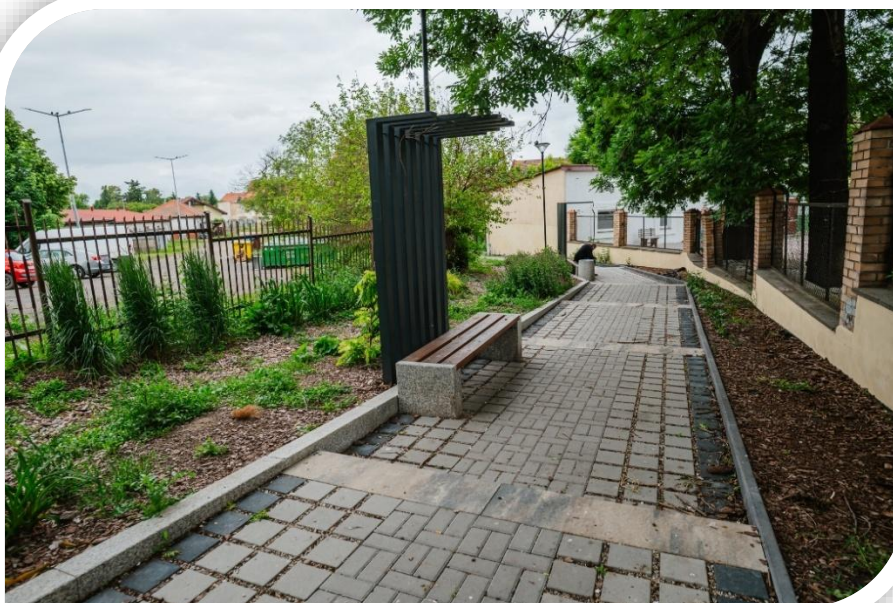
7. Miniony rok był szczególny także dla przestrzeni wspólnych naszego miasta. Sfinalizowaliśmy najbardziej kompleksowy i społecznie potrzebny projekt ostatnich lat realizowany dzięki wsparciu funduszy norweskich. To przedsięwzięcie o wartości 5,5 miliona złotych objęło rewitalizację aż 12 lokalizacji w Jaworze, w tym tak oczekiwany remont jaworskich podwórek w ścisłym, zabytkowym centrum miasta i w istotny sposób poprawiło wygląd obszarów miejskich.

Przestrzenie między budynkami, które przez dekady były zaniedbane, zyskały nowe oblicze. Tam, gdzie wcześniej dominował beton, pojawiła się zielen, nowe nawierzchnie, miejsca do odpoczynku, parki kieszonkowe, ogrody deszczowe, bezpieczne dojścia, oświetlenie i estetyczna mała architektura. To nie tylko poprawa wyglądu - to także większe bezpieczeństwo, lepsza jakość życia, więcej zieleni i możliwość integracji mieszkańców. Te inwestycje to przykład, jak mądrze wykorzystywać środki zewnętrzne z myślą o ludziach i ich codziennym otoczeniu.

8. W 2024 roku konsekwentnie realizowaliśmy ideę miasta aktywnego, otwartego na sport i rekreację - niezależnie od wieku, dyscypliny czy poziomu zaawansowania. Wierząc, że sport jest nie tylko fundamentem zdrowego stylu życia, ale też doskonałą formą integracji dla mieszkańców, w ubiegłym roku przeznaczaliśmy znaczne środki na rozwój infrastruktury sportowej oraz organizację wydarzeń.

Ważnym krokiem było stworzenie nowych przestrzeni do aktywności fizycznej. Na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Jawornik oraz Osiedla Przyrzecze powstały dwa nowoczesne korty tenisowe. Kompleksy sportowe z infrastrukturą towarzyszącą i elementami małej architektury służą nie tylko amatorom tenisa, ale i mieszkańcom szukającym miejsca do aktywnego wypoczynku.

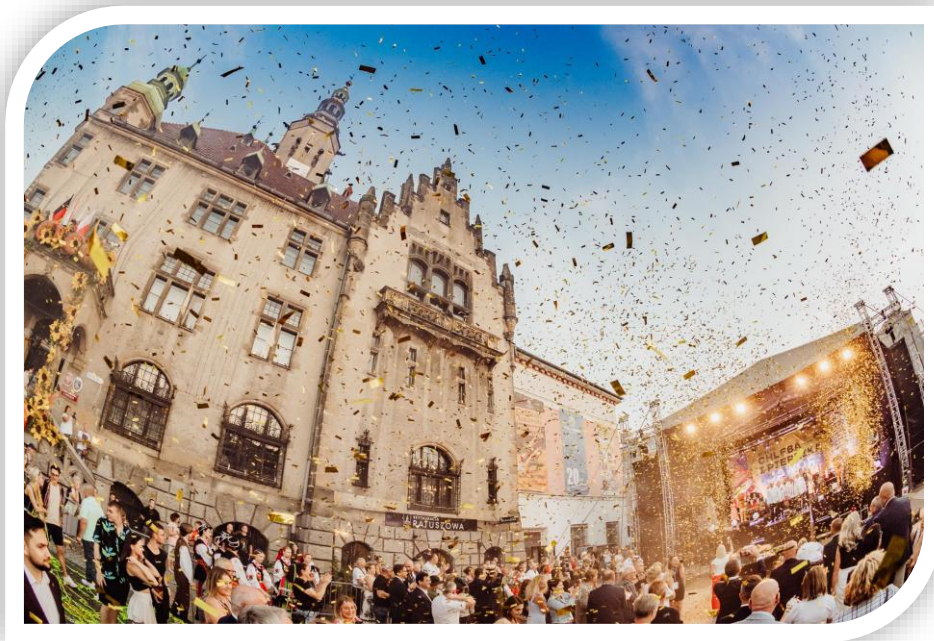
9. Ponadto, dzięki zaangażowaniu mieszkańców i mechanizmowi Jaworskiego Budżetu Obywatelskiego mogliśmy zrealizować kolejne inwestycje: boisko sportowe na Osiedlu Marysieńki oraz boisko do koszykówki na Osiedlu Przyrzecze. W ramach JBO powstała też nowa strefa wypoczynkowo-rekreacyjna na terenie parafii św. Marcina, jako dowód na to, że sport i rekreacja mogą łączyć nie tylko pokolenia, ale i środowiska.

10. Rok 2024 to również bogaty kalendarz wydarzeń kulturalnych i sportowych, z których możemy być naprawdę dumni. Zorganizowaliśmy Święto Chleba i Piernika, Święto Patrona Miasta Świętego Marcina i Dzień Niepodległości, 7. edycję wyścigu kolarskiego „Jaworska Pajda Chleba”, który przyciągnął zawodników z różnych zakątków regionu. Odbył się także Jaworski Półmaraton - impreza, która na stałe wpisała się w mapę biegową Dolnego Śląska. Kontynuowaliśmy organizację różnych turniejów: od halowego turnieju piłkarskiego zGRAny Jawor, Jaworzanka Cup, turnieju taekwon-do, po rywalizacje taneczne i szachowe. Każde z tych wydarzeń pokazało, jak ogromny potencjał drzemie w jaworskich klubach, trenerach, a co najważniejsze, w naszych mieszkańcach.

Tworzymy miasto, w którym każdy, bez względu na wiek i możliwości, znajdzie przestrzeń do ruchu, rywalizacji i wspólnego przeżywania sportowych emocji. Wierzę, że sport to nie tylko pasja i zdrowie, ale także sposób na budowanie silnej, radosnej i zdrowej społeczności. I z tą myślą będziemy kontynuować nasze działania w kolejnych latach.

11. Jako miasto wspieramy także zdolną młodzież, sportowców, kluby sportowe oraz trenerów. Kwoty na wsparcie są sukcesywnie zwiększane z roku na rok. Na ten cel w 2024 r. przeznaczono z budżetu miasta prawie 60.000 zł na stypendia naukowe i prawie 65.000 zł na stypendia sportowe. Wsparcie finansowe dla zdolnych uczniów poprzez stypendia naukowe i sportowe to forma uznania ich osiągnięć i motywacji do dalszego rozwoju. Stypendia te są przyznawane za wybitne osiągnięcia w nauce, sportach lub innych dziedzinach, jak np. sztuka. Dodatkowo miasto wspiera imprezy sportowe i na ten cel w minionym roku przeznaczono ponad 152.000 zł. Natomiast na wsparcie działalności jaworskich klubów sportowych przeznaczyliśmy prawie 800.000 zł.

12. Nie zapominamy także o osobach starszych, chorych i potrzebujących pomocy. Dzięki Jaworskiemu Uniwersytetowi III Wieku czy Dziennemu Domowi Senior+ integrujemy jaworskich seniorów oferując ciekawą ofertę edukacyjną aktywizującą i integrującą osoby starsze.

13. Wrzesień 2024 roku przyniósł nam trudny sprawdzian - powódź, która dotarła do Jawora i wystawiła naszą wspólnotę na próbę. Ulewne deszcze i gwałtowny wzrost poziomu Nysy Szalonej zagroziły bezpieczeństwu mieszkańców, ich domom i dobytkowi. W tych dramatycznych chwilach Jaworzanie zdali egzamin z odpowiedzialności, solidarności i wzajemnej troski.

Dzięki wspólnemu zaangażowaniu, ponad podziałami, z poczuciem jedności i wspólnego celu, udało się skutecznie chronić mienie, zdrowie i życie mieszkańców. Strażacy, służby miejskie, wolontariusze, sąsiedzi i przyjaciele - wszyscy stanęli ramię w ramię, by nieść pomoc tam, gdzie była najbardziej potrzebna. To była prawdziwa siła naszej społeczności.

Ale nasza pomoc nie zatrzymała się na granicach gminy. Gdy poznaliśmy skalę zniszczeń w innych częściach Dolnego Śląska, uruchomiliśmy zarówno zbiórki darów dla najbardziej poszkodowanych, jak i realną pomoc w porządkowaniu mieszkań i domów. Dzięki hojności mieszkańców Jawora wsparcie trafiło m.in. do Kłodzka

i Stronia Śląskiego - miast, które zostały dotknięte jeszcze większym dramatem.

W tych trudnych dniach otrzymaliśmy również wyjątkową pomoc od naszych partnerów z miasta Niepołomice. Strażacy z tej zaprzyjaźnionej gminy bez wahania ruszyli z pomocą, pokazując, że prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie. Ich obecność i zaangażowanie były nie tylko wsparciem operacyjnym, ale i silnym gestem solidarności międzyludzkiej i międzygminnej.

Jestem dumny z postawy mieszkańców Jawora. Pokazaliśmy, że w obliczu kryzysu potrafimy działać razem - skutecznie, mądrze i z sercem. To nasza siła i wartość, której nie sposób przecenić.

Wszystkie działania i prowadzone inwestycje, o których szerzej przeczytają Państwo na kartach niniejszego Raportu, stanowią dowód skutecznego zarządzania i konsekwentnej realizacji strategii rozwoju Gminy Jawor, której celem jest rozwój, poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz budowa nowoczesnej i przyjaznej infrastruktury miejskiej.

Mam nadzieję, że informacje zawarte w tym dokumencie pozwolą Państwu na lepsze zrozumienie kierunków działań podejmowanych w 2024 roku oraz będą podstawą do dalszej, wspólnej rozmowy o przyszłości naszego miasta.

Emilian Bera

Burmistrz Miasta Jawora

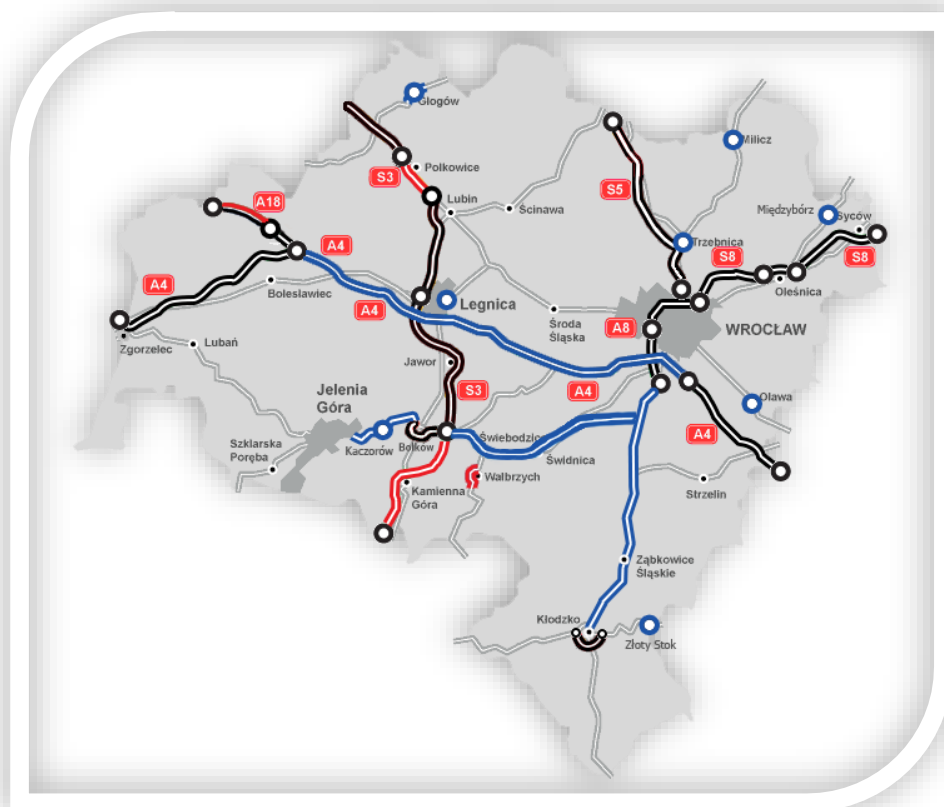
II. Informacje ogólne

2.1 Ogólna charakterystyka gminy

Jawor, położony na skrzyżowaniu kluczowych szlaków transportowo-komunikacyjnych, stanowi strategiczny punkt łączący Zachód i Wschód Europy. Ta wyjątkowa lokalizacja nie tylko zwiększa znaczenie miasta na mapie regionu, ale także przekłada się na jego rosnącą atrakcyjność w oczach inwestorów krajowych i zagranicznych.

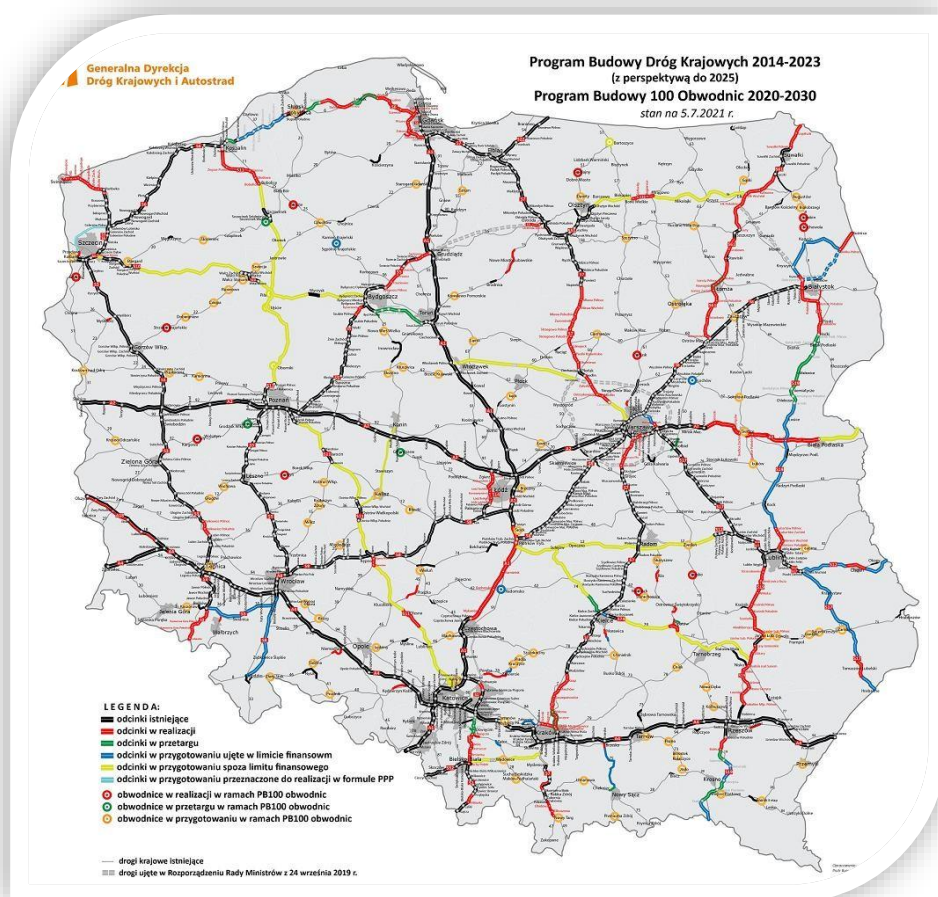
Planowana budowa nowych odcinków autostrad - drogi ekspresowej S5 oraz nowej trasy A4 - dodatkowo wzmocni ten potencjał, otwierając przed Jaworem i całym regionem nowe perspektywy rozwoju. Przewiduje się, że inwestycje te przyczynią się do powstania w mieście oraz okolicznych gminach dużej strefy ożywienia gospodarczego, której oddziaływanie już teraz widoczne jest w działaniach sąsiednich samorządów.

Jawor usytuowany jest w centralnej części Dolnego Śląska i powiatu jaworskiego, zajmuje powierzchnię 18,8 km². Stanowi to 3,16% obszaru powiatu, 0,09% powierzchni województwa dolnośląskiego oraz 0,006% powierzchni całej Polski. Dzięki swojemu położeniu i dynamicznemu rozwojowi infrastrukturalnemu, Jawor coraz częściej postrzegany jest jako ważny punkt na gospodarczej mapie kraju i Europy.

Miasto, położone na malowniczej Nizinie Śląsko-Łużyckiej, nad rzeką Nysą Szaloną, posiada rozbudowaną sieć dopływów i kanałów wodnych, które sprzyjają jego rozwojowi urbanistycznemu. Przez teren Jawora przepływa Kanał Młynówka o długości ok. 12 km. Kanał ten zasila staw w Parku Miejskim i pełni istotną funkcję w gospodarce wodnej miasta - odprowadza wody opadowe, roztopowe oraz wody z rowów melioracyjnych. Łączna powierzchnia wód otwartych i sieci rzecznych w granicach miasta wynosi 53 ha.

Dzięki strategicznemu położeniu na przecięciu ważnych szlaków komunikacyjnych - zarówno drogowych, jak i kolejowych - Jawor pełni rolę istotnego węzła transportowego. Miasto jest oddalone o 420 km od Warszawy, 310 km od Berlina i 230 km od Pragi. Przebiegające przez Jawor drogi ekspresowe S3 i A4 oraz węzły „Jawor Północ” i „Jawor Wschód” zapewniają doskonałe połączenia krajowe i międzynarodowe. Taka infrastruktura stanowi istotny atut w kontekście rozwoju gospodarczego, inwestycyjnego oraz handlowego.

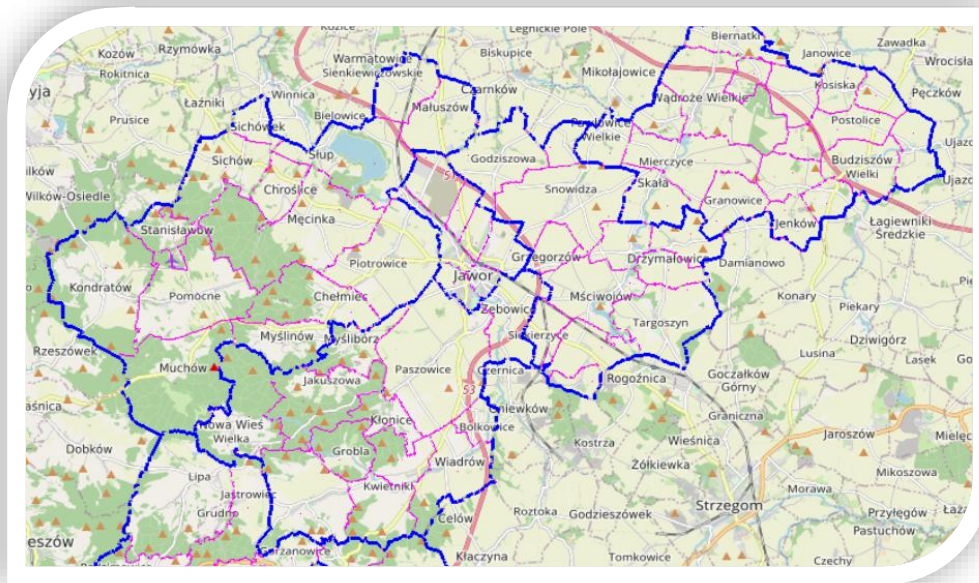

Jawor dysponuje dobrze rozwiniętą siecią dróg, co przekłada się na jego korzystne położenie komunikacyjne w regionie. Przez miasto przebiegają ważne drogi wojewódzkie, m.in. trasy Jelenia Góra - Legnica, Jawor - Złotoryja oraz Jawor -

Strzegom - Wałbrzych. Uzupełnieniem tej infrastruktury są drogi powiatowe prowadzące w kierunku Godziszowej, Snowidzy, Słupa i Myśliborza. Miasto posiada również cztery połączenia drogowe z autostradą A4 - w kierunkach: Legnicy, Wądroża Wielkiego, Snowidzy i Budziszowa Wielkiego, co zapewnia szybki dostęp do jednej z najważniejszych arterii komunikacyjnych w kraju.

Pod względem geograficznym Jawor graniczy z trzema gminami: od wschodu z Gminą Mściwojów, od południowego zachodu z Gminą Paszowice oraz od północnego zachodu z Gminą Męcinka. Naturalne granice miasta wyznaczają Pogórze Kaczawskie od południa oraz Wzgórze Strzegomskie od południowego wschodu. Najwyższy punkt miasta znajduje się przy Wieży Ciśnień (208m n.p.m.), natomiast najniższy - nad rzeką Nysą Szaloną w rejonie przepompowni miejskiej.

Największym i najbardziej wpływowym ośrodkiem miejskim w bezpośrednim sąsiedztwie Jawora jest Legnica, która odgrywa istotną rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym całego subregionu.

Jawor to miasto przyjazne mieszkańcom, oferujące przestrzeń do wypoczynku i aktywnego spędzania czasu w otoczeniu zieleni. Szczególnym miejscem jest tu liczący 27,34 ha Park Miejski - największy teren rekreacyjny w mieście.

To nie tylko zielona oaza spokoju, ale również centrum życia kulturalnego i sportowego. W parku znajdują się: basen letni, stadion, siłownia plenerowa, zabytkowa fontanna oraz duży plac zabaw dla dzieci, które czynią z tego miejsca atrakcyjny punkt zarówno dla rodzin, jak i osób aktywnych fizycznie.

Park Miejski stanowi ważny element tożsamości lokalnej, będąc miejscem

spotkań, relaksu i licznych wydarzeń plenerowych.

Jawor może poszczycić się niezwykle bogatym dziedzictwem architektonicznym, które stanowi jeden z najważniejszych elementów tożsamości miasta oraz jego atrakcyjności turystycznej.

Na szczególną uwagę zasługuje Kościół Pokoju pw. Świętego Ducha - unikalna perła protestanckiej architektury drewnianej, wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. To nie tylko zabytek o znaczeniu światowym, ale również symbol pokojowego współistnienia kultur i religii.

Wśród innych architektonicznych skarbów Jawora warto wymienić reprezentacyjny Ratusz z Salą Rajców, znany z efektownych witraży, Muzeum Regionalne w dawnym klasztorze, Zamek Piastowski, który nawiązuje do średniowiecznych dziejów miasta oraz mrocznych lat kiedy pełnił rolę więzienia przez prawie 300 lat, oraz kościół pw. św. Wojciecha, będący ważnym punktem na mapie sakralnej regionu.

Dzięki temu dziedzictwu Jawor przyciąga turystów z całej Polski, oferując im możliwość obcowania z historią i sztuką w niepowtarzalnej, lokalnej atmosferze.

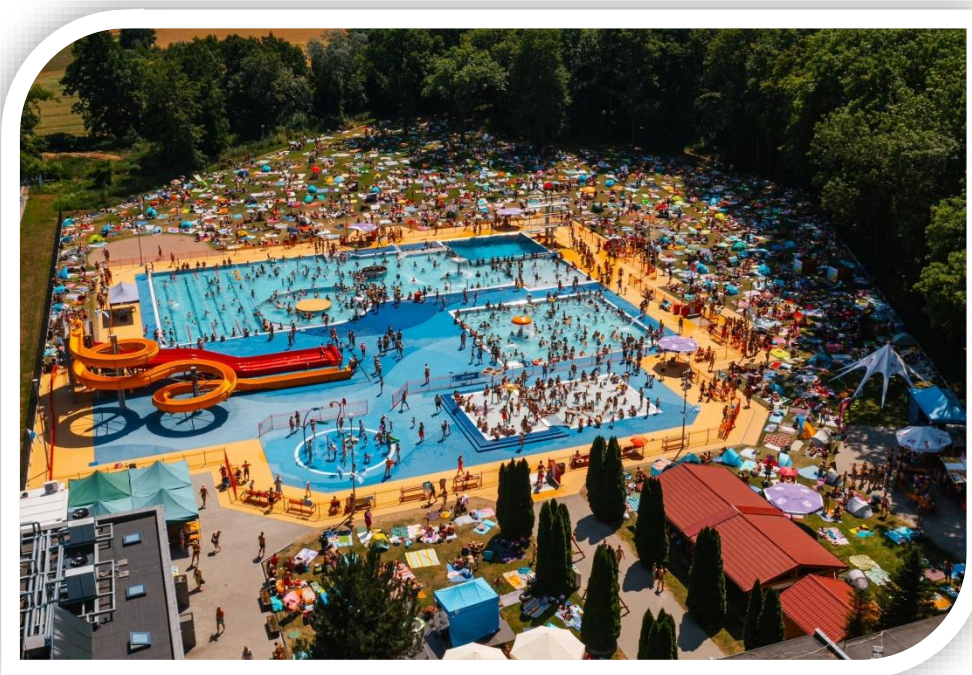
Gmina Jawor to doskonałe miejsce dla miłośników aktywnego wypoczynku i rekreacji na świeżym powietrzu. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna miasta stale się rozwija, oferując mieszkańcom i odwiedzającym szereg atrakcji dostosowanych do różnych grup wiekowych i potrzeb.

Wśród najważniejszych obiektów wyróżnia się nowoczesny basen letni, otwarty w 2020 roku, ceniony za estetykę, funkcjonalność i wysoki standard. Dużym

zainteresowaniem cieszy się również Ośrodek Wypoczynkowy „Jawornik”, który rozciąga się na powierzchni 11 ha i obejmuje akwen wodny, kort tenisowy, boiska do piłki plażowej i koszykowej, skate park oraz plac zabaw - wszystko to w otoczeniu przyrody.

Miłośnicy pływania mogą korzystać z Krytej Pływalni „Słowianka”, gdzie odbywają się regularne zajęcia sportowe oraz cykliczne imprezy. W 2025 roku planowany jest remont obiektu, na który wykonano nowy projekt budowlany.

Stadion Miejski ze sztucznym oświetleniem i boiskami stanowi miejsce wydarzeń sportowych, kulturalnych oraz imprez masowych. Z kolei Centrum Sportowe na Osiedlu Przrzecze, boiska „Orlik” oraz obiekty sportowe przy szkołach podstawowych tworzą kompleksową sieć miejsc do uprawiania sportu i rekreacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Jawor to miasto o bogatej i dynamicznej ofercie kulturalnej oraz sportowej, która odgrywa kluczową rolę w rozwoju lokalnej turystyki i promocji miasta na arenie krajowej. Za organizację wydarzeń odpowiadają m.in. Wydział Promocji i Współpracy Zagranicznej, Jaworski Ośrodek Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna oraz Muzeum Regionalne.

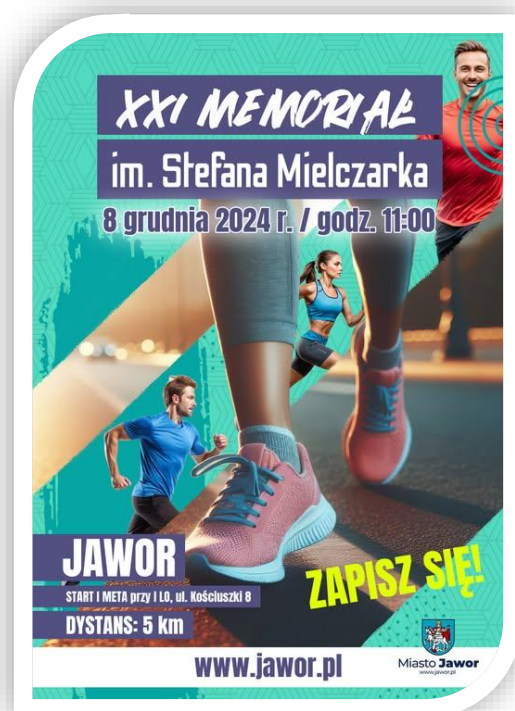
Wśród najbardziej prestiżowych wydarzeń znajduje się Święto Chleba i Piernika - międzynarodowa impreza kulinarno-kulturalna, która przyciąga gości z całej Europy. Do wydarzeń o międzynarodowym zasięgu należy również Wyścig Kolarski „Jaworska Pajda Chleba”.

Miasto tętni życiem kulturalnym przez cały rok - odbywają się tu m.in. Jaworskie Impresje Teatralne, Noc w Muzeum, konkurs recytatorski Pegazik, Forum Filmowe Jaworskie Watch Dogs, ekologiczno-artystyczna Wegetariada, Jaworskie Gody oraz Ogólnopolski Konkurs Recytatorski.

Jawor to także centrum aktywności sportowej. W kalendarzu wydarzeń sportowych znajdują się: rajd zabytkowych samochodów Tylko Dla Zuchwałych, Kobieta za Kółkiem, Półmaraton Jaworski, Bieg Niepodległości, Jaworzanka JAKO CUP, Jaworska Liga Halowa, turniej zGRAny Jawor, memoriał im. Stefana Mielczarka, turnieje taneczne, szachowe oraz liczne zawody strzeleckie organizowane na strzelnicy prowadzonej przez Jaworski Klub Strzelecki „UR”.

Dzięki tej różnorodnej ofercie wydarzeń, Jawor staje się nie tylko miejscem atrakcyjnym do odwiedzenia, ale także silnym ośrodkiem życia społecznego, kulturalnego i sportowego w regionie.

Jawor to miasto, które wyróżnia się także bogatą ofertą turystyczną, w tym różnorodnymi szlakami turystycznymi, które przyciągają zarówno miłośników aktywnego wypoczynku, jak i pasjonatów historii. Przez Jawor przebiegają cztery ważne szlaki turystyczne:

Szlak Wygasłych Wulkanów (znaki żółte) - liczący 89 km, prowadzący przez Legnickie Pole, Złotoryję oraz Jawor. Szlak ten jest wyjątkowy ze względu na swoje tematyczne odniesienia do relikwów zjawisk wulkanicznych, takich jak odsłonięcia bazaltów, profitów czy diabazów. Region Gór i Pogórza Kaczawskiego wyróżnia się spośród innych regionów w Polsce niezwykłą różnorodnością geologiczną, szczególnie ciekawe są skały i wzgórza będące pozostałością aż trzech okresów aktywności wulkanicznej. To z tego powodu region zwany jest Krainą Wygasłych Wulkanów.

Szlak Martyrologii (znaki niebieskie) - o długości około 20 km, łączący Jawor ze Strzegomiem. Szlak ten przebiega przez malownicze Wzgórza Strzegomskie i stanowi pomnik miejsc związanych z tragicznymi wydarzeniami historycznymi. Szlak Cystersów - długodystansowa trasa, która rozpoczyna się w Portugalii, a kończy w Polsce, łącząc miejsca związane z historią Zakonu Cystersów, który miał duży wpływ na rozwój regionu.

Szlak miast i miejsc UNESCO - biegnący od Łęknicy do Warszawy, prowadzący przez miasta i miejsca, które znajdują się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Jawor stanowi jeden z ważnych punktów

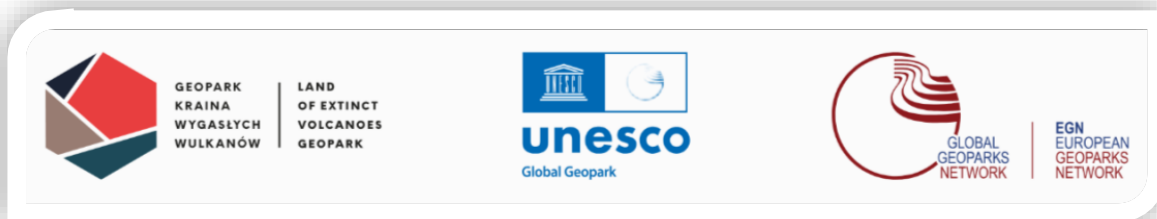
na tej trasie.

Dodatkowo, miasto inwestuje w rozwój infrastruktury rowerowej, a projekt budowy trasy rowerowej „Kamienna” doskonale wpisuje się w trend promowania zdrowego stylu życia i ekoturystyki, zachęcając do aktywnego spędzania czasu w otoczeniu natury.

Szlaki turystyczne Jawora to doskonała okazja do odkrywania walorów przyrodniczych i historycznych regionu, przyciągając turystów o różnych zainteresowaniach.

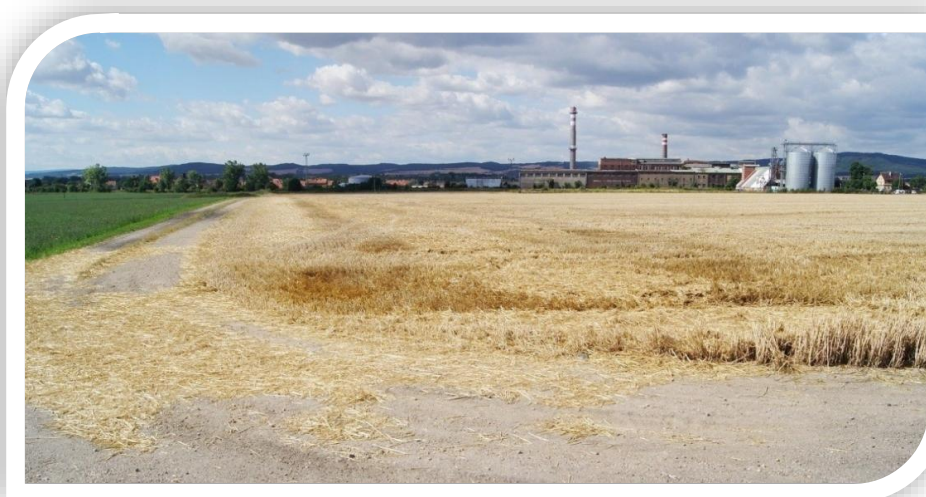

Utworzenie Geoparku w Krainie Wygasłych Wulkanów to oddolna, partnerska inicjatywa, w którą przez wiele lat aktywnie włączają się gminy Partnerstwa Kaczawskiego, nadleśnictwa, instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe, biznes i mieszkańcy. Jego celem jest dbanie, by cały region dynamicznie rozwijał się w oparciu o swoje dziedzictwo, krajobraz, tradycję i potencjał mieszkańców. Geopark Kraina Wygasłych Wulkanów w marcu 2024 r. otrzymał status Światowego Geoparku UNESCO. Na etapie prac koordynacyjnych przewodnictwem w Komitecie, który odpowiedzialny był za wpis Geoparku na listę UNESCO, stanowił Burmistrz Jawora Emilian Bera.

2.2 Charakterystyka pozycji i rozwoju gminy

Jawor od dekady stawia na zrównoważony rozwój. To zadanie, które jest sukcesywnie realizowane i będzie kontynuowane w perspektywie najbliższych kilku lat. W niniejszym raporcie, opisującym funkcjonowanie Gminy w 2024 roku, przedstawiona jest wizja miasta rozwijającego się w sposób trwały, łączącego rozwój gospodarki z jednoczesną dbałością o ochronę środowiska i dobro społeczne.

Dokładnie dziesięć lat temu, w grudniu 2014 r. wykorzystano niewątpliwy atut Jawora jakim jest jego położenie, podejmując decyzję o zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Jawora. Mając na względzie dogodne położenie Jawora na ważnych szlakach komunikacyjnych oraz sprzyjające warunki do obsługi rynków międzynarodowych, na terenie miasta zbudowano jeden z największych i najbardziej atrakcyjnych terenów inwestycyjnych w Polsce i Europie - Dolnośląską Strefę Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor (DSAG – S3 Jawor).

Ten obszar przemysłowy o powierzchni ponad 400 hektarów w pasie drogi ekspresowej S3, posiada szczególne atuty dla rozwijania biznesu. W całości objęty jest działaniem Specjalnej Strefy Ekonomicznej zarządzanej przez Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną „INVEST-PARK” Sp. z o.o.

Daimler AG - pierwszy inwestor na terenie DSAG-S3 Jawor, rozpoczął w 2024 r. budowę kolejnej fabryki, w której produkowane będą samochody. Koncern przekształca istniejące już zakłady Mercedes-Benz Manufacturing Poland produkujące silniki i baterie do samochodów z napędem hybrydowym, w fabrykę Vanów, co ma na celu zwiększenie konkurencyjności przemysłowej firmy.

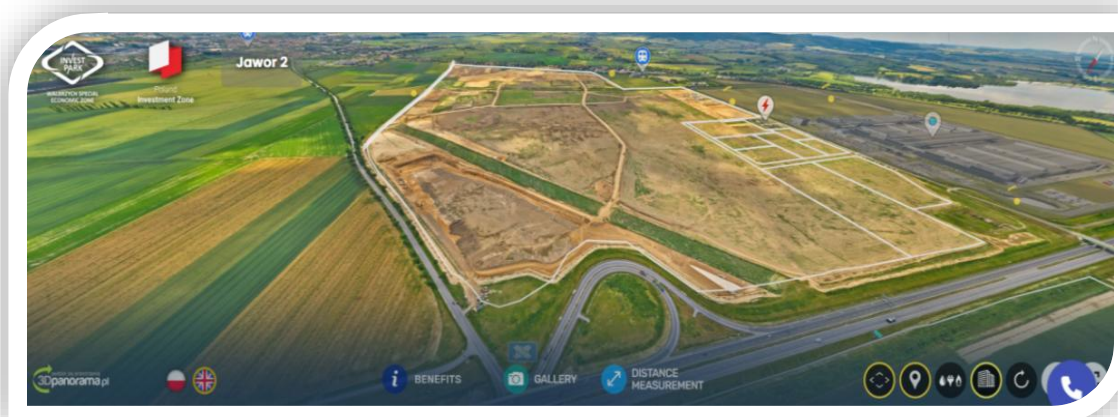
Co więcej, jest to jedna z niewielu firm, która pomimo wielu zawirowań w przemyśle motoryzacyjnym zdecydowała się na budowę nowej fabryki, a nie jej zamknięcie lub ograniczenie produkcji. Przedsięwzięcie na wysoką skalę ma szczególne znaczenie dla poprawy konkurencyjności lokalnego rynku, wzmacnia możliwości inwestycyjne oraz rozwój gospodarczy i społeczny miasta Jawora oraz całego Dolnego Śląska. Mercedes Benz Vans po zmianie lokalizacji drugiej fabryki rozpoczął intensywne prace. Symboliczne wbicie pierwszej łopaty nastąpiło w grudniu 2024 r.. Nowa lokalizacja zakładu realizowana jest w ciągu ul. Cukrowniczej i Daimlera po stronie zachodniej. Do 2027 roku firma zainwestuje na Dolnym Śląsku ponad miliard euro.

W 2024 inwestowaliśmy w te dziedziny, które dają możliwości rozwoju przedsiębiorczości firm i mieszkańców. Jak wspomniano w raporcie z 2023 roku, po kilkudziesięciu latach braku znacznych inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową, kończyliśmy budowę systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, a w 2024 roku rozpoczęliśmy naprawę i budowę systemu wodnego, co jest bezwzględną podstawą funkcjonowania nowoczesnego miasta. Rozpoczęliśmy inwestycje, które opiewają na ponad 150 mln złotych.

Na atrakcyjność inwestycyjną Jawora oraz jego potencjał gospodarczy ma wpływ Dolnośląska Strefa Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor. W 2024 r. zakończono proces makroniwelacji. Dzięki temu stworzono płaski teren o pow. ok. 220 ha w jednym kawałku. Jest to obecnie jeden z najlepiej przygotowanych obszarów inwestycyjnych w Europie.

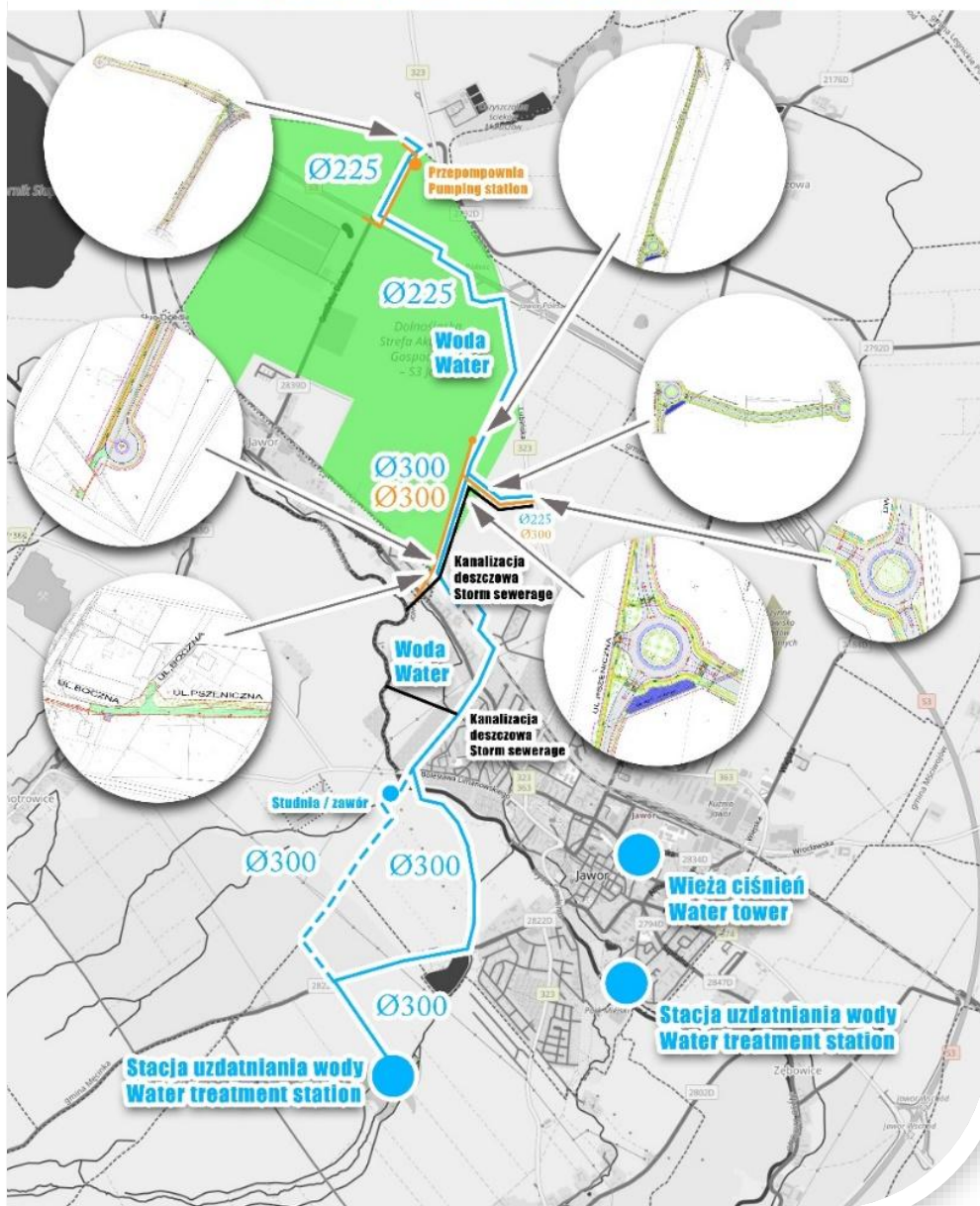
Dodatkowo miasto realizuje też inne inwestycje, które jeszcze bardziej uatrakcyjnią ten obszar.

Gmina rozpoczęła w 2024 r. proces projektowania budowy dróg bezpośrednio przylegających do DSAG, tj.: Drogi Pszenicznej i Łącznikowej z rondem na drodze Jawor-Legnica oraz drogi Północnej.

Jawor - Poland
Lower Silesian
Economic Activity Zone S3 – Jawor

Inwestycje w trakcie realizacji

Jawor jest głównym węzłem komunikacyjnym leżącym na skrzyżowaniu A4 i S3, doskonale skomunikowanym z przyległymi terenami stref ekonomicznych - legnickiej i kamiennogórskiej, poprzez liczną sieć dróg krajowych i wojewódzkich. Współpraca wielu podmiotów, w tym samorządu i przedsiębiorców, pozwoliła na stworzenie nowoczesnej infrastruktury przemysłowej, która przyciągnie kolejne inwestycje warte miliony złotych. W 2023 roku miasto pozyskało fundusze na rozbudowę DSAG-S3 Jawor, które wykorzystano w 2024 roku na rozpoczęcie nowych inwestycji. To ok. 150 mln zł na unowocześnienie infrastruktury, która posłuży rozwojowi strefy. Wyznaczone cele i kierunki działania, które mają za zadanie podnieść standard życia w mieście realizowane były m.in. poprzez następujące zadania:

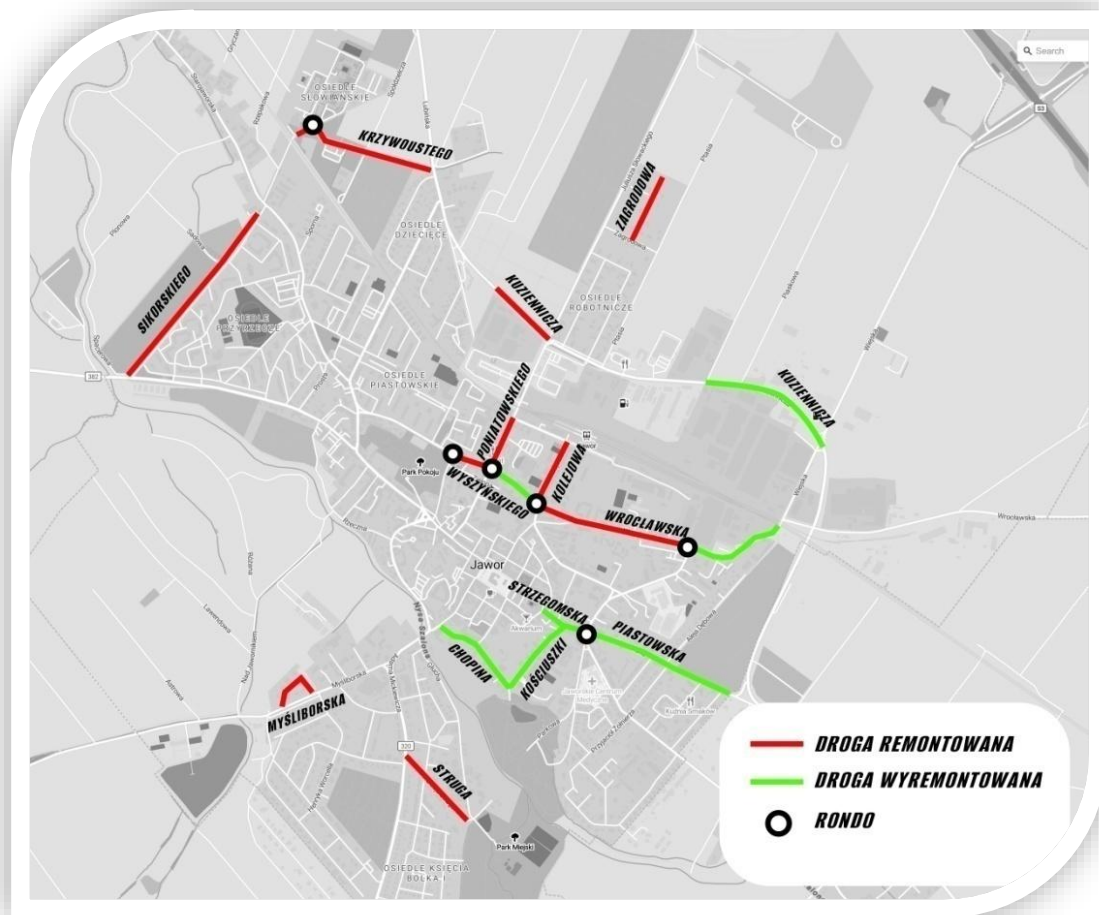
Budowa/modernizacja infrastruktury drogowej, technicznej drogowej, elektroenergetycznej i wodno-kanalizacyjnej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności gospodarczej – S3 Jawor” oraz Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej kanału Młynówka na odcinku od ul. Dworcowej do wylotu rzeki Nysa Szalona. To właśnie dzięki przygotowaniu do realizacji tych zadań daliśmy w 2024 roku początek zmian, których nie było w Jaworze od XIX wieku.

To właśnie w 2024 roku rozpoczęto modernizację całej gospodarki wodnej. Przecież bez wody nie może rozwijać się żadna gałąź gospodarki. Remont Stacji Uzdatniania Wody i Automatycznej Kontenerowej Stacji Uzdatniania Wody (SUW i AKSUW) czy Wieży Ciśnienia w takim zakresie nie był realizowany od dziesiątek lat.

Rozpoczęcie budowy nowej nitki wodnej z SUW do ul. Daimlera (ok. 9 km) zamknie miasto w pierścień wodny, co sprawi, że każda część miasta będzie miała jednakowy przepływ i ciśnienie, a wody nie powinny zabraknąć w żadnej części miasta.

Rozstrzygnięcie przetargów na remont niemalże połowy głównych dróg w Jaworze połączonych nowoczesnymi rondami: Wrocławska, Wyszyńskiego, Poniatowskiego, Kolejowa, 1. Maja, Sikorskiego ze ścieżką rowerową, Krzywoustego, Pszeniczna, Łącznikowa, Północna oraz Kuziennicza (remont i przetarg na kolejny odcinek realizowany przez DSDiK), zmieni radykalnie system komunikacyjny miasta. Dodając do tego wyremontowane już ul. Chopina, Kościuszki, Strzegomską czy Piastowską stworzy dogodne warunki do życia dla Jaworzan.

Bezpieczne i dobre drogi, remontowane kamienice w Rynku, odbudowa podwórek na jaworskiej starówce, pozyskanie dofinansowania z funduszy zewnętrznych na strategiczne inwestycje - to tylko niektóre elementy, jakie były wdrażane w Jaworze w 2024 r.

Jawor, leżący w centrum Dolnego Śląska, na skrzyżowaniu szlaków handlowych zawsze dawał całemu regionowi wiele korzyści, decydując o jego atrakcyjności

na światowym rynku inwestycyjnym. Nie bez znaczenia jest także fakt, że miasto w ostatnich latach awansowało w licznych rankingach i nadal wiezie prym w wielu z nich. Podczas Gali Europejskiego Forum Samorządowego - Local Trends 2024 w Poznaniu Jawor odebrał nagrodę lidera zielonych finansów. Nasze działania są dostrzegane przez ekspertów i specjalistów, którzy analizując dane finansowe z budżetów polskich miast, przyznali Jaworowi pierwsze miejsce jako liderowi inwestycji w projekty, które tworzą przyjazne środowisko do życia, łącząc modernizację i rewitalizację z dbałością o naturę. Miasto Jawor w rankingu wydatków inwestycyjnych samorządów ogłoszonego przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” poprawiło swój wynik i niewiele brakło, by znalazło się w pierwszej dziesiątce miast powiatowych w Polsce! Dwa lata temu Jawor był na 20 pozycji, rok później na 14. pozycji, a w rankingu z 2024 roku uplasował się na 11. Miejscu ze średnimi wydatkami 1781,27 zł na osobę.

Miasto od lat pozostaje regionalnym centrum przemysłu metalowego, maszynowego, w tym samochodowego, a także chemicznego. Największe firmy zlokalizowane na terenie Jawora zajmują się produkcją silników i baterii do samochodów oraz odkuwek i kołnierzy do połączeń rurowych, odkuwek do produkcji części samochodowych, wyrobów metalowych do produkcji maszyn i urządzeń przemysłowych, wyrobów gumowych i tekstylnych oraz urządzeń dla przemysłu kamieniarskiego.

Miasto skupia dużą liczbę spółek o zróżnicowanej strukturze branżowej. Mimo tego nadal boryka się z problemem bezrobocia, którego stopa procentowa w powiecie jaworskim na koniec 2024 r. wyniosła 9,8%. Liczba osób bez pracy,

zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, w samym Jaworze wynosiła 560 osób, w tym 278 mężczyzn i 272 kobiet. W powiecie zaś: 1564 osób, w tym 788 mężczyzn i 776 kobiet. Warto także dodać, że w Jaworze (20.390 osób 30.06.2024 r.) zamieszkuje 43,35% populacji całego powiatu (47.039 osoby 30.06.2024 r.).

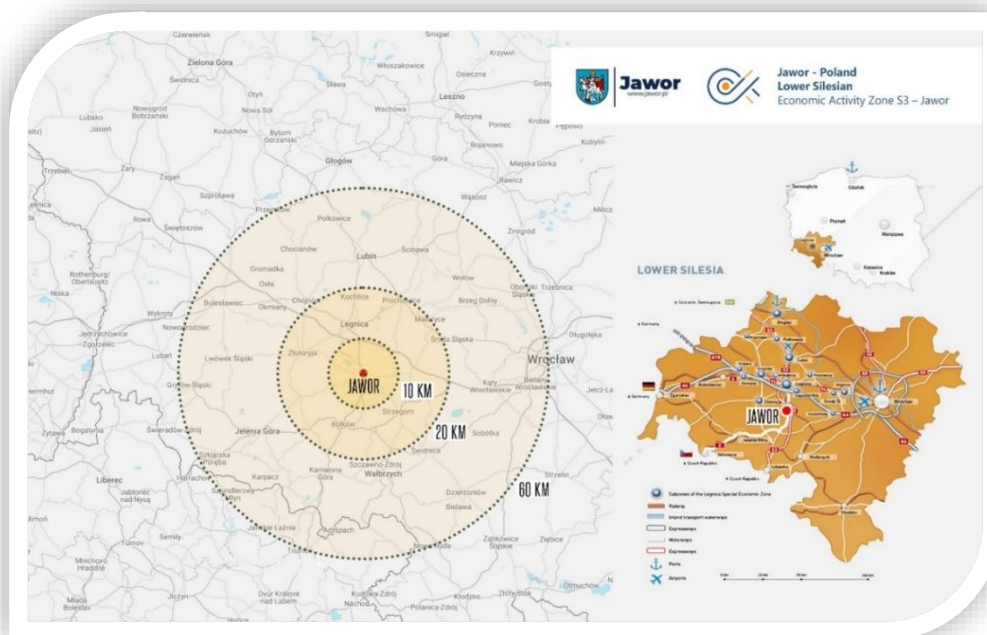
Jaworskie firmy funkcjonują w otoczeniu organizacji i instytucji biznesowych. Najważniejszym z nich jest Związek Pracodawców Ziemi Jaworskiej, utworzony w 1999 r. i zrzeszający - na zasadzie dobrowolności - osoby fizyczne i prawne, prowadzące działalność gospodarczą. Podstawowym celem Związku jest zapewnienie zintegrowanym przedsiębiorcom pomocy w realizacji działalności gospodarczej, reprezentowanie ich interesów oraz kształtowanie jednolitego stanowiska we wszystkich sprawach związanych z prowadzeniem firm. W Jaworze działa także Cech Rzemiosł Różnych, który zrzesza wiele małych firm usługowych, a zwłaszcza te zaliczane do niekwalifikowanych zawodów, jak szklarz, szewc czy zegarmistrz.

Jesteśmy otwarci na tworzenie się firm, dla których posiadamy uzbrojone tereny pod inwestycje. Jawor oferuje grunty pod nowe zakłady produkcyjne i usługowe, a także budownictwo wielorodzinne. I właśnie to ostatnie w 2024 r. realizowane było poprzez budowę budynków wspólnie z SML-W i TBS, dając Jaworskim rodzinom możliwość zamieszkania w ponad 120 mieszkaniach.

W kontaktach z inwestorami, głównym atutem Jawora, leżącego w centrum województwa dolnośląskiego jest jego lokalizacja, stabilizacja podatków oraz pomoc administracyjna i dedykowana obsługa inwestora na każdym etapie inwestycji. Bliskość granicy zachodniej (110 km) i południowej (50 km), położenie na jednym z głównych szlaków komunikacyjnych przy dawnej drodze krajowej nr 3 (obecnie 320) i drodze ekspresowej S3 oraz niewielka odległość od Wrocławia (70 km) i autostrady A4 (13-18 km), stwarzają doskonałe warunki do współpracy i obsługi rynków naszych sąsiadów.

Największym podmiotem gospodarczym Jawora jest spółka *Mercedes Benz Manufacturing Poland* - pierwsza w Europie - poza terytorium Niemiec - fabryka silników i baterii, a teraz dodatkowo samochodów dostawczych typu VAN.

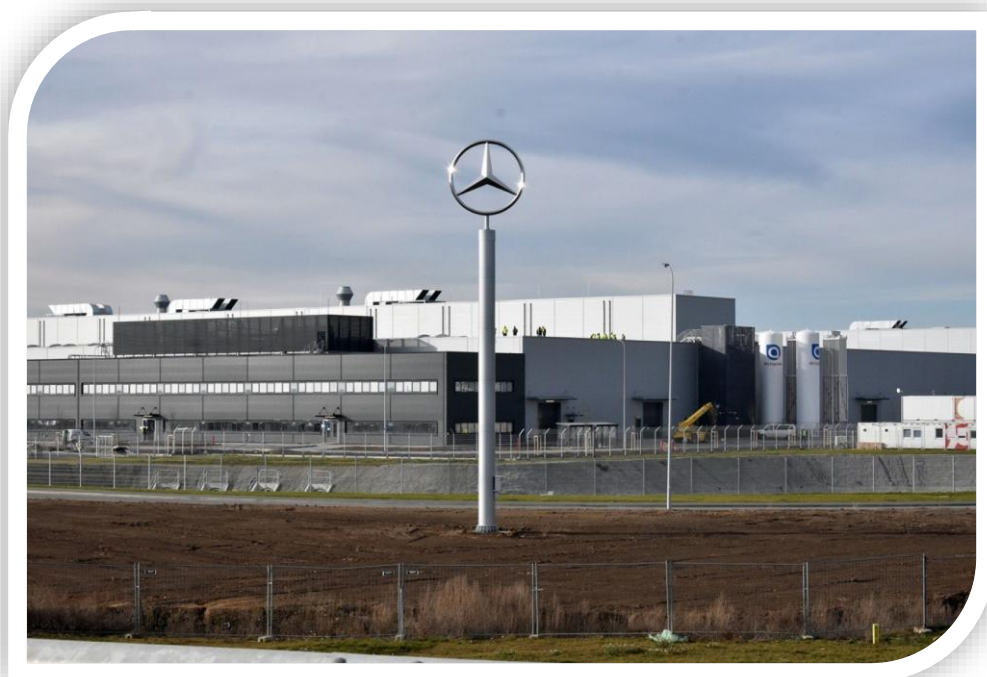
Kolejnym prężnie działającym podmiotem gospodarczym jest *Korpo Sp. z o.o.* - firma z kapitałem niemieckim, powstała w 1994 r., którą charakteryzuje najnowocześniejszy sposób produkcji i wysoka jakość w dziedzinie budowy przekładni i napędów, a także *Kuźnia Jawor SA* - firma z ponad 110-letnią tradycją i doświadczeniem w tworzeniu wysokiej jakości odkuwek matrycowych.

W Jaworze rozwinęła działalność także włoska spółka *IS Polska Sp. z o.o.*, uruchamiając fabrykę podsufitek i akcesoriów samochodowych.

Dużym przedsiębiorstwem z 200-letnią tradycją w branży mydlarskiej jest firma *Dr. Miele Cosmed Group SA* - fabryka chemii gospodarczej i środków higieny osobistej. 15 czerwca 2024 w Jaworze odbyły się obchody 200-lecia tradycji mydlarskich tej firmy.

W Jaworze działa także kilka firm zatrudniających osoby z niepełnosprawnością, a jedną z nich jest *Zakład Produkcji Opakowań Jan Legeń*, kapitał Polski, zajmujący się produkcją opakowań. Do wiodących przedsiębiorstw branży RTV i AGD należy *Arkas sp. z o.o.*, który jest producentem słuchawek bezprzewodowych, tabletów oraz sprzętu RTV i wyposażenia AGD do kamperów.

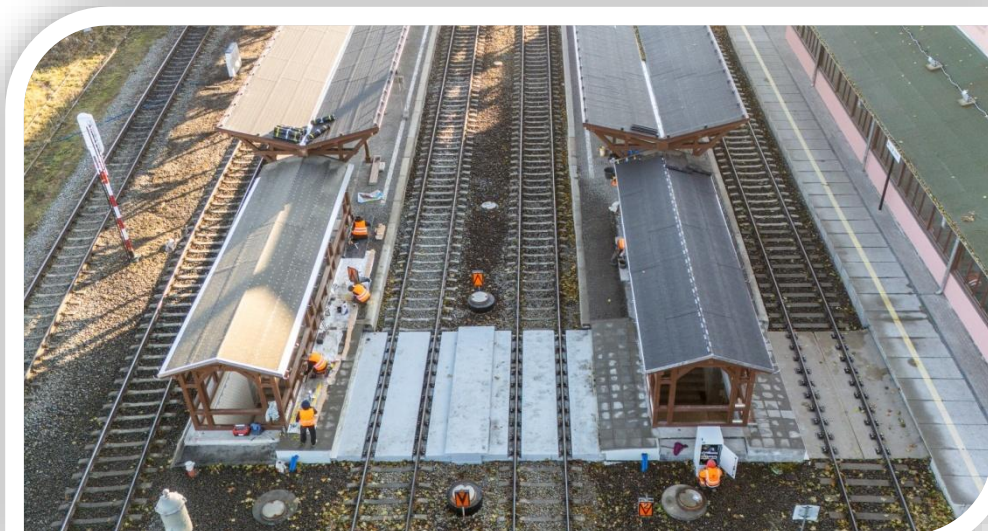
Jawor jest udziałowcem *Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości w Kamiennej Górze* oraz posiada na swoim obszarze wolne tereny do zagospodarowania zarządzane przez *Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną INVEST PARK*, o łącznej powierzchni ok. 250 ha.

Aktualnie nie występują żadne bariery hamujące rozwój Jawora, gdyż jako jedna z nielicznych dolnośląskich miejscowości, posiada opracowane i uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na całą jego powierzchnię, które na dzień dzisiejszy zabezpieczają możliwości rozwojowe miasta. Plany te przewidują rezerwy terenów, zarówno pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne, obiekty przemysłowe oraz handlowo-usługowe i inne. W 2024 roku przystąpiono także do opracowania Planu Ogólnego.

Przedsiębiorca lokalizujący swoje inwestycje w Jaworze może liczyć na stabilność podatków oraz pomoc prawną i merytoryczną udzielaną przez organ wykonawczy podmiotom gospodarczym, prowadzącym i uruchamiającym działalność w zakresie produkcji i usług.

Jawor to także centrum usług handlowych dla Powiatu Jaworskiego. Nie jest to czynnik, który ma dodatni wpływ na rozwój małej przedsiębiorczości związanej z handlem, ale daje dodatkowy dochód dla miasta w postaci podatków od nieruchomości. Jest także wskaźnikiem zamożności mieszkańców Jawora oraz wzmacnia proces tworzenia usług towarzyszących.

Połączenie tych wszystkich elementów, na które składają się m.in. odrestaurowany Dworzec PKP wraz z peronami, bezpłatna Jaworska Komunikacja Miejska, Centrum Handlowe VENDO PARK, AGROMA - LIDL, NETTO, a przede wszystkim nastawienie na rozwój turystyki opartej o światowe dziedzictwo UNESCO, program rozwoju ścieżek rowerowych i bliskość parku krajobrazowego – stały się czynnikiem ukierunkowującym jaworski samorząd w stronę utworzenia przestrzeni

do obsługi mieszkańców Jawora i regionu oraz turystów - jakim będzie planowane do budowy CENTRUM PRZESIADKOWE JAWOR. Centrum to stanie się nowoczesnym węzłem komunikacyjnym, który znacząco ułatwi przemieszczanie się zarówno mieszkańców miasta, jak i osób przyjeżdżających do Jawora z innych miejscowości. Dzięki integracji różnych środków transportu: kolejowego, autobusowego i Jaworskiej Komunikacji Miejskiej obiekt ten zapewni wygodny, szybki i bezpieczny dostęp do centrum Jawora, instytucji, usług oraz atrakcji handlowych i kulturalnych. Jednocześnie będzie stanowił istotny punkt wyjazdowy z miasta, umożliwiając sprawną i komfortową podróż w kierunku większych miejscowości czy pobliskich wsi i miasteczek.

2.3 Mieszkańcy Jawora w latach 2019-2024

Według danych z Rejestru Mieszkańców Miasta Jawora, w Jaworze mieszka 19.988 osób (stan na 31.12.2024 r.). W okresie ostatnich lat odnotowano spadek liczby ludności miasta. Zaobserwowano utrzymujący się ujemny przyrost naturalny.

Rok	Mieszkańcy Jawora (osoby)	Urodzenia (osoby)	Zgony (osoby)
2019	22.074	170	274
2020	21.646	169	332

2021	21.201	152	323
2022	20.620	112	294
2023	20.318	98	258
2024	19.988	78	259

2.3.1 Statystyka mieszkańców Jawora wg wieku i płci na dzień 31.12.2024 r., według Rejestru Mieszkańców Miasta Jawora.

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	143	131	274
3	79	66	145
4-5	156	147	303
6	84	81	165
7	71	79	150
8-12	440	442	882
13-15	287	266	553
16-17	212	205	417
18	79	100	179
19-65	5893	-	5893
19-60	Brak danych	5290	5290
>65	1975	-	1975

>60	-	3762	3762
ogółem	9.419	10.569	19.988

III. Finanse gminy

3.1 Wykonanie budżetu Gminy Jawor

Uchwalony budżet na 2024 r. po stronie dochodów wyniósł 220.221.279,83 zł i był mniejszy od uchwalonych wydatków o kwotę 10.575.070,99 zł. Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworze, źródłem pokrycia uchwalonego deficytu budżetu były przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych, przychody z zaciągniętych pożyczek oraz przychody z tytułu wolnych środków. W ciągu roku zmniejszono budżet po stronie dochodów o kwotę 45.171.584,11 zł. Zmian dokonano dziesięcioma uchwałami Rady Miejskiej w Jaworze oraz podjęto dwadzieścia osiem zarządzeń Burmistrza Miasta Jawora. Budżet po zmianach, po stronie dochodów, zamknął się kwotą 175.049.695,72 zł.

Wydatki, wg uchwały Rady Miejskiej Nr LVIII/440/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Gminy Jawor na 2024 rok, w kwocie 230.796.350,82 zł zmniejszono w trakcie roku budżetowego o kwotę 49.408.394,74 zł. Budżet po zmianach, po stronie wydatków, zamknął się kwotą 181.387.956,08 zł.

3.1.1 Zestawienie dochodów i wydatków planowanych i zrealizowanych w 2024 roku

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	%
Dochody ogółem:	<u>175.049.695,72</u>	<u>161.672.766,76</u>	<u>92,36</u>
w tym:			
• <i>dochody bieżące</i>	<i>131.764.078,29</i>	<i>129.860.561,47</i>	<i>98,56</i>
w tym: na programy i projekty	330.327,26	0,00	0,00

	z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3			
	• dochody majątkowe	43.285.617,43	31.812.205,29	73,49
	w tym: na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	16.302.109,06	7.207.713,79	44,21
	Wydatki ogółem	<u>181.387.956,08</u>	<u>157.989.665,36</u>	<u>87,10</u>
z tego:				
	• wydatki bieżące z tego:	124.868.154,09	118.478.761,19	94,88
	- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	57.583.395,09	55.746.615,59	96,81
	- wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych	36.928.579,59	33.366.393,53	90,35
	- świadczenia na rzecz osób fizycznych	12.781.328,59	12.349.727,21	96,62
	- dotacje na zadania bieżące	13.321.086,81	13.212.520,87	99,19
	- wydatki na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	443.764,01	32.554,52	7,34
	- wydatki na obsługę długu publicznego	3.810.000,00	3.770.949,47	98,98
	• wydatki majątkowe	56.519.801,99	39.510.904,17	69,91
	- z tego:	56.519.301,99	39.510.404,17	69,91
	-na inwestycje i zakupy inwestycyjne			

w tym: na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	17.097.951,64	3.607.128,02	21,10
- zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	500,00	500,00	100,00

3.1.2 Dynamika budżetu w latach 2023/2024

Wyszczególnienie	2023	2024	%
Dochody	129.519.853,00	161.672.766,76	124,82
w tym: bieżące	111.354.207,68	129.860.561,47	116,62
majątkowe	18.165.645,32	31.812.205,29	175,12
Wydatki	154.422.474,07	157.989.665,36	102,31
w tym: bieżące	101.829.843,14	118.478.761,19	116,35
majątkowe	52.592.630,93	39.510.904,17	75,13
Wynik (deficyt/nadwyżka)	-24.902.621,07	3.683.101,40	---

3.1.3 Przychody i rozchody

Zgodnie z uchwałą Nr LVIII/440/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Gminy Jawor na 2024 rok, zaplanowano następujące przychody:

- ze sprzedaży innych papierów wartościowych na kwotę 5.200.000,00 zł,

- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym na kwotę 850.000,00 zł,
- przychody z tytułu wolnych środków na kwotę 7.973.133,59 zł,

Natomiast rozchody zaplanowano w kwocie 1.000.000,00 zł z tytułu wykupu innych papierów wartościowych oraz z w kwocie 2.448.062,60 zł z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Po dokonanych zmianach, w trakcie roku budżetowego na dzień 31.12.2024 r., planowano:

- Przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na kwotę 1.823.841,18 zł (wykonanie 1.823.841,180 zł),
- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym na kwotę 850.000,00 zł (wykonanie 0,00 zł),
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach na kwotę 3.823.035,10 zł (wykonanie 3.823.035,10 zł),
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 1.218.989,00 zł (wykonanie 1.218.989,00 zł),
- przychody z tytułu wolnych środków na kwotę 2.070.457,68 zł (wykonanie 2.859.986,06 zł),
- rozchody w 2024 r. zaplanowano w kwocie 3.448.062,60 zł, a wykonano 3.448.062,60 zł w tym z tytułu wykupu obligacji 1.000.000,00 zł oraz spłaty pożyczek 2.448.062,60 zł.

3.1.4 Dług gminy na 31.12.2024 r.

Stan zobowiązań na 31.12.2024 r.

54.035.829,14 zł

w tym:

– obligacje

37.340.000,00 zł

– pożyczki 16.695.829,14 zł

Gmina Jawor w 2024 roku nie udzieliła poręczenia.

Dług gminy spłacany wydatkami – w roku 2024 zaplanowano zakup samochodu osobowego dla potrzeb urzędu, którego wartość umowy leasingu po przetargu wyniosła 267.071,19 zł. W 2024 r. spłacono ratę w kwocie 5.635,77 zł.

3.1.5 Podatki, a dochody w 2024 r. oraz analiza planu dochodów z podatku od nieruchomości od 2014 r. w oparciu o duże podmioty gospodarcze

W 2024 r. źródłem planowanych i wykonanych dochodów był między innymi podatek od nieruchomości. Do budżetu gminy wpłynęło łącznie 25.150.956,47 zł w tym: od osób prawnych 21.026.079,21 zł, natomiast od osób fizycznych 4.124.877,26 zł.

Pomimo utrzymania stawek podatku od nieruchomości na najniższym poziomie w regionie dochody pięciu największych powierzchniowo przedsiębiorców stanowiły aż 46,08 % wpływów z tytułu podatku od nieruchomości i wynosiły 11.591.372,45 zł.

Stawki podatków od nieruchomości w Jaworze należały do najniższych regionie i były wyższe jedynie o 8% w stosunku do 2023 roku, przy czym inflacja wynosiła ponad 10%, a stawki podatku od środków transportowych w Jaworze są uchwalane od 2017 r. na ustawowo minimalnym poziomie, co każdego roku w połączeniu z prowadzonymi wspólnie z firmami leasingowymi działaniami promocyjnymi przynosi wzrost dochodów w rok do roku.

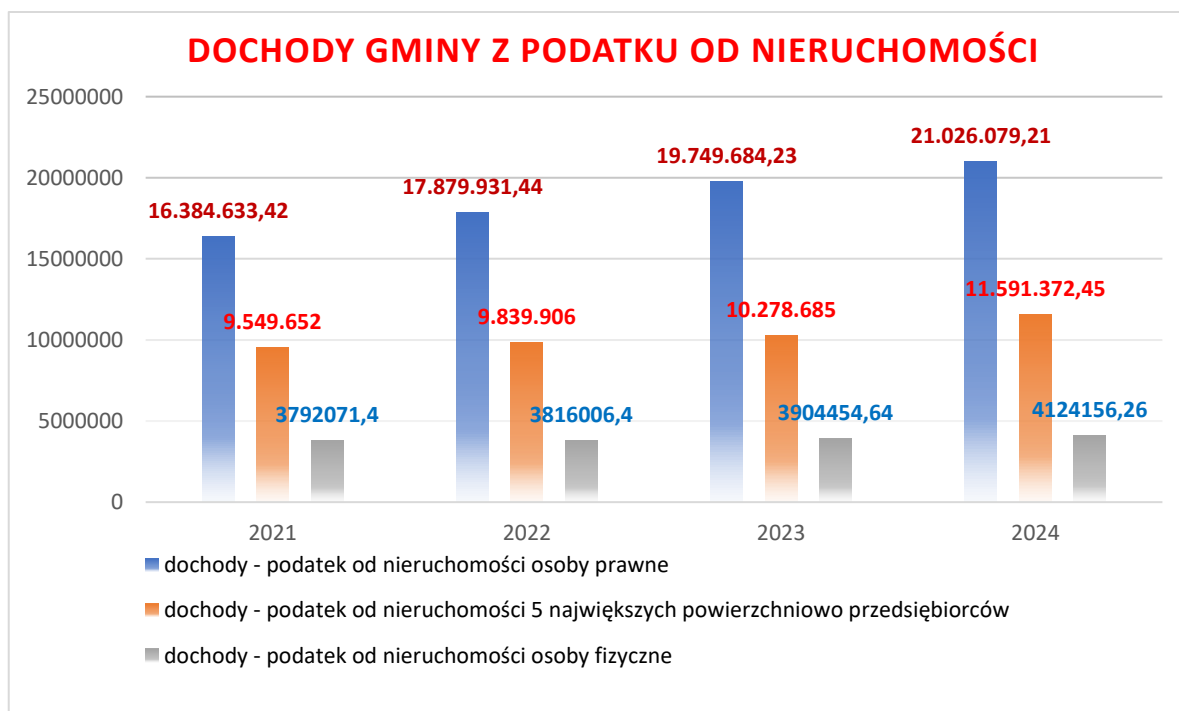
Roczne stawki podatków od nieruchomości w 2024 roku wynosiły:

- od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna – **25,99 zł/1m²** powierzchni,
- od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza i leśna – **1,15 zł/1m²** powierzchni,
- od budynków mieszkalnych - 0,99 zł/1m² powierzchni użytkowej,
- od budowli związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą - **2 %** jej wartości,

Stawki podatkowe	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna (zł)	20,83	20,83	21,0	21,0	21,5	22,5	22,5	22,99	23,99	25,99
od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza i leśna (zł)	0,8	0,8	0,86	0,86	0,93	0,95	0,95	0,99	1,03	1,15

Te działania sprawiają, że niezwykle ważnym elementem gospodarki podatkowej miasta są firmy transportowe, posiadające w Jaworze swoje siedziby. W 2024 roku na terenie Gminy Jawor zarejestrowanych było 2.954 pojazdy ciężarowe. Wpływy podatku od środków transportowych (łącznie osoby prawne i osoby fizyczne) wynosił 2.787.393,93 zł, dla porównania w 2014 r. – 276.329,70 zł były 10. krotnie niższe.

Analiza planu dochodów z podatku od nieruchomości od 2014 r. w oparciu o duże podmioty gospodarcze i DSAG-S3 Jawor

Jawor
www.jawor.pl

Jawor - Poland
Lower Silesian
Economic Activity Zone S3 – Jawor

stawka podatkowa	2014				2015			
	Jawor w PLN	Ustalona przez Ministra – max w PLN	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej) w PLN	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)
od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna	20,83	23,03	8 260 000,00	2 383 996,59	20,83	23,13	8 200 000,00	2 379 332,21
od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza i leśna	0,80	0,89		224 732,70	0,80	0,90		220 404,60
od budowli związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą	2,00	2,00		243 355,70	2,00	2,00		240 033,56
od gruntów pozostałych	0,29	0,46		163,56	0,29	0,47		163,60
Od budynków mieszkalnych	0,65	0,74		174,80	0,65	0,75		174,80
od budynków pozostałych	6,93	7,73		54 913,32	6,93	7,77		54 913,32

2016					2017				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor w PLN	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
20,83	22,86	8 329 250,00	2 386 170,43	0,00	21,00	22,66	8 500 000,00	2 280 087,40	0,00
0,80	0,89		250 592,00	0,00	0,86	0,89		259 121,95	470 919,66
2,00	2,00		276 191,56	0,00	2,00	2,00		304 679,33	0,00
0,29	0,47		163,56	0,00	0,35	0,47		197,40	0,00
0,65	0,75		174,80	0,00	0,70	0,75		188,24	0,00
6,93	7,68		54 913,32	0,00	7,00	7,62		55 486,00	0,00

2018					2019				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
21,00	23,10	9 000 000,00	2 528 249,14	4 390,96	21,50	23,47	9 894 193,00	2 663 829,63	6 743,26
0,86	0,91		280 141,72	470 919,66	0,93	0,93		299 955,61	509 250,33
2,00	2,00		358 551,45	843,20	2,00	2,00		403 240,81	843,20
0,35	0,48		197,40	0,00	0,45	0,49		253,80	0,00
0,70	0,77		188,24	0,00	0,75	0,79		201,69	
7,00	7,77		55 468,00	0,00	7,20	7,90		57 052,80	0,00

2020					2021				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
22,50	23,47	14 000 000,00	2 775 753,26	3 069 326,49	22,50	24,84	14 500 000,00	2 774 808,28	5 090 773,75
0,95	0,95		296 786,86	520 201,95	0,95	0,99		278 309,94	520 201,95
2,00	2,00		415 798,11	1 424 248,32	2,00	2,00		420 974,47	2 109 301,66
0,50	0,50		282,00	0,00	0,50	0,52		282,00	0,00
0,81	0,81		217,83	0,00	0,81	0,85		217,83	0,00

8,05	8,05		63 788,20	0,00	8,05	8,37		63 788,20	0,00
------	------	--	-----------	------	------	------	--	-----------	------

2022					2023				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
22,99	25,74	17 000 000,00	2 835 237,39	5 226 784,09	23,99	28,78	18 650 000,00	2 960 458,61	5 491 558,58
0,99	1,03		290 590,44	542 105,19	1,03	1,16		298 608,80	564 008,43
2,00	2,00		425 434,99	2 199 594,48	2,00	2,00		509 064,85	2 197 930,04
0,52	0,54		293,28	0,00	0,54	0,61		304,56	0,00
0,81	0,89		217,83	0,00	0,89	1,00		239,34	0,00
8,05	8,68		63 788,20	0,00	8,60	9,71		68 146,40	0,00
2024									
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE		PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor				
25,99zł	33,10	20.000.000,00		3 207 266,31	5 949 379,22				
1,15zł	1,34			420 827,67	1 166 876,25				
2,00%	2,00			522 633,71	2 208 984,10				
0,60	0,71			410,11	0,00				
0,99	1,15			335,13	0,00				
8,99	11,17			71 236,76	0,00				

3.2 Wykonanie wydatków inwestycyjnych

W 2024 roku zaplanowanych było do realizacji przez Gminę Jawor 40 zadań inwestycyjnych.

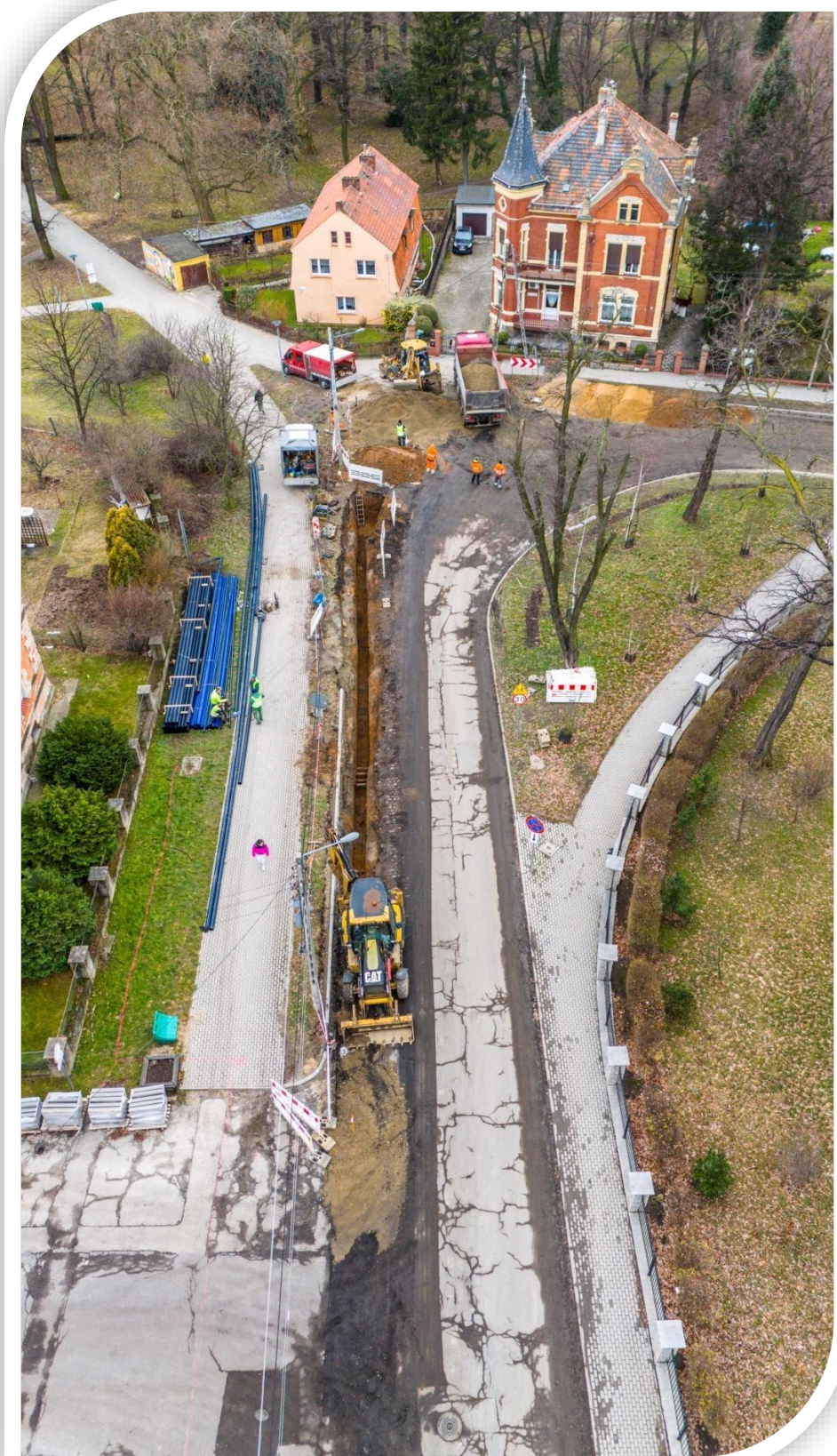
Wykonanie wyniosło 39,510.404,17 zł przy planowanej kwocie 56.519.301,99 zł.

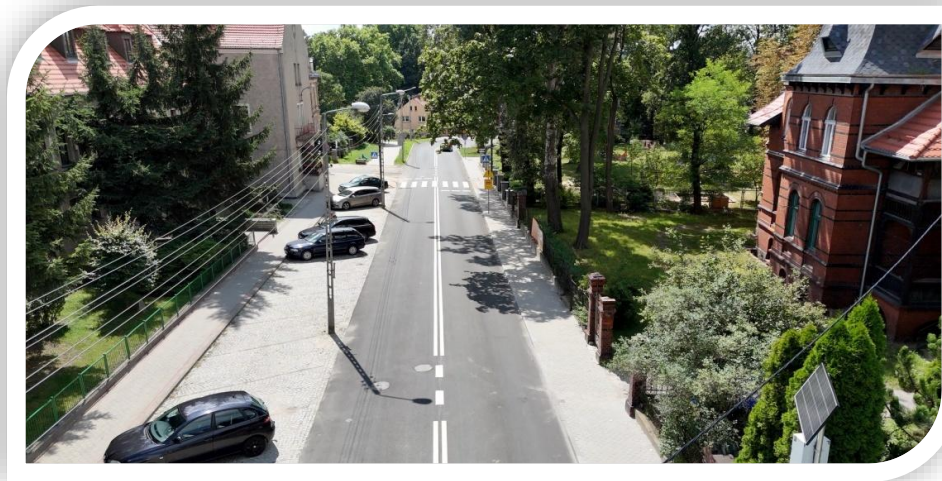
Realizowane były min. następujące zadania:

1. „Modernizacja ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina w Jaworze”

W dniu 6.02.2023 r. została podpisana z Konsorcjum firm P.P.H i U COM-D Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze – lider Konsorcjum oraz Jeleniogórskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze - partner konsorcjum. W ramach zadania została wykonana przebudowa nawierzchni dróg i chodników wraz z wymianą infrastruktury podziemnej. Zadanie zostało dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1.710.000,00 zł oraz z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 4.740.000,00 zł. Koszty inwestycji w 2024 r. wyniosły **4.740.054,25 zł**. Zadanie zakończone w dniu 6.03.2024 r.

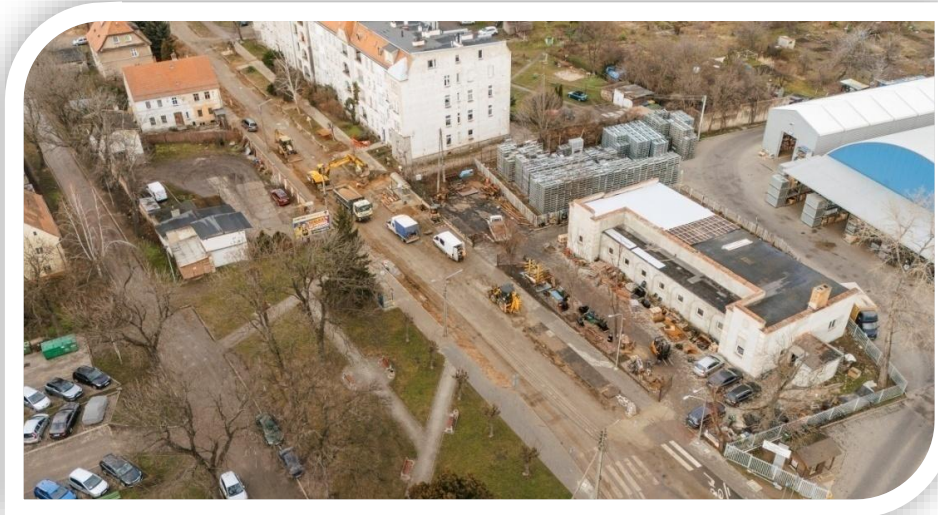
2. „Zakup elektrycznych autobusów na potrzeby komunikacji publicznej w Gminie Jawor”

W dniu 1.12.2023 r. została podpisana Umowa OR.032.1.333.2023 ze Spółką SolarisBus & Coach na zakup trzech autobusów elektrycznych marki SOLARIS wraz z ładowarkami i wyposażeniem. Zadanie zostało dofinansowane w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Program priorytetowy: Zielony Transport Publiczny FAZA I. Koszt inwestycji - **10.030.650,00** zł. Zadanie zakończone w dniu 16.09.2024 r.

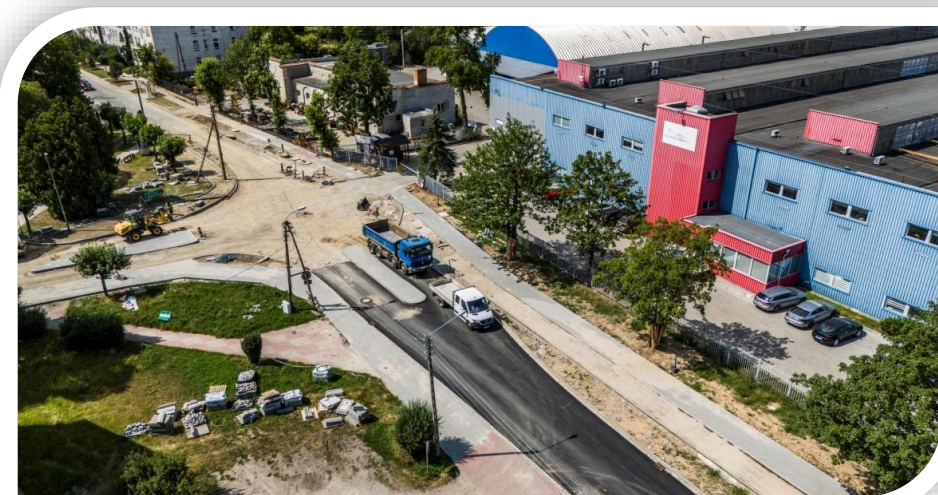
3. „Przebudowa ul. Wrocławskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Armii Krajowej do szkoły PCKZiU”

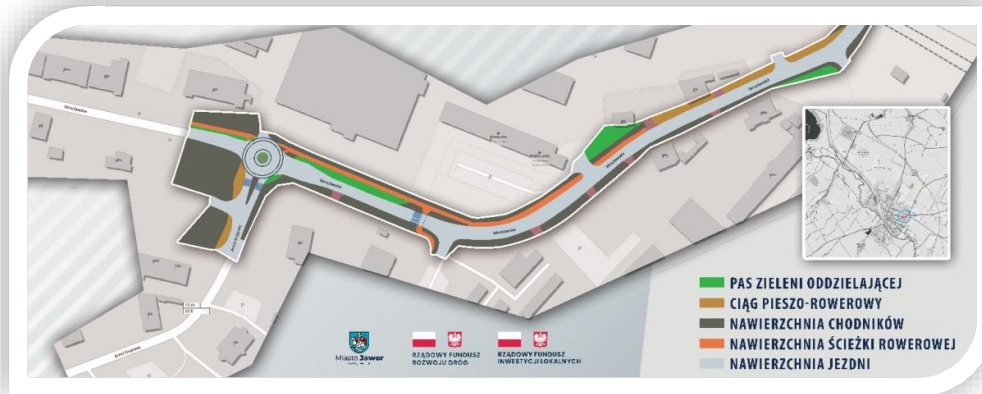
W dniu 4.09.2024 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.350.2024 z P.P.HiU COM-D Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze. W ramach zadania zostanie wykonana przebudowa nawierzchni drogi i chodników wraz z wymianą infrastruktury podziemnej. Zadanie zostało dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 1.495.000,00 zł. Pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego zlecono firmie Wokan-Projekt Paweł Pabisiak. Koszty inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **897.608,60** zł

4. „Przebudowa ul. Wrocławskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do (z) skrzyżowania z ul. Armii Krajowej”

W dniu 22.09.2023 r. została podpisana Umowa nr OR032.1.303.2023 z konsorcjum P.P.HiU COM-D Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze – Lider Konsorcjum oraz Jeleniogórskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. z siedzibą Sady Dolne - Partner Konsorcjum. W ramach zadania została wykonana przebudowa nawierzchni drogi i chodników wraz z wymianą infrastruktury podziemnej. Inwestycja sfinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1.382.124,98 zł oraz z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 1.986.500,00 zł. Koszty inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **5.786.508,11 zł**. Zadanie zostało zakończone protokołem końcowym w dniu 6.09.2024 r.

5. „Modernizacja piwnic w budynkach komunalnych - Etap I”

Realizacja zadania przy ul. Mickiewicza 47 w Jaworze. Na wykonanie przedmiotowego zadania Gmina Jawor otrzymała dotację od Marszałka Województwa Dolnośląskiego na usuwanie skutków powodzi. Koszty zadania wyniosły **12.281,47 zł.**

6. „Wymiana uszkodzonego kotła C.O. w budynku komunalnym, modernizacja kotłowni”

Realizacja zadania przy ul. Poniatowskiego 14a w Jaworze, na wykonanie którego Gmina Jawor otrzymała dotację od Marszałka Województwa Dolnośląskiego na usuwanie skutków powodzi. Wartość realizacji wyniosła – **62.500,00 zł.**

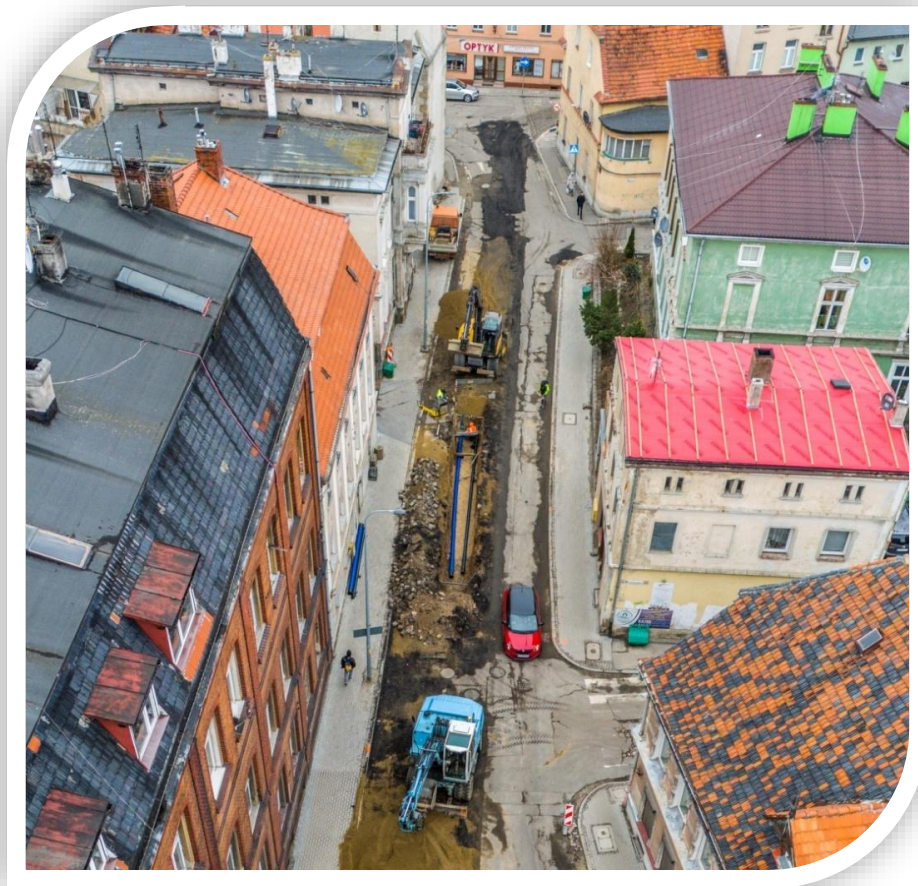
7. „Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej kanału Młynówka na odcinku od ul. Dworcowej do wylotu rzeki Nysa Szalona przy ul. Dąbrowskiego”

W dniu 30.08.2024 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.347.2024 z P.P.HiU COM-D Sp. z o.o. W ramach zadania wykonano dokumentację techniczną, na podstawie której zostanie wykonana kanalizacja deszczowa wraz z podziemnym zbiornikiem retencyjnym do przetrzymywania wód opadowych, jak również odcinkiem kanalizacji grawitacyjnej i przepompownią wód opadowych wraz z systemem awaryjnego zasilania w energię elektryczną. Zostaną wykonane roboty nawierzchniowe dróg wraz z przebudową wpustów ulicznych. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 4.172.621,51 zł. Termin wykonania zadania planowany jest na 30.09.2025 r. Koszty inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **1.495,00 zł.**

8. „Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Jawora”

W dniu 15.01.2024 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.43.2024 z P.P.HiU COM-D Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze. W ramach zadania wykonano roboty ziemne związane z modernizacją i przebudową sieci wodociągowej wraz z przyłączami na ul. Kościuszki i Strzegomskiej w Jaworze oraz przebudową sieci wodociągowej wraz z przyłączami, kanalizacją sanitarną oraz deszczową na ul. Rynek 38-42 w Jaworze. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 1.662.900,00 zł. Koszty inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **867.440,60 zł.**

9. „Budowa/modernizacja infrastruktury drogowej, technicznej drogowej, elektroenergetycznej i wodno-kanalizacyjnej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor” (V Ład)

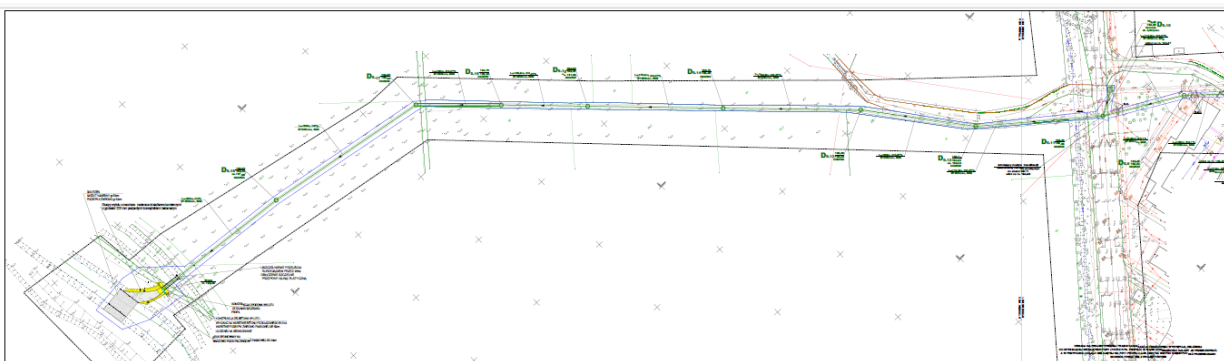
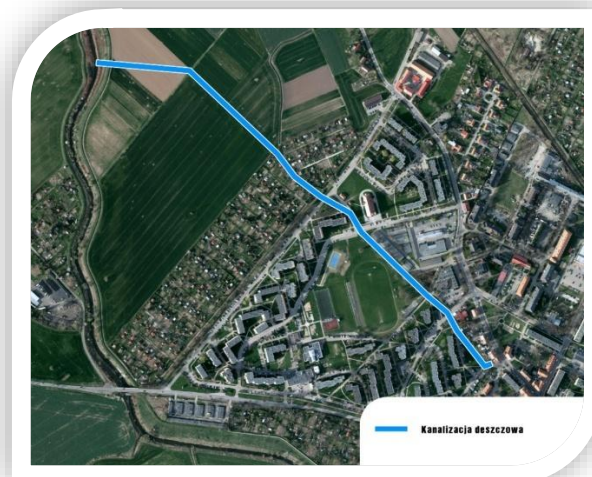
W dniu 11.01.2024 r. została podpisana Umowa OR.032.1.20.2024 z firmą KOBYLARNIA S.A. – Lider Konsorcjum oraz MIRBUD S.A. – Partner Konsorcjum. W ramach zadania zostanie wykonana: budowa/modernizacja dróg gminnych zapewniających obsługę terenów inwestycyjnych Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S 3 Jawor, budowa kanalizacji deszczowej, montaż oświetlenia drogowego (LED), budowa drogowej kanalizacji teletechnicznej, modernizacja stacji uzdatniania wody w Paszowicach i w Parku Miejskim, modernizacja wieży ciśnień, budowa sieci wodociągowej od stacji uzdatniania wody w Paszowicach do ul. Gottlieba Daimlera. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 86.291.600,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji. Koszty inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **1.767.995,98 zł.**

10. „Budowa/modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej, elektroenergetycznej i na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej – S3 Jawor” (VII Ład)

W dniu 5.06.2024 r. została podpisana Umowa OR.032.1.277.2024 z firmą KOBYLARNIA S.A. – Lider Konsorcjum oraz MIRBUD S.A. – Partner Konsorcjum. W ramach zadania zostaną wykonane między innymi prace związane z przebudową przyłączy kanalizacji deszczowej, jako niezbędny element odwodnienia terenu Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej S3 Jawor, wykonania systemu kanalizacji deszczowej z koniecznością włączenia do Nisy Szalonej z uwzględnieniem przejścia systemu pod torami kolejowymi, wykonania sieci sanitarnej i wodociągowej po wschodniej stronie DSAG S3 – Jawor oraz budowy/modernizacji dróg gminnych wraz z chodnikami, miejscami parkingowymi, ścieżkami rowerowymi i pieszo-rowerowymi, przebudową oświetlenia ulicznego jak również przebudową linii elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych oraz budową zatok autobusowych. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 55.781.545,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji.

Koszty inwestycyjne w 2024 r. wyniosły **1.180.910,00 zł.**

11. „Wykonanie dokumentacji projektowych w ramach projektów unijnych”:

1. opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla zadania: „Adaptacja do zmian klimatu poprzez modernizację i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury Ośrodka Wypoczynkowego „Jawornik” – **24.477,00 zł**
2. opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla zadania „Niskoemisyjna, inteligentna i dostępna mobilność w Aglomeracji Wałbrzyskiej „Jawor wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej - Centrum przesiadkowe „Jawor”- **43.050,00 zł.**
3. wykonanie aktualizacji audytu energetycznego dla budynku Ratusza - część L - **2.460,00 zł.**
4. opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego wraz z określeniem planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych w ramach zadania „Poprawa bezpieczeństwa i efektywność energetyczna w Gminie Jawor poprzez utworzenie Centrum Zarządzania Kryzysowego, rewitalizację podwórek śródmiejskich i modernizację sieci ciepłowniczych” - **55.350,00 zł.**
5. Wykonanie Studium Wykonalności projektu „Adaptacja ECMEN na potrzeby nowej oferty kulturalno-edukacyjnej w Gminie Jawor” – **49 077,00 zł.**

12. „Rozwój zrównoważonego transportu na terenie Gminy Jawor poprzez budowę centrum przesiadkowego i systemu ITS”

Umowa OR.032.1.262.2024 z dnia 26.04.2024 r. podpisana z firmą Progress Consulting Sp. z o.o. na opracowanie analiz i prognoz ruchu, opracowanie obliczenia wskaźników rezultatu oraz opracowanie analizy kosztów i korzyści dla projektu pn. „Rozwój zrównoważonego transportu na terenie Gminy Jawor poprzez budowę centrum przesiadkowego i systemu ITS” realizowanego w ramach zadania „Niskoemisyjna, inteligentna i dostępna mobilność w Aglomeracji Wałbrzyskiej. Analiza niezbędna była do przygotowania wniosku o dofinansowanie. Wydatkowano środki w kwocie **85.854,00 zł.**

13. „Termomodernizacja krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze” zlokalizowanej przy ul. Rogatki 1, na terenie działki 157/3, obręb 0003 Łany

W dniu 21.11.2023 r. została podpisana Umowa OR.032.1.341.2023 z firmą ARCHIPROJEKT Włodzimierz Banaś na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Termomodernizacja, przebudowa i rozbudowa krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze” zlokalizowanej przy ul. Rogatki 1, na terenie działki 157/3, obręb 0003 Łany. Dokumentacja niezbędna była do przygotowania wniosku o dofinansowanie. Wydatkowano środki w kwocie **254.610,00 zł.**

14. „Adaptacja ECMEN na potrzeby nowej oferty kulturalno-edukacyjnej w Gminie Jawor”

W dniu 23.09.2024 r. została podpisana Umowa OR.032.1.357.2024 z firmą ATELIER ARCHITEKTURY na Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: "Adaptacja ECMEN na potrzeby nowej ofert kulturalno-edukacyjnej w Gminie Jawor. Dokumentacja niezbędna była do przygotowania wniosku o dofinansowanie. Wydatkowano środki w kwocie **24.477,00 zł**.

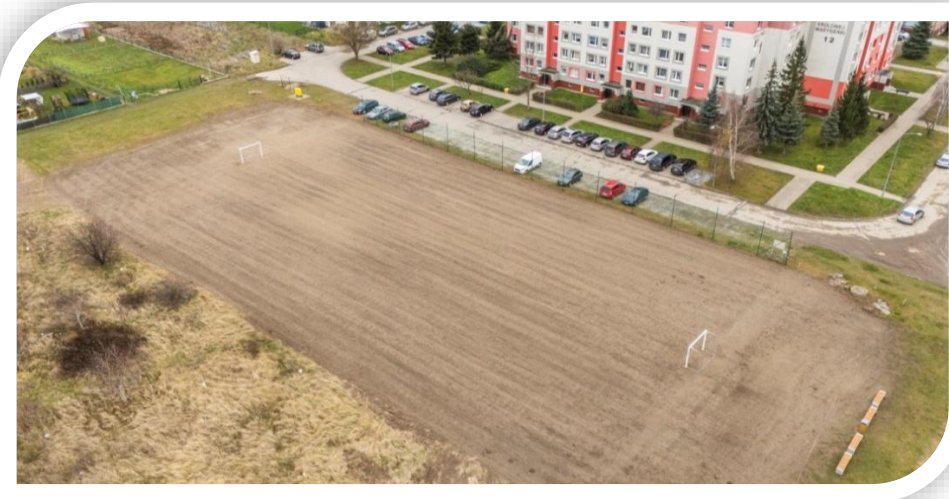
15. „Budowa i modernizacja kompleksów sportowych oraz infrastruktury technicznej na terenie miasta Jawora”

W dniu 18.08.2022 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.181.2022 z Konsorcjum firm Usługi Remontowo-Budowlane Robert Chwalana w Bolkowie – lider konsorcjum oraz Inwestycje Sp. z o.o. z Jawora – partner konsorcjum. W ramach zadania zostały wybudowane dwa korty tenisowe wraz z ogrodzeniem oraz małą architekturą na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Jawornik oraz na terenie Osiedla Przrzecze przy Orliku. Na terenie Ośrodka Wypoczynkowego OSiR została wykonana modernizacja budynku administracyjno-socjalnego, oświetlenie, monitoring, nagłośnienie, siedziska na trybunach, zamontowano urządzenie do poboru biletów oraz wykonano ciąg pieszo jezdny. Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 4.490.000,00 zł. Koszty inwestycji w 2024 r. wyniosły **2.245.000,00 zł**. Zadanie zakończone w dniu 22.05.2024 r.

16. „Boisko sportowe marzeń 2024” - Budżet Obywatelski

W dniu 9.10.2024 r. Gmina Jawor podpisała z firmą INWESTYCJE umowę nr OR.032.1.364.2024 na wykonanie zadania pn.: „Boisko sportowe marzeń 2024”. W ramach umowy zakupiono i zamontowano dwie bramki do piłki nożnej, cztery ławki, kosz na śmieci, cztery flagi narożne, gablotę wolnostojącą. Wartość umowy **30.000,00 zł**. W dniu 17.12.2024 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

17. „Jaworskie NBA- Koszykówka dla każdego”- Budżet Obywatelski

W dniu 11.10.2024 r. Gmina Jawor podpisała z firmą INWESTYCJE umowę nr OR.032.1.368.2024 na wykonanie zadania pn.: „Jaworskie NBA- Koszykówka dla każdego”. W ramach umowy wykonano podbudowę z kostki brukowej, zakupiono i zamontowano boisko modułowe do koszykówki 3x3 o nawierzchni SPEED oraz zestaw

jednostłupowy do koszykówki. Wartość umowy 70.000,00 zł. W dniu 8.11.2024 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

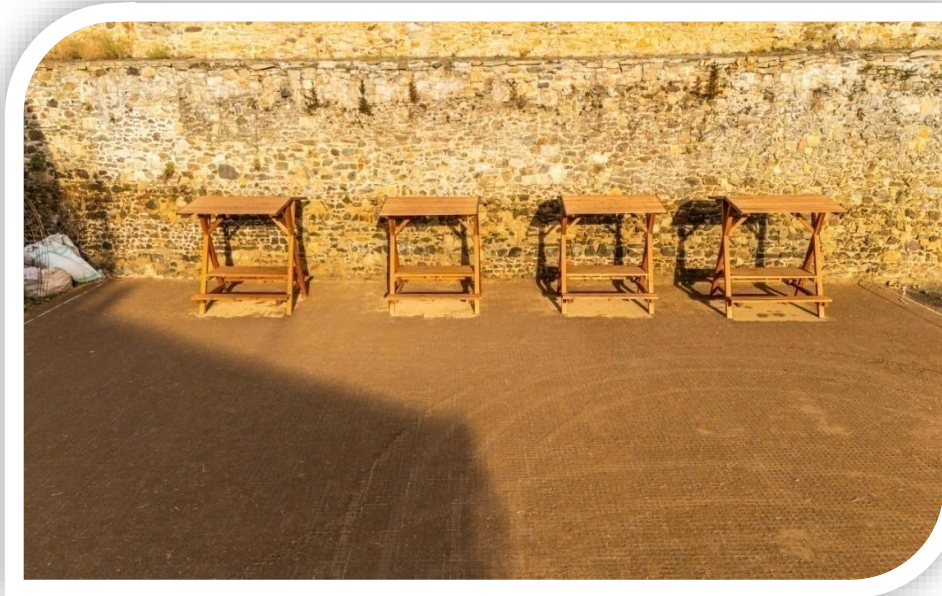
18. „Strefa parkowania przy Parafii pw. Św. Marcina w Jaworze”- Budżet Obywatelski

W dniu 18.11.2024 r. Gmina Jawor podpisała z firmą INWESTYCJE umowę nr OR.032.1.376.2024 na wykonanie zadania pn.: „Strefa parkowania przy Parafii pw. Św. Marcina w Jaworze”. W ramach umowy wykonano przygotowanie terenu, utwardzenie geokratą na podbudowie z kruszywa łamanego, zagęszczenie i obsypanie humusem, zasianie trawy. Wartość umowy **70.000,00 zł**. W dniu 24.12.2024 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

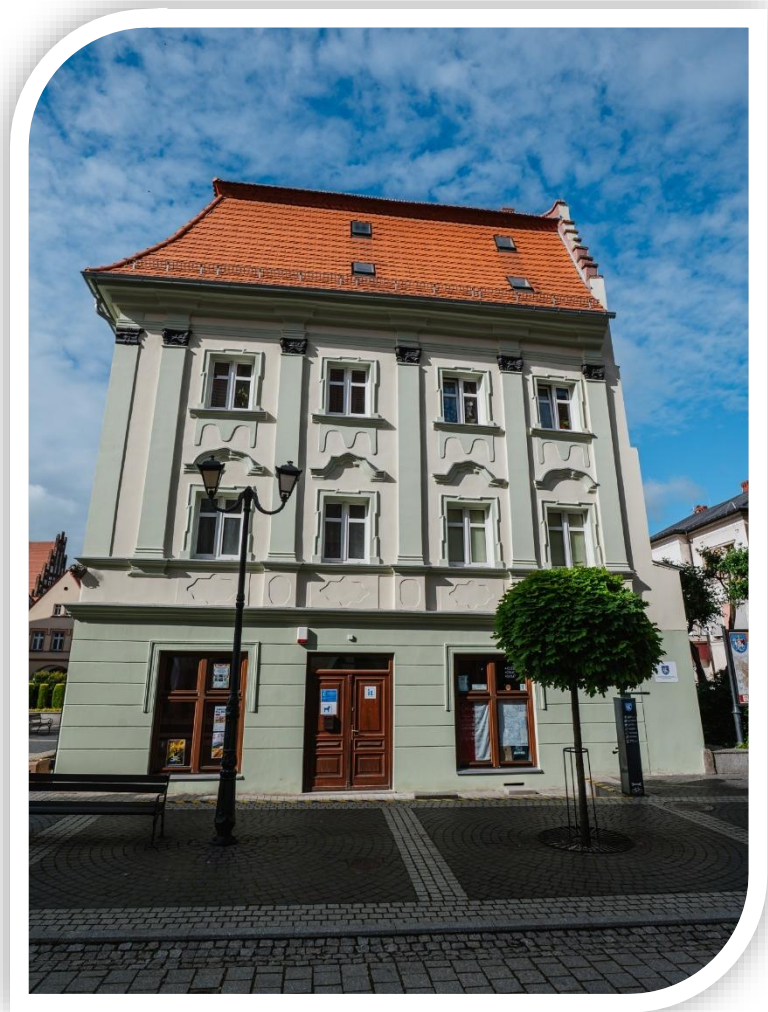
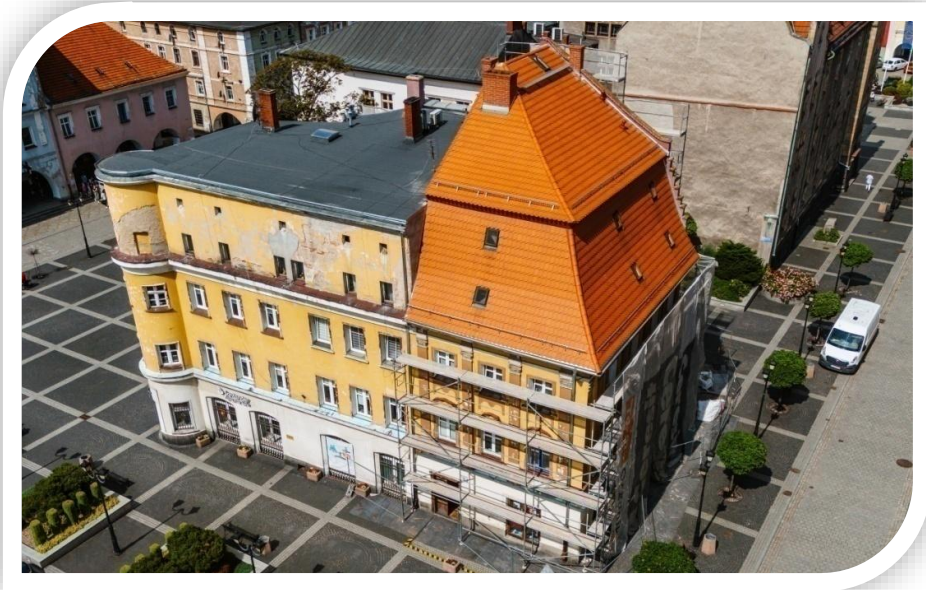
19. „Strefa odpoczynku i spotkań międzypokoleniowych”- Budżet Obywatelski

W dniu 15.11.2024 r. Gmina Jawor podpisała z firmą INWESTYCJE umowę nr OR.032.1.375.2024 na wykonanie zadania pn.: „Strefa odpoczynku i spotkań międzypokoleniowych”. W ramach umowy wykonano przygotowanie terenu, utwardzenie terenu geokratą, zasianie trawy oraz zakup i montaż czterech ławostołów. Wartość umowy **30.000,00 zł**. W dniu 23.12.2024 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

20. Renowacja elewacji kamienic

Udzielono dotacji z budżetu gminy dla Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynek 3-4 w Jaworze na remont elewacji frontowej oraz elewacjami bocznymi o wartości **277.000,00 zł**.

3.3 Zadania realizowane z dofinansowaniem środków zewnętrznych

3.3.1 Projekty realizowane w roku 2024:

1. „Zakup elektrycznych autobusów na potrzeby komunikacji publicznej w Jaworze”

Wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji i wniosek o dofinansowanie w formie pożyczki ze środków NFOŚiGW został złożony w IV kwartale 2021 r. w ramach programu priorytetowego nr 6.3 „Zielony transport publiczny”. W wyniku oceny formalnej, jakościowej punktowej, jakościowej dopuszczającej i finansowej wnioski zostały ocenione pozytywnie i zakwalifikowano je do dofinansowania.

Umowa o dofinansowanie projektu w formie dotacji została zawarta 15.03.2023 r. Dofinansowanie wyniosło 77,42 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu. Umowę o dofinansowanie projektu w formie pożyczki również zawarto dnia 15.03.2023 r. Kwota Pożyczki wynosiła: 850 000,00 zł. 01.12.2023 r. została podpisana umowa o nr OR.032.1.333.2023 z Wykonawcą na dostawę trzech sztuk fabrycznie nowych zeroemisyjnych autobusów elektrycznych niskopodłogowych, przeznaczonych do wykonywania przewozów w publicznej komunikacji miejskiej wraz z trzema mobilnymi ładowarkami jedno stanowiskowymi z niezbędnym oprogramowaniem i dokumentacją oraz wyposażeniem. Wartość umowy to: 10 030 650,00 zł. W ramach umowy w sierpniu 2024 r. odbyło się także szkolenie osób odpowiedzialnych za obsługę dostarczonych autobusów wraz z ładowarkami, oraz odpowiedzialnych za prowadzenie bieżącej obsługi urządzeń. Również w sierpniu podpisano protokoły odbioru przedmiotu ww. umowy.

9.10.2024 r. podpisano Aneks nr 1/1034 do umowy dotacji zmieniający koszt realizacji Przedsięwzięcia. 15.11.2024 r. podpisano Aneks nr 2/1125 do Umowy pożyczki. Wysokość pożyczki pozostała bez zmian. 23.12.2024 r. podpisany został Aneks nr 2/1320/2024 do Umowy o dofinansowanie w formie dotacji wraz z załącznikiem nr 1 do Aneksu nr 2/1320/2024 informującym o objęciu przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego w ramach Inwestycji: G 1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy) Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. W związku z powyższym kwota wsparcia została zwiększona do poziomu 87,26 %.

Kwota zaplanowana na powyższy projekt w 2024 r. to **10.044.000,00 zł**. Wykonanie w roku 2024 wyniosło: **10.030.650,00 zł**.

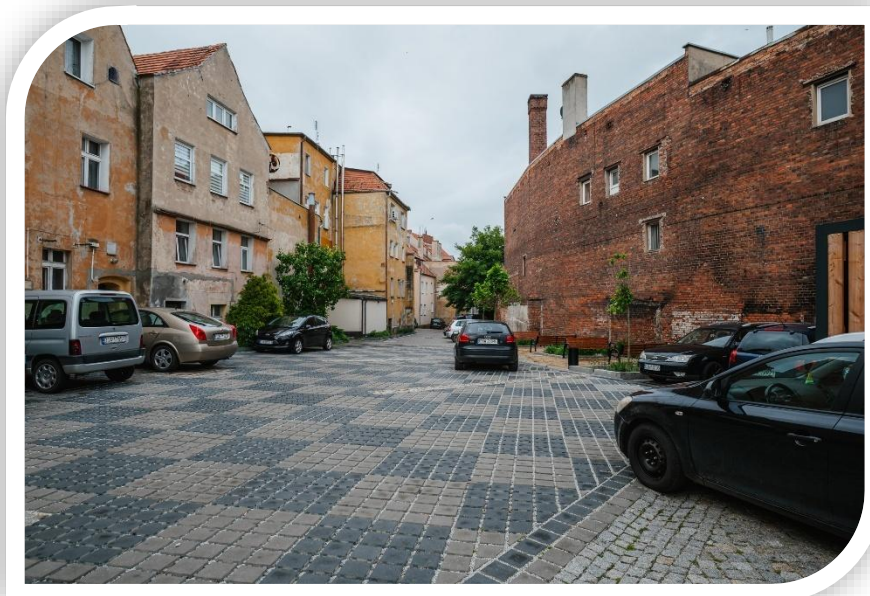
2. „Poprawa efektywności energetycznej i redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze Aglomeracji Wałbrzyskiej poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Jawor”

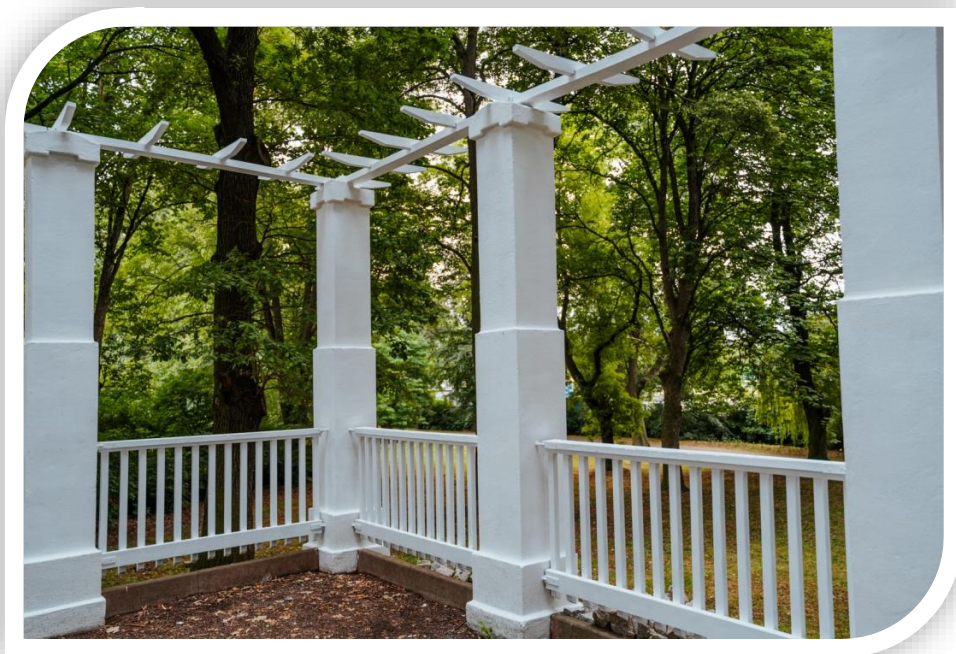
Wniosek złożony w IV kwartale 2024 r. w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027; Działanie: Efektywność energetyczna w budynkach publicznych - ZIT. Nr naboru niekonkurencyjnego: FEDS.02.08-IZ.00-156/24. Poziom dofinansowania wynosi 75 % kosztów kwalifikowanych Projektu. Dofinansowanie udzielone jest z EFRR -70 % oraz ze środków budżetu państwa – 5 %. Realizacja Projektu planowana jest na rok 2025-2027. Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **1.601.010,00 zł**. Wykonanie w roku 2024 wyniosło **11.685,00 zł**, co stanowi 0,73 % planu.

3. „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor”

Wniosek złożony w III kwartale 2020 r. w ramach Programu „Środowisko, Energia i Zmiany klimatu” Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. W lipcu 2021 roku Gmina Jawor uzyskała informację o przyznaniu dofinansowania dla przedmiotowego Projektu. Umowa nr MFEOG.07.03.01-01-0092/21-00 została zawarta w dniu 28 grudnia 2021 r. Poziom dofinansowania wynosi 84,99% kosztów kwalifikowanych Projektu. Dofinansowanie udzielone jest z MF EOG oraz ze środków budżetu państwa. 22.03.2024 r. i 29.04. 2024 r. podpisano protokoły końcowe odbioru robót budowlanych. 20.12.2024 r. Gmina Jawor zawarła umowę nr OR.032.1.408.2024 na prace odtworzeniowe/naprawcze w Parku Miejskim w Jaworze po skutkach powodzi, która miała miejsce w Gminie Jawor w dniach 13-15.09.2024 r. Wartość

umowy wyniosła 32 097,57 zł. Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **3.230.502,02 zł** . Wykonanie w roku 2024 wyniosło **3.230.502,02 zł**, co stanowi **100%** planu.

4. „Rozwój Klastra Mądrej Energii”

Wniosek złożony w III kwartale 2023 r. w ramach Programu Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności; Działanie: B2.2.2. Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne. Nr naboru: KPOD.03.12-IP.05-001/23. Poziom dofinansowania wynosi 90% kosztów kwalifikowanych Projektu. Realizacja Projektu planowana jest na lata 2024-2025. W III kwartale 2024 r. rozesłane zostało zaproszenie do składania ofert na opracowanie koncepcji Klastra. W grudniu 2024 r. postępowanie zostało unieważnione. W tym samym miesiącu ponownie rozesłano

zaproszenie do składania ofert. 31.12.2024 r. dokonano wyboru oferty. Umowa nie została jednak podpisana z powodu rezygnacji przez Wykonawcę. Ostatecznie umowa na wykonanie Koncepcji Klastra została zawarta z kolejnym Wykonawcą w dniu 31.01.2025 r. Wartość umowy nr OR.032.1.388.2024 to 120.000,00 zł. Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **79.220,00 zł**. Wykonanie w roku 2024 wyniosło: **32.554,52 zł** co stanowi **41,09%** planu.

5. „Termomodernizacja krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze”

Wniosek złożony w IV kwartale 2023 r. w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027; Działanie: Efektywność energetyczna w budynkach publicznych. Nr naboru: FEDS.02.01-IZ.00-042/23. Umowa o dofinansowanie projektu nr FEDS.02.01-IZ.00-032/23 została podpisana 30.07.2024 r. Poziom dofinansowania wynosi 75% kosztów kwalifikowanych Projektu. Dofinansowanie udzielone jest z EFRR -70% oraz ze środków budżetu państwa – 5%. 10 grudnia 2024 r. Gmina Jawor ogłosiła zamówienie publiczne na wykonanie przedmiotowego zadania. Wybór oferty nastąpi w roku 2025. Realizacja Projektu planowana jest na rok 2025. Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **3.447.659,77 zł**. Wykonanie w roku 2024 wyniosło **254.610,00 zł**, co stanowi **7,39%** planu.

6. „Rozwój zrównoważonego transportu na terenie Gminy Jawor poprzez budowę centrum przesiadkowego i systemu ITS”

Wniosek złożony w II kwartale 2024 r. w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Transport miejski. Nr naboru niekonkurencyjnego FENX.03.01-IP.02-001/24. Dofinansowanie w konkursie wynosi 85 % kosztów kwalifikowanych. Wniosek znajduje się w trakcie oceny.

Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **3.213.375,00 zł**. Wykonanie w roku 2024 wyniosło **85.854,00 zł**, co stanowi **2,67%** planu.

7. „Adaptacja do zmian klimatu poprzez modernizację i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury Ośrodka Wypoczynkowego „Jawornik” w Jaworze”

Wniosek złożony w I kwartale 2024 r. w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom. Nr naboru FENX.02.04-IW.01-002/23. Dofinansowanie w konkursie wynosi 78,71% kosztów kwalifikowanych. Wniosek znajduje się w trakcie oceny.

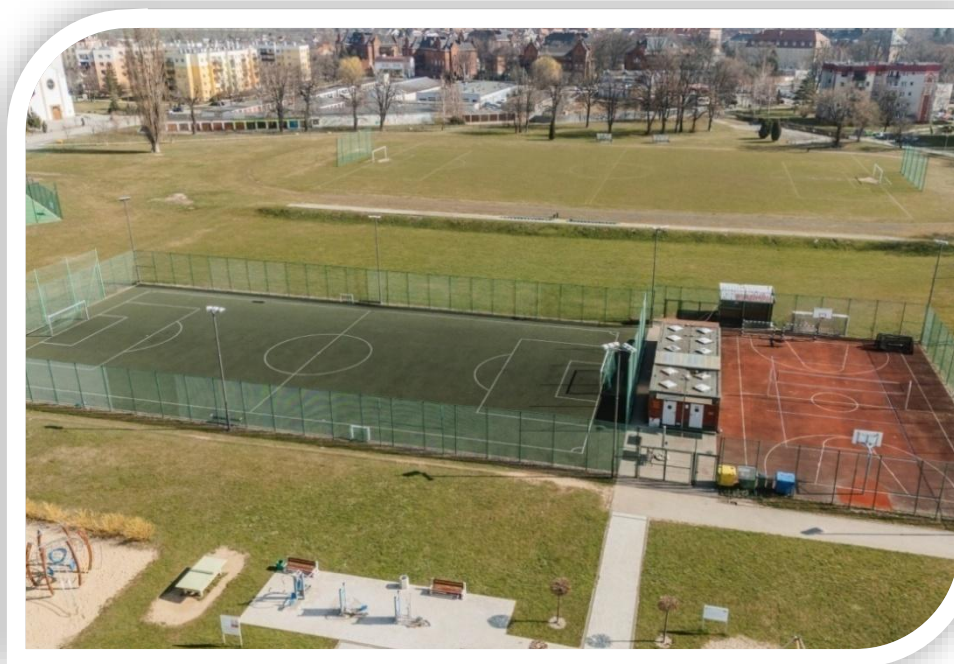
8. „Adaptacja ECMEN na potrzeby nowej oferty kulturalno-edukacyjnej w Gminie Jawor”

Wniosek złożony w III kwartale 2024 r. w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej. Nr naboru FENX.07.01-IP.04-001/24. Dofinansowanie w konkursie wynosi 79,71 % kosztów kwalifikowanych. Wniosek znajduje się w trakcie oceny. Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **105.404,85 zł** . Wykonanie w roku 2024 wyniosło **24.477,00 zł**, co stanowi **23,22%** planu.

9. „Modernizacja boisk Orlik przy ul. Korfantego 11 w Jaworze”

Wniosek złożony w II kwartale 2024 r. do Ministra Sportu i Turystyki o dofinansowanie zadania inwestycyjnego w ramach Programu Modernizacji

Kompleksów Sportowych „Orlik” 2024. Umowa o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zostanie podpisana w 2025 roku.

10. „Dostępny samorząd 2.0”

Formularz naboru JST do projektu grantowego Dostępny samorząd 2.0 złożony został w trzecim kwartale 2024 r. Umowa uczestnictwa Gminy Jawor w projekcie grantowym pn.: „Dostępny samorząd 2.0” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego + w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 została zawarta w listopadzie 2024 r.

11. „Odbudowa konstrukcji i pokrycia dachowego Zamku Piastowskiego”

Wniosek o dotację na prace budowlane został złożony w roku 2024. 14.11.2024 r. została zawarta umowa nr DKU-D/32/2024 pomiędzy Gminą Jawor a Województwem Dolnośląskim. Zadanie zostało zrealizowane w całości w roku 2024. Dotacja dla Gminy Jawor wynosiła **50.000,00 zł**. W ramach zadania wykonano prace remontowe na segmencie „B” dachu Zamku Piastowskiego, które obejmowały m.in.: zdjęcie istniejącego pokrycia dachowego, wykonanie nowego opierzenia, rynien i rur spustowych, założenie nowych wyłazów na dach, impregnację więźby dachowej, przemurowanie kominów oraz wykonanie pokrycia dachu z nowej dachówki ceramicznej karpiówki. Całość prac wyniosła 184.573,63 zł. Ponad 130.000 zł pochodziło z budżetu miasta Jawor.

12. „Czyste powietrze”

Celem programu „Czyste powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Porozumienie nr 11/GCzP/2020 zostało zawarte 23.12.2020 r. pomiędzy WFOŚiGW a Gminą Jawor. 31.05.2021 r. zawarto aneks nr 1/2021 do Porozumienia a następnie Aneks nr 2/2021. 14.09.2022 r. podpisano Aneks nr 3. Kolejne aneksy zostały podpisane w następujących terminach: Aneks nr 4/2022 – 4.01.2023 r., Aneks nr 5/2023 - 31.07.2023 r., Aneks nr 6/2023-16.10.2023., Aneks nr 7/2023-16.10.2023 r. W ramach programu „Czyste powietrze” w roku 2024 wypłacone zostało wynagrodzenie dla pracownika obsługującego „Czyste powietrze”. Kwota zaplanowana na ww. projekt w 2024 r. to **21.361,04 zł**. Wykonanie w roku 2024 wyniosło: **20.385,23 zł** co stanowi **95,43%** planu.

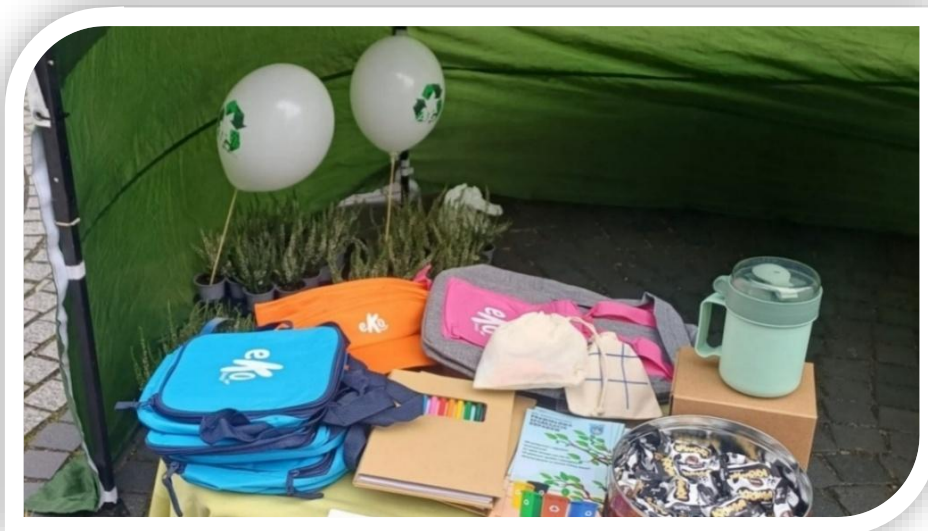
Zgodnie z porozumieniem podpisanym z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (dalej WFOŚiGW), Gmina zobowiązała się do prowadzenia dla mieszkańców Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny obsługiwany jest przez przeszkolonego pracownika, który zapoznał się z dokumentacją programową i zna zasady Programu oraz który informuje o Programie, a także pomaga przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność. Dzięki zawartemu porozumieniu mieszkańcy Gminy Jawor uzyskują wsparcie niezbędne do prawidłowego wnioskowania o dofinansowanie na realizowane przedsięwzięcia ekologiczne i termomodernizacyjne. Gminny Punkt Programu „Czyste Powietrze” znajduje się w Urzędzie Miejskim w Jaworze, ul. Zamkowa 2, pokój nr 1 i czynny jest w godzinach pracy Urzędu, tj. od poniedziałku do czwartku w godz. 7.30-15.30 oraz w piątki w godz. 7.00-15.00.

Dnia 8.05.2024 r. na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Jaworze odbył się ekologiczny piknik, przygotowany przy okazji inauguracji pilotażowego projektu szkoły „BĄDŹ EKO - NIC PROSTSZEGO!”, zgłoszonego do konkursu organizowanego przez Stowarzyszenie Program Czysta Polska „Zmień otoczenie na czyste i zielone”, w którym szkoła zajęła I miejsce. W wydarzeniu czynny udział wzięły różne organizacje i instytucje, w tym Urząd Miejski w Jaworze wraz z Gminnym Punktem Konsultacyjno-Informacyjnym. Gmina Jawor edukowała najmłodszych jak dbać o środowisko oraz jak przyczynić się do tego, aby nasze otoczenie było czyste, zielone i bez smogu.

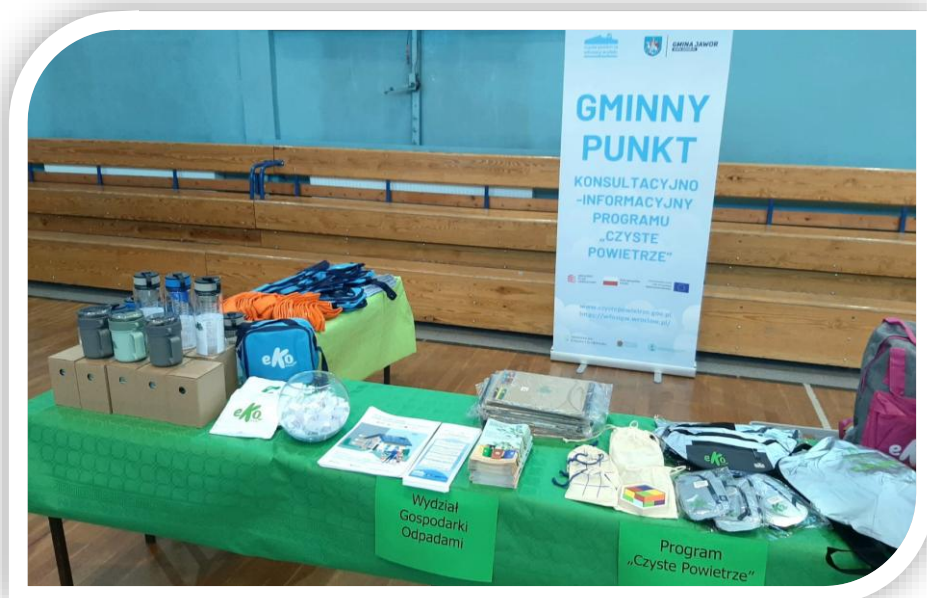

Dnia 28.09.2024 r. zorganizowano spotkanie informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami Gminy Jawor nt. Programu „Czyste Powietrze”, w którym mieszkańcy mogli skorzystać z indywidualnych konsultacji. Uczestnicy otrzymali szczegółowe informacje nt. zasad i warunków uzyskania dofinansowania oraz tego, w jaki sposób zmniejszyć swoje rachunki za prąd, generowane m.in. przez nieefektywne źródła ciepła oraz w jaki sposób poprawić efektywność energetyczną swoich domów. Podczas konsultacji Mieszkańcy otrzymali ulotki informacyjne oraz eko-gadżety.

W dniu 14.11.2024 r. dzięki głównej wygranej w ogólnopolskim konkursie: „ZMIENŃ OTOCZENIE NA CZYSTE I ZIELONE” w Szkole Podstawowej nr 2 zorganizowano uroczyste otwarcie ekopracowni w ramach Dnia Czystego Powietrza dla

wszystkich klas I-III. W tym wydarzeniu uczestniczył również Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze” Gminy Jawor, który przygotował stanowisko z eko-pytaniami/eko-quizem dla uczestników wydarzenia, ulotkami promującymi „Czyste Powietrze” a także z eko-gadżetami dla uczestników wydarzenia.

Dodatkowo na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Jaworze działa zakładka z aktualnymi informacjami na temat Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w której znajdują się również podsumowania kwartałów pod względem liczby złożonych wniosków w całej Gminie Jawor.

Według informacji udostępnianych co kwartał przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu co do m.in. ilości złożonych wniosków o dofinansowanie z Gminy Jawor, dane wyglądają następująco:

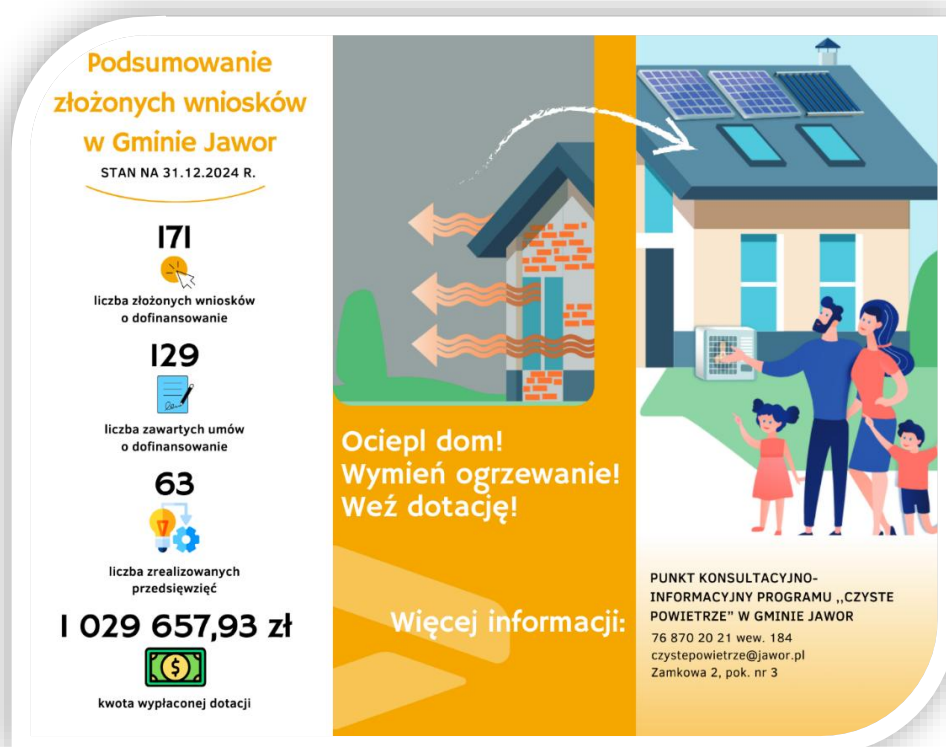
Kwartał	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba zawartych umów o dofinansowanie	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć – zakończonych	Kwota wypłaconej dotacji (zadania zakończone)
IV 2024 r.	171	129	63	1 029 657,93 zł
III 2024 r.	163	114	62	980 457,93 zł
II 2024 r.	154	106	61	977 920,89 zł
I 2024 r.	132	103	50	689 013,96 zł
IV 2023 r.	129	97	44	584 138,48 zł
III 2023 r.	116	87	34	482 151,81 zł

II 2023 r.	105	76	33	471 493,66 zł
I 2023 r.	88	58	28	405 893,74 zł

Za pośrednictwem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w 2024 roku do WFOŚiGW zostało złożonych 37 wniosków o dofinansowanie oraz 25 wniosków o płatność (przedsięwzięcia zrealizowane, zakończone) o wysokości wyliczonego dofinansowania ogółem 347 653,78 zł. Przeprowadzono łącznie 574 konsultacji z mieszkańcami, zainteresowanymi Programem „Czyste Powietrze”.

Rok 2024 to ogrom pozytywnych zmian w programie „Czyste Powietrze”, zachęcających do złożenia wniosku, montowania ekologicznych źródeł ciepła i przeprowadzania termomodernizacji budynku.

W trosce o mieszkańców województw poszkodowanych powodzią, która wystąpiła we wrześniu 2024 r., dnia 12.12.2024 r. ruszył nabór wniosków o dofinansowanie w

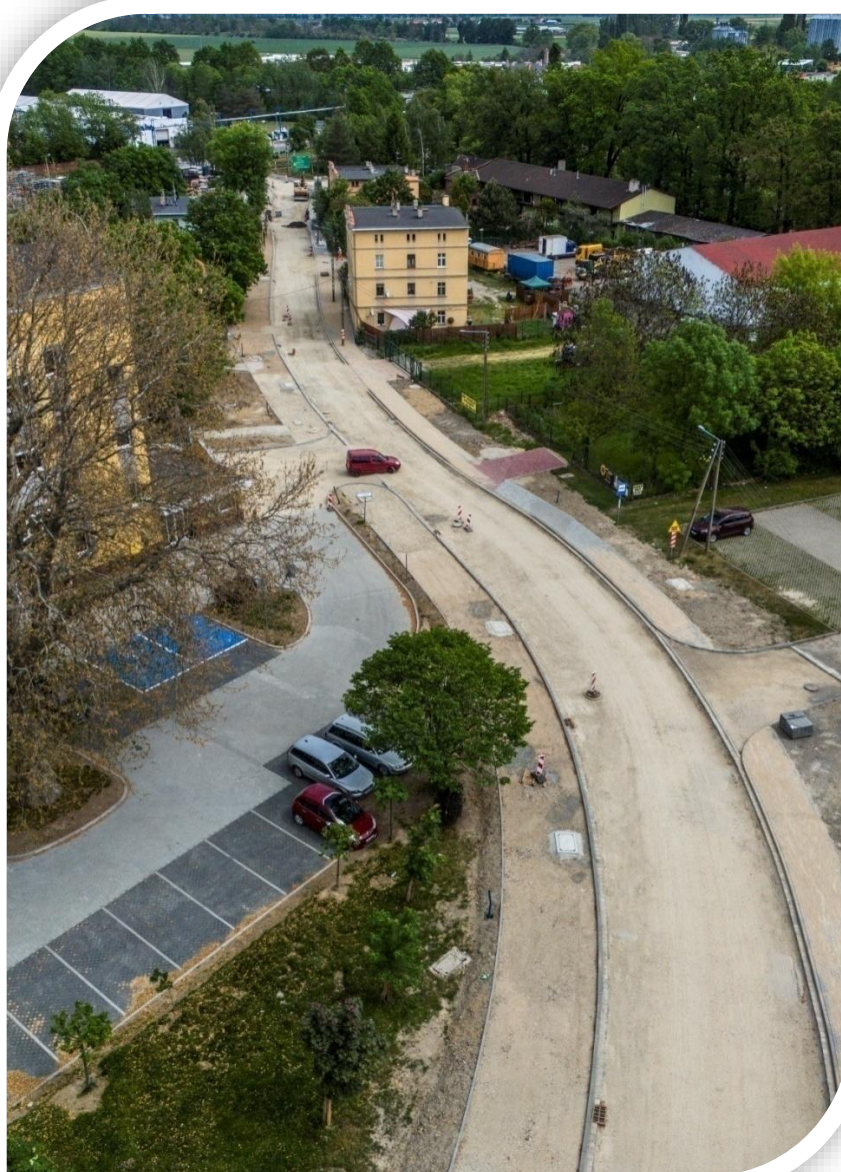
Programie „Czyste Powietrze” dla Beneficjentów dotkniętych skutkami powodzi.

Program „Czyste Powietrze” oraz prowadzony Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Gminie Jawor przyczynia się do poprawy jakości powietrza w naszym mieście. Coraz więcej mieszkańców decyduje się na wymianę swoich starych, nieefektywnych pieców na ekologiczne źródła ciepła oraz przeprowadzenie termomodernizacji budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię użytkową, poprawy efektywności

energetycznej domów, a tym samym zmniejszenie rachunków za prąd. Dzięki współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu możemy pomagać mieszkańcom Gminy Jawor w ograniczaniu smogu i tworzeniu czystego, świeżego powietrza.

13. W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych

W roku 2024 zostało dofinansowane zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa ul. Wrocławskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do (z) skrzyżowania z ul. Armii Krajowej w Jaworze” w kwocie **1.382.124,98 zł**.

3.4 Realizacja budżetu obywatelskiego

Budżet obywatelski to mechanizm partycypacyjny, w ramach którego mieszkańcy miasta mają prawo zgłaszać projekty do realizacji z wydzielonej części budżetu, a następnie wybierać w trybie głosowania te projekty, które przeszły pozytywnie proces weryfikacji. Podstawowe regulacje związane z budżetem obywatelskim określone zostały w ustawie o samorządzie gminnym (art. 5a), który mówi, że Budżet Obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych, a zasady i wymagania co do realizacji zadań publicznych w ramach budżetu obywatelskiego określa Rada Miejska w Jaworze w drodze uchwały.

Na realizację projektów w ramach budżetu obywatelskiego w 2024 r. zaplanowano kwotę 200.000,00 zł. Zgłoszonych zostało 14 (w tym 10 zweryfikowanych pozytywnie oraz 4 zweryfikowane negatywnie). Pod głosowanie poddano 10 projektów, z których do realizacji wybrano 4 projekty tj.:

- Strefa odpoczynku i spotkań międzypokoleniowych;
- Boisko sportowe marzeń 2024;
- Strefa parkowania przy parafii pw. Św. Marcina w Jaworze;
- Jaworskie NBA – Koszykówka dla każdego.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

4.1 Prawo własności gruntów

Gmina Jawor jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 287,9 ha. Składają się na to grunty zabudowane, grunty niezabudowane, użytki rolne, tereny zielone i różne, pod wodami oraz grunty pod drogami.

Ponadto Gmina Jawor posiada również w użytkowaniu wieczystym grunty stanowiące własność Skarbu Państwa oraz innych jednostek samorządowych.

W 2024 roku sprzedano: udział w działce niezabudowanej na rzecz jej współwłaściciela w drodze bezprzetargowej, 2 nieruchomości niezabudowane oraz 1 lokal mieszkalny, w drodze przetargu nieograniczonego, odpłatnie zniesiono współwłasności części nieruchomości wspólnej, a także zbyto komunalne lokale mieszkalne na rzecz ich dotychczasowych najemców wraz z udziałem w gruncie po zastosowaniu bonifikat na łączną kwotę, z uwzględnieniem spłaty rat wynikających aktualnych jaki z wcześniejszych sprzedaży, 1.419.961,48 zł.

4.2 Udziały w spółkach

Gmina posiada udziały w spółkach i akcje w następujących podmiotach:

1. „Inwestycje” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Jaworze - założyciel Gmina Jawor-posiada 4882 udziały o wartości 1.000 zł każdy udział, co stanowi łączną wartość 4.882.000 zł.
2. Towarzystwo Budownictwa Społecznego „TBS” Spółka z o.o. z/s w Kamiennej Górze, Gmina Jawor posiada 31392 udziałów po 500 zł każdy, co stanowi łączną wartość 15.696.000 zł, pokryte wkładem pieniężnym w kwocie 13.540.700 zł i aportem w postaci prawa własności nieruchomości o łącznej wartości 2.155.300 zł.
3. „Ciepło-Jawor” spółka z o.o. - Gmina Jawor posiada 1065 udziałów o wartości 10.000 zł każdy udział, co stanowi łączną wartość 10.650.000 zł, pokryte wkładem pieniężnym w kwocie 1.180.000 zł oraz wkładem niepieniężnym w postaci aportu rzeczowego, to jest prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz własności środków trwałych i nietrwałych.
4. Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości S.A. Kamienna Góra - Gmina Jawor ma 5931 akcji imiennych o wartości 593.100 zł, pokryte wkładem niepieniężnym w postaci prawa własności działek gruntu położonych w Jaworze oraz prawem użytkowania wieczystego.
5. Gmina Jawor posiada 2164 udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki pod firmą Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce, o łącznej wartości 1.082.000 zł.
6. Gmina Jawor posiada 1 udział o wartości 500,00 zł, w spółce pod firmą Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Jaworze, pokryty wkładem pieniężnym.

4.3 Zagospodarowanie przestrzenne

Obszar położony w granicach administracyjnych miasta Jawora posiada aktualne plany zagospodarowania przestrzennego. W 2024 r. Rada Miejska w Jaworze podjęła uchwałę: Nr LXII/470/2024 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy.

Obowiązujące plany miejscowe są ogólnodostępne w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miejskiego w Jaworze w zakładce Planowanie Przestrzenne – Kategoria – Elektroniczne plany miejscowe (<https://mapa.inspire-hub.pl/#/jawor>).

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1 Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jawora na lata 2021–2027

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jawora na lata 2021-2027, została przyjęta Uchwałą nr XXI/186/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 23.12.2020 r.

Misją strategii jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Jawor poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. W celu realizacji misji wyznaczono dziewięć obszarów: ubóstwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, osoby starsze, ochrona macierzyństwa, problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc, uzależnienia i przyporządkowano im działania, które pozwolą osiągnąć zamierzony cel główny każdego z nich.

W poniższym zestawieniu przedstawione są dane za 2024 r., do których bazę informacji statystycznych stanowią dane uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze.

Celem raportu jest określenie stopnia realizacji celów głównych i działań wyznaczonych w dziewięciu obszarach, co zostało przedstawione w poniższych tabelach.

Obszar: UBÓSTWO

CEL GŁÓWNY: Zmniejszenie skali ubóstwa w rodzinach

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- ✓ aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
- ✓ zintensyfikowanie pracy socjalnej
- ✓ ustabilizowanie sytuacji materialnej w rodzinach
- ✓ przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- ✓ przeciwdziałanie pauperyzacji mieszkańców

Działania dla obszaru: UBÓSTWO

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	284	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Edukowanie rodzin w zakresie racjonalnego gospodarowania budżetem domowym	- liczba rodzin objętych pracą socjalną	184	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.	Organizowanie kursów oraz szkoleń w celu podwyższenia lub zmiany kwalifikacji osób bezrobotnych	-liczba kursów i szkoleń -Liczba uczestników	71 szkoleń w tym 25 rodzajów szkoleń 71	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze
4.	Świadczenie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz osób i rodzin dotkniętych ubóstwem	- liczba przyznanych świadczeń	6964	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Obszar: BEZDOMNOŚĆ**CEL GŁÓWNY:** Poprawa jakości życia osób dotkniętych problemem bezdomności**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- ✓ niwelowanie negatywnych skutków psychospołecznych związanych z bezdomnością
- ✓ współpraca w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy
- ✓ przeciwdziałania zjawisku bezdomności

Działania dla obszaru: BEZDOMNOŚĆ

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	39	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	- liczba programów	0	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Pomoc w uzyskaniu mieszkania socjalnego lub komunalnego z zasobów gminy	- liczba osób objętych pracą socjalną	4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
4.	Pomoc osobom bezdomnym uzależnionym od środków psychoaktywnych w uzyskaniu terapii odwykowej stacjonarnej lub w Ośrodku Odwykowym	- liczba osób objętych pracą socjalną	4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
5.	Zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym	- liczba osób skierowanych do ośrodków dla osób bezdomnych - liczba kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi	28 5	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Obszar: BEZROBOCIE**CEL GŁÓWNY:** Minimalizacja negatywnych skutków długotrwałego pozostawania bez pracy oraz zmniejszenia poziomu bezrobocia**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- ✓ aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
- ✓ zmniejszenie skali wykluczenia społecznego
- ✓ współpraca międzyinstytucjonalna oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie ograniczenia zjawiska bezrobocia

Działania dla obszaru: BEZROBOCIE

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	202	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Organizowanie kursów oraz szkoleń w celu podwyższenia lub zmiany kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych	-liczba kursów, szkoleń -liczba uczestników	12 12	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze
3.	Motywowanie bezrobotnych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia i usamodzielnienia się	-liczba osób objętych pracą socjalną -liczba kontraktów socjalnych	202 13	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Obszar: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, DŁUGOTRWAŁA I CIĘŻKA CHOROBA**CEL GŁÓWNY:** Zintegrowany system wsparcia dla osób niepełnosprawnych**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- ✓ zapewnienie kompleksowej pomocy i usług dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych
- ✓ wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych
- ✓ rozwijanie infrastruktury dla nowych form wsparcia w placówkach dziennych lub całodobowych
- ✓ ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez aktywizację społeczną

Działania dla obszaru: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, DŁUGOTRWAŁA I CIĘŻKA CHOROBA

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych – świadczenia pieniężne	- liczba przyznanych świadczeń: zasiłek stały, dożywianie, zasiłek okresowy, zasiłek celowy - liczba wydanych posiłków	3179 14003	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	261	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Motywowanie osób niepełnosprawnych, bezrobotnych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia	-liczba osób niepełnosprawnych, które podjęły zatrudnienie	15	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze
4.	Zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	- liczba osób, które otrzymały pomoc w formie usług -liczba świadczeń: usługi opiekuńcze podstawowe	117 65422 9190	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

		specjalistyczne usługi opiekuńcze		
--	--	-----------------------------------	--	--

Obszar: OSOBY STARSZE

CEL GŁÓWNY: Wspieranie osób starszych w integracji i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- ✓ wzrost aktywności społecznej osób starszych poprzez zwiększenie dostępu do placówek wsparcia
- ✓ rozwijanie nowych form wsparcia seniorów w formach dziennych lub całodobowych
- ✓ rozwijanie infrastruktury dla nowych form wsparcia seniorów w placówkach dziennych lub całodobowych
- ✓ zapewnienie kompleksowej pomocy i usług dostosowanych do potrzeb osób starszych
- ✓ wsparcie rodzin w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi w celu usprawnienia ich funkcjonowania w środowisku

Działania dla obszaru: OSOBY STARSZE

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	50678	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	355	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Aktywizacja społeczna osób starszych poprzez ich uczestnictwo w zorganizowanych formach wsparcia klubowego, dziennego lub całodobowego Senior + i Sala Dziennego Pobytu	- liczba uczestników	24 osoby 7 osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
4.	Udzielanie pomocy w formie usług opiekuńczych dla samotnych osób starszych	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie usług opiekuńczych	117	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Obszar: OCHRONA MACIERZYŃSTWA

CEL GŁÓWNY: Kompleksowy system wsparcia związany z ochroną macierzyństwa

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- ✓ wszechstronne profilaktyczne działania na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa
- ✓ upowszechnianie i ochrona praw dziecka

- ✓ realizacja aktualnego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jawor
- ✓ oraz opracowywanie nowych programów
- ✓ promowanie dostępnych instrumentów wsparcia rodziny

Działania dla obszaru: OCHRONA MACIERZYŃSTWA

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	961	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	104	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej, pozwalającej kobietom na powrót na rynek pracy, tj. odpowiednia ilość miejsc w przedszkolach I żłobkach	-liczna miejsc w żłobkach -liczba miejsc w przedszkolach	155 650	Urząd Miejski

Obszar: PROBLEMY OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE

CEL GŁÓWNY: Skuteczne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- ✓ pomoc rodzinom zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie asystenta rodziny
- ✓ realizacja aktualnego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jawor
- ✓ oraz opracowywanie nowych programów
- ✓ profilaktyczne działania na rzecz rodzin oraz propagowanie wartości rodziny

Działania dla obszaru: PROBLEMY OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

L.P	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	477	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Zapewnienie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba rodzin objętych Wsparciem- ogółem w 2024	27	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Prowadzenie placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży	- liczba uczestników w świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii	Od I do VI –17 dzieci Od IX do XII – 15 dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Świetlica Środowiskowa z Elementami Socjoterapii

4.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	54	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
5.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez przyznawanie stypendiów szkolnych	- liczba osób, które otrzymały stypendium	24 (w roku szkolnym 2023/2024)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
6.	Udzielanie pomocy rodzinom w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo- wychowawczych z dziećmi	- liczba rodzin objętych pomocą asystenta w 2024	14	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		-liczba rodzin objętych monitoringiem przez pracowników socjalnych z powodu problemów opiekuńczo- wychowawczych z dziećmi	52	
		-liczba osób uczestniczących w warsztatach dla rodziców podnoszących kompetencje wychowawcze	16	Poradnia Rodzinna
		-liczba osób, które skorzystały z pomocy pedagogicznej	19	Poradnia Rodzinna
7.	Prowadzenie kół zainteresowań mających na celu rozwijanie dzieci młodzieży.	-liczba kół zainteresowań działających na terenie Gminy Jawor	14	Jaworski Ośrodek Kultury

Obszar: PRZEMOC

CEL GŁÓWNY: Przeciwdziałanie zjawisku przemocy oraz ochrona osób jej doświadczających

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- ✓ zapewnienie profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób dotkniętych problemem przemocy i dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy
- ✓ realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych, zmierzających do ograniczenia zagrożenia przemocą w rodzinie
- ✓ realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
- ✓ Przemocy w Rodzinie Gminy Jawor
- ✓ system interwencji kryzysowej

Działania dla obszaru: PRZEMOC

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	103	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	8	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.	Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z przeciwdziałaniem przemocy	-liczba szkoleń -liczba uczestników	10 10	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
4.	Kampanie informacyjne i edukacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-liczba kampanii informacyjnych i edukacyjnych	2	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
5.	Współpraca międzyinstytucjonalna w ramach prowadzonej procedury Niebieskie Karty	-liczba prowadzonych grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych NK w tym: -liczba powołanych grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych -liczba instytucji Współpracujących	85 57 12	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Obszar: UZALEŻNIENIA**CEL GŁÓWNY:** Zapobieganie i rozwiązywanie problemów uzależnień**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- ✓ efektywna profilaktyka w celu przeciwdziałania uzależnieniom
- ✓ zintensyfikowanie istniejącego systemu wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- ✓ profesjonalna pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych
- ✓ promocja zdrowego stylu życia i form spędzania czasu wolnego

Działania dla obszaru: UZALEŻNIENIA

LP.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	101	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem	- liczba grup - liczba spotkań - liczba uczestników	1 grupa 45 spotkań 31 osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Poradnia Rodzinna
4.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego ds. uzależnień	- liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia	172	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Poradnia Rodzinna

5.	Świadczenie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz rodzin z problemem uzależnienia	- liczba przyznanych świadczeń	2738	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
----	--	--------------------------------	------	-----------------------------------

5.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2024 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022-2025, został przyjęty uchwałą nr XXXIII/289/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 30.03.2022 roku. Program w 2024 roku był realizowany przy współpracy z jednostkami miejskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które organizacyjnie i merytorycznie przygotowane były do wykonywania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Realizowane zadania to:

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.

- 1) wsparcie finansowe jaworskich środowisk abstynenckich,
- 2) prowadzenie spraw o zobowiązanie do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

- 1) współfinansowanie Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze.

3. Rozwiązywanie problemów narkomanii.

- 1) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami narkotykowymi w Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

4. Profilaktyka problemów alkoholowych i narkomanii.

- 1) realizacja programów profilaktycznych, w szkołach prowadzonych przez Gminę Jawor,
- 2) dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych w zakresie zakupu niezbędnych materiałów oraz organizacji popołudniowych zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży,
- 3) organizacja czasu wolnego w okresie wakacji i ferii szkolnych,
- 4) organizacja szkoleń grup zawodowych,
- 5) organizacja imprez sportowych oraz turystyczno-krajoznawczych, rajdów, konkursów, w tym także uwzględniającej problematykę profilaktyki uzależnień.

5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) prowadzenie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) udział w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

4) prowadzenie kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2024 roku wydatkowano ogółem kwotę 732 508 zł.

5.3 Program osłonowy „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2024-2028”.

Program „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2024- 2028” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach;
- poprawy stanu zdrowia dzieci;
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu udziela się wsparcia dzieciom uczęszczającym do żłobków i przedszkoli, zamieszkującym na terenie miasta Jawora.

Uchwalenie programu osłonowego „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci z żłobkach i przedszkolach na lata 2024-2028” gwarantuje całodienne wyżywienie dzieciom uczęszczającym do żłobków i przedszkoli, objętym pomocą w formie jednego posiłku, w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” przyjętego uchwałą nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 (Monitor Polski 2023 poz. 881). Następuje to z uwzględnieniem podwyższonych kwot kryterium dochodowego do wysokości, których nie żąda się zwrotu wydatków za udzielony posiłek do 200% obowiązującego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w art. 8 ust 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej na podstawie Uchwały nr LVIII/446/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. Jest to program uzupełniający do rządowego programu dożywiania, zapewniający całodienne wyżywienie w przedszkolu lub żłobku dla dzieci i rodzin najuboższych.

W roku 2024 wydatkowano 15.769,50 zł na wyżywienie dzieci w ramach programu osłonowego.

5.4 Program „Jaworska Karta Dużej Rodziny”

Program „**Jaworska Karta Dużej Rodziny**” został przyjęty przez Radę Miejską w Jaworze Uchwałą nr XXI/116/2016 z dnia 3.02.2016 r., zmieniony Uchwałą nr XXXIX/239/2017 z dnia 12.04.2017 r., Uchwałą nr XLVII/315/2018 z dnia 21.03.2018 r. oraz Uchwałą nr XIV/138/2020 z dnia 20.05.2020 r. Program obowiązuje od 1.03.2016 r.

Jego celem jest wsparcie rodzin wielodzietnych (troje lub więcej dzieci) w realizacji ich funkcji, zapewnieniu optymalnych warunków do godnego życia, zaspokajaniu różnorodnych potrzeb i zrównoważonego rozwoju, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, przy wykorzystaniu systemu ulg i zwolnień na usługi i dobra oferowane przez jednostki organizacyjne Gminy Jawor, a także przez partnerów programu: przedsiębiorców i inne instytucje.

W roku 2024 do programu zgłosiły się dwie nowe rodziny oraz jedna rodzina zgłaszająca kolejne dziecko. Łącznie w 2024 roku wydano 12 kart potwierdzających prawo do ulg, w tym jedna karta będąca duplikatem.

Od początku obowiązywania do programu zgłosiły się 122 rodziny, wydano 622 karty, w tym dla rodzin z trojgiem dzieci: -105, z czworgiem dzieci: -17, z pięciorgiem dzieci: -1 oraz z sześciorgiem dzieci: -1.

W programie uczestniczą jednostki gminne, oferując ulgi w podanym zakresie:

1. Jaworski Ośrodek Kultury - 20% zniżki na bilety wstępu na koncerty i spektakle (koszt realizacji programu – 0 zł)
2. Ośrodek Sportu i Rekreacji - 50% zniżki na bilety wstępu na Krytą Pływalnię „Słowianka” (koszt realizacji programu – 1029,50 zł, liczba osób korzystająca z ulg – 150).
3. Muzeum Regionalne - 50% zniżki na bilety wstępu i koncerty (koszt realizacji programu – 0 zł).
4. Przychodnia Rejonowa w Jaworze – 50% zniżki/ulgi na badanie poziomu cukru, EKG i iniekcje; 10% zniżki/ulgi na wizyty u lekarza specjalisty i badania laboratoryjne; 5% zniżki/ulgi na badania USG; jeden raz w roku kompleksowe badania pediatryczne dla dzieci w Przychodni Rejonowej w Jaworze wraz z pakietem badań laboratoryjnych, tj. morfologia i mocz (koszt realizacji programu – 77,40 zł, liczba rodzin korzystająca z ulg – 4).

W programie, obok gminnych jednostek, uczestniczą prywatni przedsiębiorcy, którzy wyrazili swoją chęć przystąpienia do programu i wspierania jaworskich rodzin wielodzietnych. Wykaz wszystkich partnerów znajduje się na stronie internetowej miasta (www.jawor.pl) w zakładce „Jaworska Karta Dużej Rodziny”. W zakładce zamieszczono ponadto program, deklarację współpracy podmiotu będącego partnerem działań wspierających rodziny wielodzietne, a także wniosek o wydanie Jaworskiej

Karty Dużej Rodziny. Na bieżąco wszelkie informacje o programie udzielane są w Biurze Obsługi Klienta u Koordynatora Programu.

5.5 Program Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2024 roku

W 2024 r. współpraca Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi opierała się przede wszystkim na przepisach ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Współpraca odbywała się w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy, w oparciu o podstawowe zasady: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

W roku 2024 obowiązywał uchwalony dnia 30.11.2023 r. (Uchwała Rady Miejskiej nr LVII/436/2023) Program Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024.

Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego odbywało się w formie wsparcia lub powierzenia realizacji zadań wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji, w ramach otwartych konkursów ofert oraz w trybie pozakonkursowym.

5.1.1 TRYB KONKURSOWY

Na realizację zadań publicznych w roku 2024 r. Burmistrz Miasta Jawora ogłosił dwa otwarte konkursy ofert:

1) Zarządzeniem Nr 1258.2023 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 5.11.2023 r. – ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w roku 2024 z zakresu:

- a) ochrony i promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień – 80.000,00 zł,
- b) rodziny – 613.800,00 zł,
- c) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 800.000,00 zł,
- d) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego – 18.000,00zł,
- e) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 70.000,00 zł,
- f) wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych – 20.000,00 zł,
- g) pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej – 5.000,00 zł.

2) Zarządzeniem Nr 14.2024 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 9.05.2024 r. – ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w roku 2024 z zakresu:

- a) ochrony i promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień – 20.000,00 zł,

- b) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 28.000,00 zł,
- c) wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie wakacji letnich – 40.000,00 zł.

W przypadku zadań zleczanych w formie wsparcia wysokość dotacji nie mogła przekroczyć 90% całkowitych kosztów zadania. Podmiot występujący z ofertą o przyznanie dotacji zobowiązany był do posiadania co najmniej 10% wkładu osobowego bądź wkładu finansowego własnego lub z innych źródeł.

W ramach ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w 2024 r. wpłynęło łącznie 41 ofert. Burmistrz Miasta Jawora podpisał 34 umowy na wsparcie realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

5.1.2 TRYB POZAKONKURSOWY

Art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadza możliwość zlecania zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert. Na podstawie złożonych ofert przez organizacje, spełniających łącznie następujące warunki tj.:

- a) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10.000,00 zł,
- b) realizacja zadania publicznego w okresie nie dłuższym niż 90 dni,

Burmistrz Miasta Jawora uznając celowość zadań, zlecił z pominięciem otwartego konkursu ofert realizację 16 zadań publicznych na które przeznaczono łącznie 72.000,00 zł.

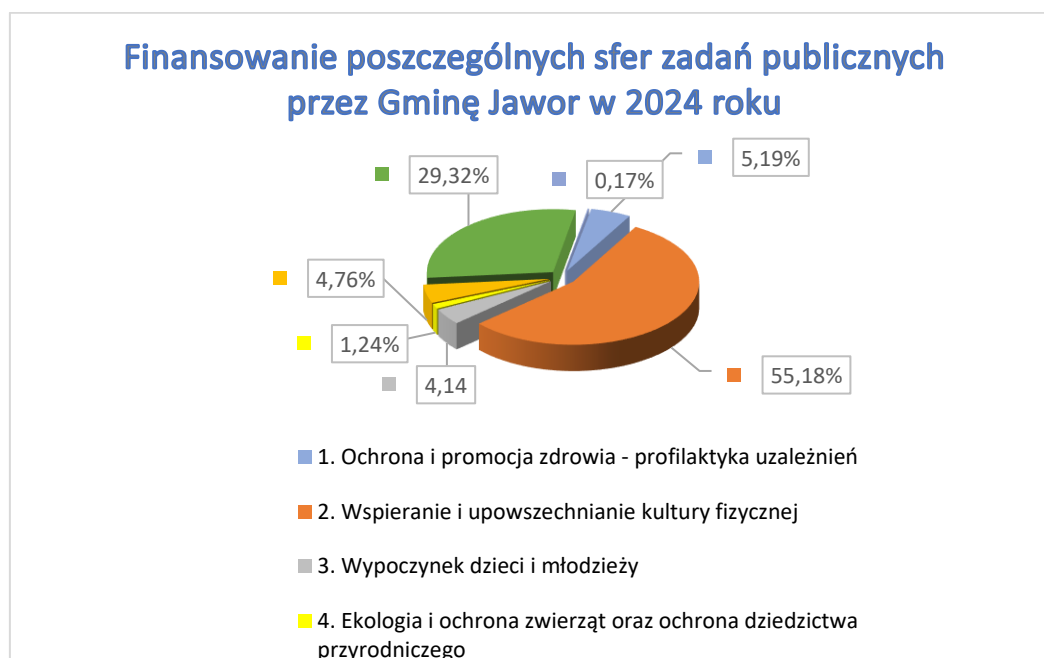
Liczbowe zestawienie podpisanych umów oraz środków przekazanych beneficjentom w okresie sprawozdawczym:

	Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia		Razem
	w ramach konkursu	Poza konkursem	
Liczba ofert złożonych w 2024 roku - ogółem	41	16	57
Liczba zawartych umów w 2024 roku - ogółem	34	16	50
Wysokość przekazanych w 2024 roku środków na podstawie podpisanych umów (w zł)	1.377.796,00	72.000,00	1.449.796,00

Zestawienie wysokości dotacji udzielonych na podstawie umów, w okresie sprawozdawczym w poszczególnych obszarach współpracy zarówno w trybie konkursowym jak i pozakonkursowym:

Lp.	Obszar współpracy	Wysokość środków przekazanych w (zł)	Udział (%)
1.	Ochrony i promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień	75.300,00	5,19
2.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	799.956,00	55,18
3.	Wypoczynek dzieci i młodzieży	60.000,00	4,14
4.	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	18.000,00	1,24
5.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	69.000,00	4,76
6.	Rodzina	425.040,00	29,32
7.	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2.500,00	0,17
RAZEM		1.449.796,00	100,00

Tab.4. Wykres obrazujący finansowanie poszczególnych sfer zadań publicznych przez Gminę Jawor w 2024 r.

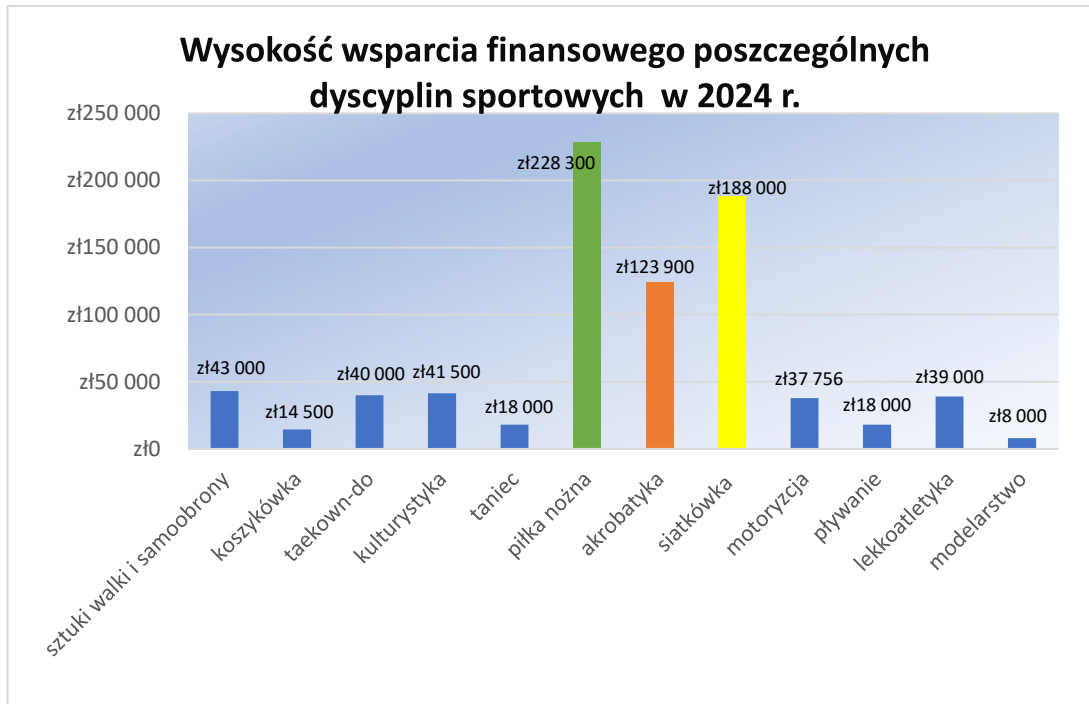

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

Z powyższego wykresu kołowego wynika, iż rozwój i dofinansowanie sportu stanowi większą część środków przeznaczonych na organizacje pozarządowe. Należy tu podkreślić, iż Gmina Jawor zrealizowała szereg inwestycji sportowych, gdzie tym samym stowarzyszenia sportowe mogą w pełni korzystać z powstających udogodnień

rekreacji sportowej, mając tym samym możliwość dalszego rozwoju. Ponadto, jak obrazuje poniższy wykres przodującymi dyscyplinami sportowymi jest piłka nożna, siatkówka oraz akrobatyka. Gmina Jawor dofinansowała łącznie 12 dyscyplin sportowych.

Tab. Wykres obrazujący wysokość wsparcia finansowego poszczególnych dyscyplin sportowych w 2024 r.

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

W przedsięwzięciach realizowanych w 2024 roku przez organizacje pozarządowe uczestniczyły głównie dzieci i młodzież z terenu Jawora. Poprzez realizację zadań z zakresu kultury fizycznej zapewniony został rozwój fizyczny dzieci i młodzieży w zakresie: organizacji zajęć pozalekcyjnych, organizacji zawodów i turniejów sportowych w różnych dyscyplinach sportu tj. lekkoatletyka, pływanie, piłka nożna, koszykówka, sztuki walki i samoobrony, akrobatyka sportowa i skoki na trampolinie, kulturystyka, sporty motoryzacyjne oraz piłka siatkowa dziewcząt i chłopców. Podczas zajęć świetlicowych, o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym, uczestnikom przekazano pozytywne wzorce zachowania i propagowania zdrowego trybu życia bez nałogów. Nie zapomniano także o imprezach kulturalnych, turystycznych i krajoznawczych w wyniku których dzieci i młodzież oraz mieszkańcy miasta Jawora poznawali walory promowania turystyki i krajoznawstwa, poszerzyły wiedzę z zakresu historii oraz zakątków naszego regionu, a także mieli możliwość spędzenia czasu wolnego poznając piękno przyrody.

Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych jak i wakacji letnich zapewniła dzieciom i młodzieży aktywny wypoczynek, możliwość korzystania z uroków okolicy podczas codziennych zabaw na świeżym powietrzu. W trakcie wypoczynku

organizowano zabawy integracyjne, ogniska, gry zespołowe oraz wspólne oglądanie filmów, dyskoteki czy też karaoke. Uczestnicy wypoczynku nauczyli się jak aktywnie i ciekawie spędzać wolny czas, a programy integracyjno-kulturalne przyczyniły się do podniesienia umiejętności i kompetencji społecznych w tym zdolności komunikacyjnych, zarządzania czasem oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów, współpracy z rówieśnikami i osobami dorosłymi.

Wszystkie działania i przedsięwzięcia realizowane przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego przyczyniły się do rozbudzenia zainteresowań różnymi formami aktywności ruchowo-zdrowotnej, ukazywały perspektywy zdrowego życia bez zażywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz pozwoliły rozwijać aktywność fizyczną ukierunkowaną na zdrowie, wypoczynek i sport.

W związku z powyższym na bazie dotychczasowego doświadczenia oraz z informacji uzyskanych ze sprawozdań można stwierdzić, że aktywnie działające organizacje pozarządowe potrafią odpowiadać na wiele potrzeb społeczności lokalnej. Oprócz inicjatyw, które wpisują się w działania wieloletnie organizacji pozarządowych co roku pojawiają się nowe propozycje wykonania zadań. Gmina Jawor w dalszym ciągu deklaruje chęć rozwijania współpracy z organizacjami pozarządowymi poprzez podejmowanie i realizację dotychczasowych jak i nowych projektów.

5.6 Gmina Jawor - członkiem Aglomeracji Wałbrzyskiej i ZIT AW

Członkowie Aglomeracji Wałbrzyskiej cały rok pracowali aktywnie na rzecz nowej perspektywy finansowej. Gminy przygotowywały dane do Diagnozy ZIT AW oraz Strategii ZIT AW i do SUMP, ponadto pracowały nad propozycjami projektów na niektóre działania w ramach FEDS oraz Mobilność z Feniks-a.

FEDS - Fundusze Europejskie Dolnego Śląska

Feniks – Mobilność (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko)

SUMP (Sustainable Urban Mobility Plan - SUMP) - Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego

IPAW – Instytucja Pośrednicząca Aglomeracji Wałbrzyskiej

Strategia ROZWOJU ZIT AW – przyjęto strategiczny dokument Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021 – 2027 (https://um.walbrzych.pl/sites/default/files/pliki/strategia_zit_aw_v2.2_-_luty_2024a.pdf)

21 lutego dokument został jednogłośnie przyjęty Uchwałą nr 1/2024 przez Komitet sterujący ZIT AW.

Dokument został opracowany w związku z Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego 6140/VI/22 z dnia 14.11.2022 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie wyznaczeniu miejskich obszarów funkcjonalnych celem realizacji podejścia terytorialnego w ramach projektu programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska (dalej FEDS 2021-2027) oraz udostępnieniem na rzecz Aglomeracji Wałbrzyskiej środków pochodzących z budżetu programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (dalej FENIKS 2021-2027).

We wrześniu 2024 r. IPAW przystąpił do aktualizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027.

Gminy zweryfikowały i przeanalizowały swoje fiszki projektowe na okres programowania 2021-2027. Zmiany wprowadzono do Strategii Rozwoju ZIT AW.

Rada Miejska w Jaworze podjęła jednogłośnie Uchwałą nr III/28/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” (SUMP). Opracowanie Plan-u SUMP zostało dofinansowane w wysokości 344 258, 50 zł (85%) z Programu Feniks 0.3. Dokument obejmuje swoją diagnozą i wnioskami 20 gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej. Uchwała umożliwia aplikowanie do programu Feniks (Feniks 03.01) na projekt gminy Jawor „Rozwój zrównoważonego transportu na terenie gminy jawor poprzez budowę centrum przesiadkowego i systemu ITS”.

12.08.2024 r. plan uzyskał pozytywną ocenę Zespołu ds. oceny SUMP, który został powołany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki regionalnej w ramach Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Dokument powstał zgodnie ze specyficzną procedurą określoną w wytycznych europejskich i krajowych. Warto podkreślić wielomiesięczny wysiłek i czas poświęcony na tworzenie dokumentu – gromadzenie i przekazywanie ogromniej liczby danych dotyczących i pozyskanych z poszczególnych gmin.

Etapem zamykającym procedurę opracowania SUMP było umieszczenie go w repozytorium ocenionych Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej z obszaru całej Polski. Wpisanie SUMP do repozytorium oznacza spełnienie kryterium uzależniającego pozytywną ocenę projektów ZIT AW.

Początkiem września 2024 r. IPAW przystąpił do aktualizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027.

Gminy zweryfikowały i przeanalizowały swoje fiszki projektowe do dnia 27 września 2024 r. na okres programowania 2021-2027. Zmiany wprowadzono do Strategii Rozwoju ZIT AW. Fiszki Gminy Jawor zostały zaopiniowane pozytywnie, projekty są w trakcie realizacji lub czekają na nabór.

Gminy, na terenie których wystąpiła w miesiącu wrześniu powódź wystąpiły do Ambasadora Szwajcarii o wydłużenie terminu naboru wniosków właśnie do **Polsko – Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** ze względu na zaangażowanie pracowników urzędów poza swoimi obowiązkami służbowymi w szacowanie strat powodziowych, uczestniczeniem w działaniach logistycznych i pomocą powodzianom. Pismo przyjęte było przez Ambasadora ze zrozumieniem. Termin składania wniosków na nabór został przesunięty o 30 dni.

27.11.2024 r. gminy Aglomeracji Wałbrzyskiej wystosowały pismo - wniosek do p. Katarzyny Pełczyńskiej – Nałęcz, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej. W związku z powodzią na terenie gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej gminy zwróciły się z wnioskiem o umożliwienie wykorzystania wszystkich środków z Programu FENIKS, które pozostały w dyspozycji Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na realizację inwestycji związanych z usuwaniem skutków powodzi, a obejmujących odtworzenie niezbędnej infrastruktury miejskiej (w tym drogowej i mieszkaniowej) oraz zwiększenie bezpieczeństwa miast i gmin wobec zagrożenia powodzią na obszarze ZIT AW. Jednocześnie gminy wnioskowały o dopuszczenie możliwości dofinansowania realizacji projektów w 100 procentach ze względu na trudności w zapewnieniu wkładu własnego do projektów na poziomie 30%.

Ogólne informacje z IPAW:

Cały rok 2024 dla IPAW-u był rokiem pracy (szkolenia, przyjmowanie wniosków) przy Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, z którego funduszy korzystają wszyscy członkowie Aglomeracji, jako gminy po przemyśle górnym lub okołogórnym, oprócz gmin: Kamienna Góra Miejska, Kamienna Góra wiejska oraz Jawor. Pozostałe 3 gminy mogły skorzystać z puli środków z FEDS na mobilność miejską. IPAW w miesiącu grudniu 2024 podpisał z Urzędem Marszałkowskim Porozumienie o współpracy, na podstawie którego IPAW nadal będzie działała, jako samodzielna jednostka wspierająca merytorycznie gminy i będzie otrzymywać również częściowe dofinansowanie z unijnych środków technicznych na swoją działalność.

5.7 Program ochrony środowiska

W okresie raportowania obowiązuje „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Jawora na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030”, który został przyjęty uchwałą nr LIV/405/2023 Rady Miejskiej w Jaworze z lipca 2023 roku.

W roku 2024, w ramach programu ochrony środowiska, Gmina Jawor realizowała zadania zawarte w poszczególnych obszarach tematycznych, zgodnych z polityką ochrony środowiska Powiatu Jaworskiego i Województwa Dolnośląskiego. Gmina Jawor sukcesywnie realizowała ujęte w POŚ zadania. Brak podjęcia niektórych działań wynika z braku możliwości pozyskania wystarczającej ilości środków na realizację tych zadań oraz faktu, iż dokument obowiązuje na lata 2023-2026, w związku z powyższym realizacja części zadań planowana jest na nadchodzące lata.

Władze Gminy Jawor przeznaczają znaczne nakłady finansowe na rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej. Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb są ważne w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka rozdysponowała również środki na pielęgnację walorów przyrodniczych. Szczególnie dużą wagę przywiązuje się do edukacji ekologicznej. Gmina Jawor, jednostki organizacyjne gminy i inne podmioty zorganizowały szereg akcji, konkursów i imprez zwiększających poziom świadomości ekologicznej mieszkańców. Jednostki odpowiedzialne za współrealizację Programu Ochrony Środowiska również zrealizowały szereg zaplanowanych w harmonogramie zadań, zwłaszcza z zakresu edukacji ekologicznej, gospodarki odpadami komunalnymi, rozbudowy taboru komunikacji miejskiej, ochrony zasobów wodnych oraz ochrony krajobrazu.

5.8 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

W celu realizacji „Aktualizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Jawora na lata 2020-2032” przyjętego Uchwałą nr XII/123/2020 Rady Miejskiej w Jaworze, Burmistrz Miasta Jawora Zarządzeniem nr 1305/2024 z dnia 2.02.2024 roku ustalił regulamin określający zasady usuwania przez Gminę Jawor azbestu i wyrobów zawierających azbest w tym odpadów azbestowych. Niestety w roku 2024 mieszkańcy nie wykazali chęci skorzystania z dotacji. Zgodnie z powyższym regulaminem wpłynął tylko 1 wniosek obejmujących zakres demontażu, zabezpieczenia, załadunku oraz transportu wyrobów zawierających azbest. W sprawozdawczym okresie dokonano szczegółowej aktualizacji wyrobów zawierających azbest w zakresie posiadanego mienia Zarządu Lokalami Komunalnymi w ramach, którego planuje się corocznie utylizować 20-25% zinwentaryzowanych wyrobów.

5.9 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2024 roku

„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2024 roku” został uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworze nr LXII/472/2024 z dnia 29 kwietnia 2024 r. Wysokość środków finansowych na realizację zadań związanych z zapobieganiem bezdomności zwierząt w roku 2024 wyniosła 127.263,07 zł.

5.10 Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Jawora do roku 2030

Plan został przyjęty uchwałą nr XXXI/276/2021 z dnia 17.12. 2021 roku. Opracowanie Miejskiego Planu Adaptacji (MPA) do zmian klimatu wynika ze Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), wskazującego na potrzebę podejmowania w miastach działań mitygacyjnych i adaptacyjnych. SPA 2020

realizuje z kolei postanowienia Białej Księgi p.n. „Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania” opublikowanej w 2009 roku. Biała Księga ukierunkowuje przygotowanie państw członkowskich Unii Europejskiej do skuteczniejszego reagowania na skutki zmian klimatu. W dokumencie wskazano m.in. „wspieranie strategii zwiększających zdolność adaptacji do zmian klimatu z punktu widzenia zdrowia, infrastruktury oraz produkcyjnych funkcji gruntów, m.in. poprzez poprawę w zakresie zarządzania zasobami wodnymi i ekosystemami”.

Miejski Plan Adaptacji jest powiązany również z licznymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego. Projekt Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności wśród wyzwań rozwojowych w kontekście sześciu europejskich filarów Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności wskazuje Zieloną transformację (Filar I). W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), w obszarze środowiska wskazano działania służące przystosowaniu się do skutków suszy, przeciwdziałaniu skutków powodzi oraz ochronie zasobów wodnych. Jednym z działań jest także „rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych, w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi oraz wspomaganie procesów adaptacji do zmian klimatu”. MPA zawiera działania pokrywające się z działaniami SOR.

W Polityce Ekologicznej Państwa 2030 (PEP), stanowiącej doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), jako jeden z celów głównych w obszarze środowiska wskazano Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. MPA jest spójny z zapisami PEP odnoszącymi się do poprawy jakości środowiska i odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu. Inne dokumenty, z którymi Plan jest spójny to: Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030, Krajowa Polityka Miejska 2023, liczne programy regionalne.

Plan Adaptacji ma na celu podniesienie odporności miasta na negatywne skutki zmian klimatu związane przede wszystkim z przewidywanym wzrostem temperatury, wzrostem częstości występowania fal upałów oraz deszczy nawalnych w perspektywie roku 2030. Cel ten może zostać osiągnięty dzięki realizacji działań nakierowanych z jednej strony na ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, a z drugiej poprzez przystosowanie miasta do nowych warunków klimatycznych.

5.11 Plan gospodarki niskoemisyjnej - Gmina Jawor (PGN)

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Jawor na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030” został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworze nr XXIV/208/2021 z dnia 31.03.2021 r.

Celem opracowania „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Jawor” było wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2030, tj.:

1. redukcji emisji gazów cieplarnianych,
2. zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
3. redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Planowane działania zmierzają do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy ochrony powietrza (POP). W Programie ochrony powietrza dla stref województwa dolnośląskiego stwierdzono przekroczenia ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w gminie. Opracowanie bazy danych, zawierającej wyselekcjonowane i usystematyzowane informacje, pozwoliło na ocenę gospodarki energią w gminie oraz w jej poszczególnych sektorach i obiektach. Określenie wielkości emisji dwutlenku węgla na obszarze Gminy Jawor umożliwiło określenie długoterminowej strategii oraz zaplanowanie działań, zmierzających do ograniczenia wielkości emisji, a także do wskazania możliwych źródeł finansowania zadań.

Dla każdego z planowanych działań wskazano zakres odpowiedzialności, harmonogram w odniesieniu do lat, oszacowano koszty realizacji przedsięwzięć, wskazano możliwe źródła finansowania i przyjęto wskaźniki monitorowania realizacji założonych celów. W ramach Planu wspierane będą wszelkie działania, mające na celu zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, podejmowane zarówno przez Gminę Jawor, a także spółki gminne, miejskie/gminne jednostki organizacyjne, mieszkańców Jawora oraz jednostki usługowe i przemysłowe działające na terenie gminy.

W Planie wskazane zostały potencjalne źródła finansowania zadań realizowanych w ramach dążenia do gospodarki niskoemisyjnej, tj. środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, funduszy przewidzianych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego, Programu LIFE, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środków finansowych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz funduszy własnych Gminy Jawor.

Ponadto wskazane jest podjęcie działań, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie efektywnego gospodarowania energią, zwłaszcza w trakcie akcji informacyjnych i edukacyjnych. Ważne jest dokonanie wyboru grupy docelowej ww. akcji.

Monitoring Planu powinien być prowadzony z wykorzystaniem dostępnych i nowych danych, zgodnie z przyjętymi wskaźnikami dla oceny wdrażania działań

programowych. Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Jawor obejmuje całość obszaru administracyjnego Gminy Jawor.

5.12 Strategia rozwoju Miasta Jawora na lata 2021-2031

Strategia została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej nr XXXI/274/2021 z dnia 17.12.2021 roku. Strategia Rozwoju miasta Jawora na lata 2021-2031 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania miastem. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2031 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz samorządowych, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Na potrzeby opracowania Strategii, *WIZJA Miasta Jawora* zdefiniowana została w następujący sposób:

- „Jawor w 2031 roku jest bezpiecznym miastem dobrobytu gospodarczego, gdzie historia łączy się z nowoczesnością i dbałością o środowisko naturalne.
- Wielopokoleniowość Miasta stanowi jego atut, który przekłada się na poczucie tolerancji i szacunku, a mieszkańcy Jawora są społecznością zintegrowaną, przedsiębiorczą i gotową do uznania Jawora za miejsce idealne do życia i wypoczynku”.

MISJA Miasta Jawora zdefiniowana została następująco:

- „Jawor nowoczesnym i komfortowym miejscem otwartym na dobrą energię”. Misja również precyzyjnie wskazuje cel działania Miasta Jawor oraz precyzuje kluczowe obszary Strategii.

Miasto Jawor na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji,
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych,
- program jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego,
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie,
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju miasta Jawora na lata 2021-2031. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Miasta, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego w Jaworze oraz jednostek organizacyjnych Gminy Jawor.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem jaworskim oraz województwem dolnośląskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów na obszarze miasta Jawora, ale są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) czy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

5.13 Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jawor na lata 2023-2033

Gminny Program Rewitalizacji przyjęto uchwałą nr LVI/431/2023 w dniu 31.10.2023 roku i jest to kontynuacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jawor na lata 2016-2023, który przyjęty był Uchwałą nr XXXII/186/2016 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 21.11.2016 r.

Zasady oraz tryb przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji określone zostały w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej realizacja w zakresie właściwości stanowią zadania własne gminy. Proces rewitalizacji prowadzony jest na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji, w związku z czym Rada Miejska w Jaworze przyjęła uchwałę nr L/382/23 z dnia 30.03.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2023-2033.

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone szczegółową diagnozą w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych (diagnoza została opracowana zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku). Tak przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. To na nich ostatecznie zdefiniowano katalog działań, które – konsekwentnie wdrażane i realizowane – będą prowadziły do sukcesywnego wychodzenia z sytuacji kryzysowej lub przynajmniej minimalizowania jej skutków. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach winny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych, ale również z innych środków publicznych oraz prywatnych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji, także różnych środków, w tym właśnie zarówno publicznych, jak i prywatnych pozwoli w sposób kompleksowy rozwiązać wszystkie zdiagnozowane w dokumencie problemy.

Gminny Program Rewitalizacji współtworzony był przy udziale interesariuszy rewitalizacji w postaci uczestnictwa w warsztatach rewitalizacyjnych oraz spacerze z wizją lokalną. Po ukończeniu prac nad projektem, został on szeroko konsultowany w dniach od 28 lipca do 28 sierpnia 2023 r. Uwagi można było zgłaszać w formie papierowej, w postaci odpowiedzi na ankiety oraz podczas spotkania konsultacyjnego, które przeprowadzono dnia 21 sierpnia 2023 r. W trakcie konsultacji nie wpłynęły uwagi do projektu w żadnej z powyższych form.

Ostatnim etapem było opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji przez instytucje wskazane w art. 17, ust. 2, pkt 4 ustawy o rewitalizacji: Zarząd Powiatu Jaworskiego, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewodę Dolnośląskiego, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze, Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną w Jaworze, operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych, Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20.07.2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223), Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Dolnośląskiego Wojewódzkiego konserwatora zabytków, właściwy organ nadzoru górniczego, właściwy organ administracji geologicznej, Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie we Wrocławiu, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Zgodnie z opinią przedstawioną w piśmie z dn. 6.09.2023 r. nr sprawy WSI.410.2.64.2023.KM Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, a także zgodnie z pismem otrzymanym w dniu 14 sierpnia 2023 roku z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu (numer sprawy

ZNS.9022.4.69.2023.DG), uzgodnione zostało odstąpienie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W zakresie działań do realizacji GPR stanowi kontynuację LPR. Oznacza to, że istotne dla Gminy zadania są realizowane lub będą kontynuowane. A są to takie działania jak: „Przebudowa basenu letniego” (zadanie zrealizowane), „Rewitalizacja budynków mieszkalnych” (zadanie kontynuowane), „Rewitalizacja podwórek w celu likwidacji wykluczenia społecznego” (zadanie rozpoczęte).

Z kolei wśród działań do podjęcia przez Gminę we współpracy z partnerami społecznymi znajdują się następujące: „Aktywizacja zawodowa Jaworzan pod kątem potrzeb rynku pracy w związku z rozwojem DSAG”, „Rozwój usług asystenckich i bytowych oraz innych usług deinstytucjonalizacji opieki społecznej”, „Włączenie społeczne poprzez przeciwdziałanie wyuczzonej bezradności”, „Włączenie zdrowotne poprzez promocję aktywnego stylu życia”, „Przebudowa lub modernizacja sieci ciepłowniczej”, „Rewitalizacja Zamku Piastowskiego w celu nadania funkcji społecznych”, „Rewitalizacja Parku i terenów zielonych”. Ostatnie zagadnienie zostało zrealizowane w postaci projektów:

- „Rozwój zielonych terenów Jawora jako element systemu wymiany i regeneracji powietrza w gminie” (lata 2017 i 2018),
- „Eko Jawor (etap 1) – zielona ścieżka edukacyjna w parku miejskim” (2020),
- „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor” (2021-2024).

W zakresie usług asystenckich i promocji aktywnego stylu życia zrealizowane zostały projekty w ramach programów: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” oraz „Senior+” (cyklicznie, coroczny w latach 2015-2025).

VI. Realizacja uchwał rady gminy

Do zadań Burmistrza Miasta Jawor, który jest organem wykonawczym Gminy Jawor należy m.in. wykonanie uchwał Rady Miejskiej w Jaworze (zgodnie z art. 30 ust.1 ustawy z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym).

Podjęte przez Radę Miejską uchwały zostały przekazane wg właściwości do organów nadzoru jakimi są Wojewoda Dolnośląski oraz Regionalna Izba Obrachunkowa. Ponadto wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Jawor. Uchwały stanowiące akty prawa miejscowego zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Sposób wykonania uchwał skierowanych do realizacji Burmistrzowi Miasta Jawora zawiera poniższa tabela.

Lp.	numer uchwały i data podjęcia	w sprawie	sposób realizacji
1.	LIX/447/2024 31 stycznia 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 r.	Uchwała zrealizowana.
2.	LIX/448/2024 31 stycznia 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
3.	LIX/449/2024 31 stycznia 2024 r.	w sprawie udzielenia upoważnienia Burmistrzowi Miasta Jawora	Uchwała zrealizowana.
4.	LX/451/2024 27 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 r.	Uchwała zrealizowana.
5.	LX/452/2024 27 lutego 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
6.	LX/453/2024 27 lutego 2024 r.	w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Jawor i jej jednostkom podległym oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazanie organu uprawnionego do udzielania tych ulg.	W trakcie realizacji.
7.	LX/454/2024 27 lutego 2024 r.	w sprawie przystąpienia Gminy Jawor do konkursu projektów w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027, w ramach działania FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom; typ projektu: Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/ zielono-niebieskiej infrastruktury/ rozwiązań opartych na przyrodzie	W związku z przyjętą do realizacji uchwałą Gmina Jawor złożyła w I kwartale 2024 r. wniosek o dofinansowanie Projektu pn.: „Adaptacja do zmian klimatu poprzez modernizację i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury Ośrodka Wypoczynkowego „Jawornik” w Jaworze” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie: Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom. Nr naboru FENX.02.04-IW.01-002/23. Wniosek znajduje się w trakcie oceny.
8.	LX/455/2024 27 lutego 2024 r.	w sprawie udzielenia dotacji w roku 2024 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Jawor	Zrealizowana w 2024 r. Umowa zawarta pomiędzy Gminą Jawor a Wspólnotą Mieszkaniową na udzielenie dotacje nr 10/2024 z dnia 04.04.2024 r.
9.	LXI/456/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 r.	Uchwała zrealizowana.
10.	LXI/457/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
11.	LXI/458/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie ustalenia stawki dotacji przedmiotowej dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze na okres od 1 marca 2024 roku do 30 kwietnia 2024 roku	Uchwała zrealizowana w roku 2024.

12.	LXI/460/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Jawor	Komitet Rewitalizacji Gminy Jawor stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Jawor w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Jawora. Komitet liczy nie więcej niż 12 osób. W celu wyłonienia członków tego Komitetu zgodnie z przedmiotową uchwałą w kwietniu 2024 roku Burmistrz Miasta Jawora ogłosił nabór na członków Komitetu Rewitalizacji. Otwarty nabór kandydatów trwał do 10 maja 2024 r. W wyniku braku zgłoszeń nie dokonano wyboru członków Komitetu. W związku z powyższym procedura naboru zostanie wznowiona.
13.	LXI/461/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Miasto Świdnica z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Budowa kontenerowej kwarantanny/izolatki na terenie Schroniska dla bezdomnych zwierząt przy ul. Pogodnej 3 w Świdnicy” w roku 2024	Uchwała zrealizowana w roku 2024.
14.	LXI/462/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaworze za udział w działaniach ratowniczych, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniach	Uchwała nie obowiązuje - Rozstrzygnięcie nadzorcze NK-N.4131.36.2.2024.GD1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. – stwierdzające nieważność Uchwały LXI/462/2024 RM w Jaworze z dnia 25.03.2024 r. – ogłoszone w dniu 24.04.2024r.
15.	LXI/463/2024 25 marca 2024 r.	w sprawie zmiany statutu Przychodni Rejonowej w Jaworze	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 27.03.2024 r. poz. 2054 i weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.
16.	LXII/467/2024 29 kwietnia 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana.
17.	LXII/468/2024 29 kwietnia 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
18.	LXII/470/2024 29 kwietnia 2024 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Jawor	Wyłoniono projektanta, przekazano wnioski jednostek opiniodawczych i osób prywatnych do rozpatrzenia wykonawcy planu.
19.	LXII/471/2024 29 kwietnia 2024 r.	w sprawie powołania Rady Społecznej działającej przy Przychodni Rejonowej w Jaworze	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została poddana do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jaworze oraz

			Biuletynie Informacji Publicznej.
20.	LXII/472/2024 29 kwietnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2024 roku"	Uchwała ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Doln. dnia 13 maja 2024 r., poz. 2933 Uchwała zrealizowana w roku 2024.
21.	LXII/473/2024 29 kwietnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad realizacji Jaworskiego Budżetu Obywatelskiego	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 06.05.2024 r. poz. 2801 i weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.
22.	LXII/474/2024 29 kwietnia 2024 r.	w sprawie określenia zasad przyznania świadczeń z pomocy społecznej oraz zasad zwrotu tych świadczeń będących w zakresie zadań własnych Gminy Jawor	Przekazana do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS.
23.	II/20/2024 27 maja 2024 r.	w sprawie zwrotu radnym kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowej odbywanej pojazdem samochodowym niebędącym własnością gminy	Uchwała zrealizowana.
24.	II/21/2024 27 maja 2024 r.	w sprawie wskazania osób właściwych do wykonywania czynności z zakresu ustalania warunków podróży służbowych Przewodniczącego Rady Miejskiej w Jaworze	Uchwała zrealizowana.
25.	II/22/2024 27 maja 2024 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Burmistrza Miasta Jawora	Uchwała realizowana na bieżąco. Pismo dotyczące wynagrodzenia zostało przekazane do Wydziału Księgowości w celu bieżącego naliczania wynagrodzenia.
26.	II/23/2024 27 maja 2024 r.	w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaworze za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu	Uchwała weszła w życie z dniem 3.06.2024 r.
27.	III/24/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana.
28.	III/25/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
29.	III/26/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Przychodni Rejonowej w Jaworze za 2023 rok	Uchwała zrealizowana.
30.	III/27/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania Gmin wchodzących w skład aglomeracji Jawor przy realizacji zadania polegającego na przeglądzie obszaru i granic aglomeracji Jawor	W trakcie realizacji.
31.	III/28/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla	Uchwała przyjęta do realizacji. Niezbędna do wykonywania prac

		Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego" (SUMP)	związanych z mobilnością i zakupem autobusów (Centrum przesiadkowe ze Strategią Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej. Dokument potrzebny realizacji do projektów w perspektywie finansowej 2021 - 2027
32.	III/29/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie przyjęcia rocznego Raportu o stanie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jawora na lata 2016-2023	<p>W raporcie o stanie realizacji LPR Miasta Jawora ujęto najważniejsze informacje dotyczące przedmiotowego dokumentu za rok 2023. Ważnym zagadnieniem w kręgu zainteresowania Gminy było jak dotychczas mieszkalnictwo i rewitalizacja w tym zakresie. W roku 2023 objęła 21 budynków. Wykonane zostały wymiany w zakresie pokrycia dachowego na budynkach zlokalizowanych w różnych częściach miasta.</p> <p>Na liście A przedmiotowego dokumentu znajdują się wnioski gminne, takie jak: „Przebudowa basenu letniego” (zrealizowany), „Rewitalizacja budynków mieszkalnych”, „Rewitalizacja podwórek w celu likwidacji wykluczenia społecznego”, „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor” (projekt zrealizowany w roku 2024) oraz 372 wnioski zgłoszone przez mieszkańców zainteresowanych rewitalizacją obiektów, którymi zarządzają jako wspólnoty mieszkaniowe i wnioski te dotyczą remontów budynków mieszkalnych.</p> <p>Na liście B znajduje się 7 wniosków z obszaru rewitalizacji społecznej. W ramach programów społecznych Gmina Jawor uczestniczy corocznie w realizacji programu „Senior+”</p> <p>Po zakończeniu roku 2023 zgromadzone zostały dane wskaźnikowe przyjęte dla LPRMJ na podstawie danych statystycznych podsumowujących okres styczeń-grudzień 2023 i pozyskanych z jednostek podległych.</p>
33.	III/30/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym z terenu Gminy Jawor	Przekazana do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS.
34.	III/31/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr LXII/474/2024 Rady Miejskiej w	Przekazana do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w

		Jaworze z dnia 29 kwietnia 2024r. w sprawie określenia zasad przyznania świadczeń z pomocy społecznej oraz zasad zwrotu tych świadczeń będących w zakresie zadań własnych Gminy Jawor	Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS.
35.	III/32/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany liczby drzew wchodzących w skład pomnika przyrody - Alei Dębowej w granicach administracyjnych miasta Jawora	Zrealizowano przez Zarząd Lokalami Komunalnymi w Jaworze, zgodnie z corocznym zleceniem dot. wycinki drzew na terenach gminnych.
36.	III/33/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	Zrealizowana w 2024 r.. Decyzje na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.
37.	III/34/2024 19 czerwca 2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości diet przysługującym radnym oraz zwrotu radnym kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowej odbywanej pojazdem samochodowym niebędącym własnością gminy	Uchwała zrealizowana.
38.	VI/35/2024 28 sierpnia 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana.
39.	VI/36/2024 28 sierpnia 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
40.	VI/39/2024 28 sierpnia 2024 r.	zmieniającą uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Dolnośląskiego	Do realizacji w 2025 r.
41.	VI/40/2024 28 sierpnia 2024 r.	w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym z terenu Gminy Jawor	Przekazana do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Jaworze Realizowana na bieżąco przez MOPS.
42.	VI/41/2024 28 sierpnia 2024 r.	w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Jawor	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 3.09.2024 r. poz. 4471 i weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.
43.	V/42/2024 30 września 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana.
44.	V/43/2024 30 września 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
45.	V/47/2024 30 września 2024 r.	w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych	Uchwała w trakcie realizacji.
46.	VII/50/2024 29 października 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana.
47.	VII/51/2024 29 października	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.

	2024 r.		
48.	VII/62/2024 29 października 2024 r.	w sprawie określenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r. i została poddana do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jaworze oraz Biuletynie Informacji Publicznej.
49.	VIII/63/2024 27 listopada 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana.
50.	VIII/64/2024 27 listopada 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
51.	VIII/65/2024 27 listopada 2024 r.	w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości oraz wprowadzenia zwolnień w tym podatku	Uchwała obowiązuje od 1.01.2025 r., została opublikowana w dniu 2.12.2024 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego rocznik 2024 poz. 5966.
52.	VIII/66/2024 27 listopada 2024 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Uchwała obowiązuje od 1.01.2025 r., została opublikowana w dniu 2.12.2024 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego rocznik 2024 poz. 5967.
53.	VIII/67/2024 27 listopada 2024 r.	w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz ustalenia wysokości stawki opłaty za pojemnik lub worek	Uchwała przyjęta do realizacji, wdrożona. Niezbędna zmiana stawki opłaty do zbilansowania się systemu gospodarowania odpadami.
54.	VIII/68/2024 27 listopada 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie gminy Jawor	Zrealizowana w 2024 r.
55.	VIII/72/2024 27 listopada 2024 r.	w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r. i została poddana do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jaworze oraz Biuletynie Informacji Publicznej.
56.	IX/73/2024 20 grudnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała w trakcie realizacji.
57.	IX/74/2024 20 grudnia 2024 r.	w sprawie budżetu Gminy Jawor na 2025 rok.	Uchwała w trakcie realizacji.
58.	IX/75/2024 20 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała zrealizowana
59.	IX/76/2024 20 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
60.	IX/77/2024 20 grudnia 2024 r.	w sprawie udzielenia upoważnienia Burmistrzowi Miasta Jawora	Uchwała w trakcie realizacji.

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

7.1 Udział gminy w związkach międzygminnych, stowarzyszeniach w 2024 roku

Nazwa związku/ stowarzyszenia	Data przystąpienia	Nr uchwały o przystąpieniu	Krótki opis/charakterystyka	Działania zrealizowane w 2024 roku przez Gminę Jawor
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Nysa”	16.03.1995 r.	XI/51/95	Utworzone zostało w 1991 r., obejmuje trzy obszary przygraniczne położone w środkowej Europie, u styku granic Polski Czech i Niemiec. Celem stowarzyszenia jest poprawa standardu życia mieszkańców przygranicza, rozwój gospodarczy, poprawa stanu środowiska przyrodniczego tzw. „czarnego trójkąta Europy”.	Kontynuacja wieloletniej współpracy ze Stowarzyszeniem. Udział w sprawozdawczej Konferencji Krajowej Euroregionu Nysa, na której m.in. zatwierdzono sprawozdanie z działalności Euroregionu Nysa za rok 2023, poruszono również kwestię planu finansowego na rok 2024. W ramach przynależności do Euroregionu Nysa wszystkie instytucje i organizacje z terenu Miasta Jawora mogą ubiegać się o wsparcie Funduszu Mikroprojektu Polska – Czechy i Polska – Saksonia (udział w szkoleniu dot. pozyskiwania funduszy).
Dolnośląska Organizacja Turystyczna	31.12.2003 r.	XXI/139/03	Utworzona w 2000 r. przez władze samorządowe Dolnego Śląska. Podstawowym celem jest wspieranie rozwoju turystyki, promocja Dolnego Śląska jako regionu atrakcyjnego turystycznie, prowadzenie informacji turystycznej regionie, inicjowanie, opiniowanie i wspomaganie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej, doskonalenie kadr w zakresie planowania i realizacji imprez turystycznych, doskonalenie kadr, prowadzenie badań marketingowych w zakresie turystyki oraz ich analiza.	W 2024 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do DOT. Udział w Zwyczajnym Walnym Zebraniu Sprawozdawczym oraz w posiedzeniu Zarządu Stowarzyszenia, na którym przyjęto projekt budżetu na rok 2024. Współudział w pracach zespołu ds. strategii dla stowarzyszenia DOT. Współorganizacja wizyty studyjnej zarządu DOT w Geoparku Kraina Wygasłych Wulkanów. Przekazano zgłoszenie do ew. przyznania odznaczenia zasłużony dla województwa dolnośląskiego.

<p>Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Liga Miejsc Światowego Dziedzictwa w Polsce”</p>	<p>29.04.2005 r.</p>	<p>XLVIII/252/05</p>	<p>Powstało w 2005 roku w Zamościu; zrzesza ponad połowę przedstawicieli polskich dóbr UNESCO i liczne organizacje, które wspólnie dbają o ochronę, promocję polskich obiektów wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO.</p>	<p>W 2024 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do LOT „Liga Miejsc Światowego Dziedzictwa w Polsce” (w tym zaopiniowanie wniosku Muzeum Okręgowego w Toruniu – dofinansowanie do przygotowania jubileuszowej wystawy pt. „Toruńska sprawa w protestanckim mieście – krwawy sąd z 1724 r.”).</p> <p>Udział w spotkaniach sprawozdawczych, na których m.in. zajmowano się sprawami organizacyjnymi Stowarzyszenia oraz kwestiami promocyjnymi.</p> <p>Zatwierdzono sprawozdanie z działalności za rok 2023, a także poruszono również kwestię planu finansowego na rok 2024.</p>
<p>Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Księstwo Świdnicko – Jaworskie”</p>	<p>25.04.2007 r.</p>	<p>VIII/44/07</p>	<p>Powstało w 2007 roku w celu kultywowania dziejów historycznych Świdnicy, Jawora, Świebodzic, Bolkowa, Żarowa, Jaworzyny Śląskiej, Strzegomia, Dobromierza, Stoszowic i wiele instytucji z obszaru turystyki i kultury. Celem Stowarzyszenia jest odbudowa zerwanych więzi pomiędzy miastami i gminami leżącymi na terytorium średniowiecznego Księstwa Świdnicko-Jaworskiego poprzez wspólną promocję turystyczną i przedsięwzięcia kulturalne.</p>	<p>W 2024 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do LOT „Księstwo Świdnicko-Jaworskie”, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współudział w tworzeniu ulotek turystycznych, kalendarzy i innych materiałów reklamowych, - udział w Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia LOT, na którym m.in.: zatwierdzono sprawozdanie z działalności LOT oraz sprawozdanie finansowe za 2023 r. oraz przyjęto plan finansowy Księstwa na rok 2024 - przekazanie materiałów promocyjnych w ramach wspólnego stoiska na Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu.
<p>Stowarzyszenie Kaczawskie</p>	<p>27.03.2013 r.</p>	<p>XXXVII/189/13</p>	<p>Organizacja społeczna działająca na obszarze Gór i Podgórze Kaczawskiego, czyli krainy wygasłych wulkanów; działa na rzecz promocji i zrównoważonego rozwoju naszego regionu. Celem organizacji jest budowanie trwałej, partnerskiej współpracy pomiędzy ludźmi, instytucjami i przedsiębiorcami. Stowarzyszenie zajmuje się edukacją ekologiczną (w szczególności na temat georóżnorodności i</p>	<p>Gmina Jawor jest członkiem wspierającym działania Stowarzyszenia Kaczawskiego. Dzięki przynależności Gminy, grupy nieformalne oraz organizacje formalne i stowarzyszenia z terenu miasta Jawora mogą korzystać m.in. z punktu konsultacyjnego dla potencjalnych beneficjentów oraz możliwości wnioskowania o tzw. małe granty. Gmina Jawor aktywnie wspierała działania Stowarzyszenia w procesie tworzenia Geoparku UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów.</p>

			<p>bioróżnorodności Gór i Pogórza Kaczawskiego), promocją zrównoważonej turystyki i lokalnej wytwórczości (rękodzieła i produktów spożywczych).</p>	<p>Udział w Walnym Zgromadzeniu, na którym zatwierdzono sprawozdania roczne z działalności oraz finansów za 2023 r.</p>
<p>Związek Miast Polskich</p>	<p>06.03.2019 r.</p>	<p>V/52/2019</p>	<p>Związek Miast Polskich to ogólnopolska organizacja samorządowa, która reprezentuje interesy dużych i małych miast, wspiera samorządność lokalną i decentralizację, dąży do lepszego rozwoju miast polskich. Zadania te realizuje poprzez lobbing legislacyjny, wsparcie eksperckie, wymianę doświadczeń, promocję miast, współpracę zagraniczną oraz działalność informacyjną i wydawniczą.</p> <p>Związek istnieje od 1917 roku i już w okresie międzywojennym szczył się wieloma osiągnięciami. Po II wojnie światowej działalność ZMP została uniemożliwiona. W wolnych wyborach lokalnych (27 maja 1990 r.) pojawiła się inicjatywa odtworzenia Związku. W styczniu 1991 roku odbył się w Poznaniu – statutowej siedzibie Związku – jego Kongres Restytucyjny. Obecnie do Związku należy 356 miast.</p>	<p>W 2024 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do ZMP (m.in. zaopiniowanie projektu Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 20230 r., przekazano karty zgłoszeń osób wytypowanych do komisji problemowych ZMP - kadencja 2024-2029).</p>

7.2 Współpraca międzynarodowa

Jawor od lat aktywnie uczestniczy w rozwijaniu współpracy międzynarodowej, która obejmuje szeroki zakres działań i ma charakter zarówno intensywny, jak i wieloaspektowy. Współpraca międzynarodowa koncentruje się przede wszystkim na trzech głównych obszarach: kulturze, nauce i gospodarce, co przekłada się na dynamiczny rozwój lokalny.

Na szczególną uwagę zasługuje aspekt kulturowy tych relacji. Jawor regularnie gości przedstawicieli miast partnerskich, zwłaszcza podczas jednego z najważniejszych wydarzeń w kalendarzu miejskim - „Święta Chleba i Piernika”. Coroczne święto nie tylko promuje regionalne tradycje i dziedzictwo kulinarne, ale staje się również areną wymiany kulturalnej. Delegacje zagraniczne prezentują swój dorobek artystyczny, co pozwala mieszkańcom Jawora lepiej poznać inne kultury, a także nawiązać bezpośrednie kontakty międzynarodowe.

Dzięki takim inicjatywom Jawor umacnia swoją pozycję jako otwarte i nowoczesne miasto, które ceni różnorodność oraz stawia na współpracę ponad granicami. Partnerstwa międzynarodowe wpływają także na rozwój lokalnej gospodarki i edukacji - poprzez wspólne projekty, wymiany młodzieży, czy współdziałanie innych instytucji. W efekcie miasto staje się bardziej atrakcyjne dla inwestorów, turystów i nowych mieszkańców, a Jaworzanie mają możliwość uczestniczenia w przedsięwzięciach o zasięgu międzynarodowym.

7.2.1 Turnov (Czechy)

Turnov to malownicze, około 15-tysięczne miasto położone nad rzeką Izerą, w samym sercu regionu znanego jako Czeski Raj - jednej z najbardziej urokliwych krain geograficznych Czech. Miasto, założone około 1250 roku, ma bogatą historię i wyjątkowe dziedzictwo kulturowe, z którego słynie nie tylko w regionie, ale i na całym świecie. Turnov zasłynął przede wszystkim z produkcji biżuterii oraz obróbki kamieni szlachetnych i półszlachetnych, a szczególnie ceniony jest za wyroby z czeskim granatem oraz kunsztowne imitacje kamieni naturalnych wykonanych ze szkła.

W 1884 roku w Turnovie otwarto szkołę rzemiosła artystycznego, która do dziś pełni ważną rolę w kształceniu specjalistów w zakresie jubilerstwa, obróbki kamienia i metali szlachetnych. To właśnie ta tradycja rzemieślnicza stanowi jeden z fundamentów tożsamości miasta.

Współpraca między Turnovem a Jaworem rozpoczęła się oficjalnie 11 listopada 1999 roku, kiedy to podpisano umowę partnerską. Od tamtej pory relacje między miastami mają bardzo intensywny charakter i rozwijają się na wielu płaszczyznach - szczególnie kulturalnej, społecznej i sportowej. Delegacje z Turnova regularnie

uczestniczą w najważniejszych uroczystościach i wydarzeniach organizowanych w Jaworze, takich jak Narodowe Święto Niepodległości czy Święto Chleba i Piernika. Równie aktywnie przedstawiciele Jawora biorą udział w wydarzeniach po stronie czeskiej, pielęgnując tym samym więzi między społecznościami.

7.2.2 Niesky (Niemcy)

Jawor i Niesky łączy bliska, wieloletnia współpraca partnerska, która oficjalnie rozpoczęła się 11 listopada 2001 roku. Niesky to niewielkie, malownicze miasto położone w południowo-wschodnich Niemczech, oddalone od Jawora o 124 kilometry. Słynie z unikalnych drewnianych domów z lat 30-tych XX wieku, które są dziś objęte ochroną konserwatorską. Gospodarka miasta opiera się głównie na produkcji wagonów i konstrukcji stalowych.

Partnerstwo między Jaworem a Niesky skupia się przede wszystkim na wymianie doświadczeń w dziedzinie kultury i sportu. Miasta wspólnie realizowały projekty, ubiegając się o środki w ramach Funduszu Mikroprojektów Interreg Polska - Saksonia. Owocem tej współpracy były liczne inicjatywy, które zintegrowały mieszkańców obu miast oraz zbudowały więzi transgraniczne.

Jednym z przykładów tej bliskiej relacji jest coroczne uczestnictwo delegacji z Niesky w Święcie Chleba i Piernika organizowanym w naszym mieście. Takie spotkania są nie tylko okazją do wspólnego świętowania, ale również umacniają więzi między samorządami i społecznościami lokalnymi.

7.2.3 Berdyczów (Ukraina)

Berdyczów to miasto położone w zachodniej części Ukrainy, w obwodzie żytomierskim, liczące około 75 tysięcy mieszkańców. Jest ważnym ośrodkiem przemysłowym, w którym rozwijają się m.in. przemysł maszynowy (szczególnie produkcja obrabiarek), spożywczy, obuwniczy oraz meblarski. Miasto może się również poszczycić bogatym dziedzictwem kulturowym i architektonicznym. Do najcenniejszych zabytków Berdyczowa należy ufortyfikowany klasztor Karmelitów Bosych, ufundowany przez Jana Tyszkiewicza około 1630 roku, który w XVIII wieku był przebudowywany przez rody Zawiszów i Radziwiłłów. W jego skład wchodziły okazałe, późnobarokowy kościół z połowy XVIII wieku, będący jednym z najważniejszych sanktuariów maryjnych na Ukrainie, słynący z cudownego obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem. Warto również wspomnieć o XVIII/XIX-wiecznym pałacu Radziwiłłów oraz cerkwi prawosławnej z XIX wieku.

Jawor nawiązał partnerską współpracę z Berdyczowem 31 sierpnia 2003 roku. Od tego czasu relacje między miastami rozwijają się przede wszystkim w sferze społeczno-kulturowej. Realizowane są liczne inicjatywy służące wymianie doświadczeń, promocji lokalnego rzemiosła i prezentacji dorobku artystycznego.

Przykładem takiej współpracy są wspólne wydarzenia, jak Święto Chleba i Piernika w Jaworze czy Dni Kultury Polskiej w Berdyczowie, które sprzyjają zacieśnianiu więzi między mieszkańcami obu miast.

W październiku 2021 roku zaktualizowano zapisy umowy partnerskiej, co było związane z wyborem nowego mera Berdyczowa. Mimo trudnej sytuacji wojennej w Ukrainie, artyści z Berdyczowa uczestniczyli w 2024 r. w Święcie Chleba i Piernika, prezentując podczas imprezy swój dorobek artystyczny na scenie.

7.2.4 Niepołomice (Polska)

Niepołomice to dynamicznie rozwijająca się gmina położona zaledwie 25 km na wschód od centrum Krakowa, w zachodniej części Kotliny Sandomierskiej. Dzięki korzystnej lokalizacji, dobrze rozwiniętej infrastrukturze oraz zaangażowaniu lokalnego samorządu, Niepołomice zyskały opinię jednego z najatrakcyjniejszych miejsc do inwestowania w Polsce. W efekcie swoje siedziby ulokowało tam już ponad 60 dużych firm, co znacząco wpływa na rozwój gospodarczy regionu. Równocześnie miasto oferuje mieszkańcom i gościom liczne możliwości aktywnego wypoczynku, co czyni je miejscem zarówno przyjaznym do życia, jak i atrakcyjnym turystycznie.

Współpraca między Jaworem a Niepołomicami została oficjalnie zainicjowana 11 listopada 2006 roku poprzez podpisanie umowy partnerskiej. Relacje między miastami od samego początku rozwijają się w wielu obszarach - zarówno kulturalnym, jak i społecznym czy sportowym. Zespoły muzyczne i taneczne oraz oficjalne delegacje z Niepołomic regularnie uczestniczą w najważniejszych wydarzeniach organizowanych w Jaworze, w tym w obchodach świąt państwowych i rocznic historycznych. Szczególne miejsce w kalendarzu wspólnych inicjatyw zajmuje Święto Chleba i Piernika, w którym przedstawiciele Niepołomic biorą udział co roku.

Partnerstwo obejmuje również współpracę organizacyjną i instytucjonalną - miasta wymieniają się doświadczeniami i dobrymi praktykami, a jednostki podległe samorządom, w tym muzea, realizują wspólne projekty. Dzięki tej współpracy obie gminy nie tylko wzmacniają swoje więzi, ale również wspólnie się rozwijają, czerpiąc z wzajemnych doświadczeń i wspierając lokalne inicjatywy.

7.2.5 Roseto degli Abruzzi (Włochy)

Roseto degli Abruzzi to malownicze, nadmorskie miasteczko położone we włoskim regionie Abruzja, niedaleko większych miast, takich jak Teramo czy Ascoli. Otoczone piękną przyrodą i wieloma atrakcjami turystycznymi, przyciąga gości z różnych stron. W pobliżu znajduje się m.in. słynny Park Narodowy Abruzzo, majestatyczne góry Gran Sasso oraz urokliwe, zabytkowe miasteczka, takie jak Atri czy San Benedetto del Tronto.

Umowa o współpracy została podpisana 29 października 2003 roku i miała na celu zacieśnianie kontaktów między mieszkańcami obu miejscowości, szczególnie wśród młodzieży. Partnerstwo skupiało się głównie na wymianie doświadczeń w dziedzinie kultury oraz dzieleniu się wiedzą i informacjami, tworząc przyjazny klimat do wzajemnego poznania się i budowania międzynarodowych relacji. W 2024 r. nie były prowadzone żadne działania partnerskie między Jaworem a Roseto.

7.2.6 Złotonosza (Ukraina)

Złotonosza to miasto położone na Ukrainie, które od 2021 roku łączy z Jaworem oficjalne porozumienie o współpracy. Jest ono efektem wcześniejszego listu intencyjnego z 2019 roku, w którym oba miasta wyraziły chęć wzajemnego poznania i zacieśnienia relacji. Głównym celem podpisanego porozumienia jest rozwijanie partnerstwa oraz tworzenie warunków do wspólnej realizacji projektów w takich dziedzinach jak edukacja, kultura, turystyka i inne obszary życia społecznego.

Pomimo trudnej sytuacji związanej z trwającą wojną w Ukrainie, współpraca między miastami nie ustała. W 2024 roku delegacja ze Złotonoszy odwiedziła Jawor i wzięła udział w Świącie Chleba i Piernika. Szczególnie poruszający był występ solistek, który wzbudził wiele emocji wśród ukraińskich uchodźców mieszkających tymczasowo w Jaworze. Wizyta ta stała się także okazją do rozmów o dramatycznej rzeczywistości wojennej i wyzwaniach, przed jakimi stoi dziś nie tylko Ukraina, ale i cały świat.

Dodatkowym wzmocnieniem partnerskich relacji jest podpisanie listów o współpracy między Złotonoszą a Berdyczowem – trzecim miastem partnerskim Jawora. To potrójne partnerstwo nabiera szczególnego znaczenia w czasie wojny, budując solidarność i wzajemne wsparcie między społecznościami.

7.2.7 Strassen (Luksemburg)

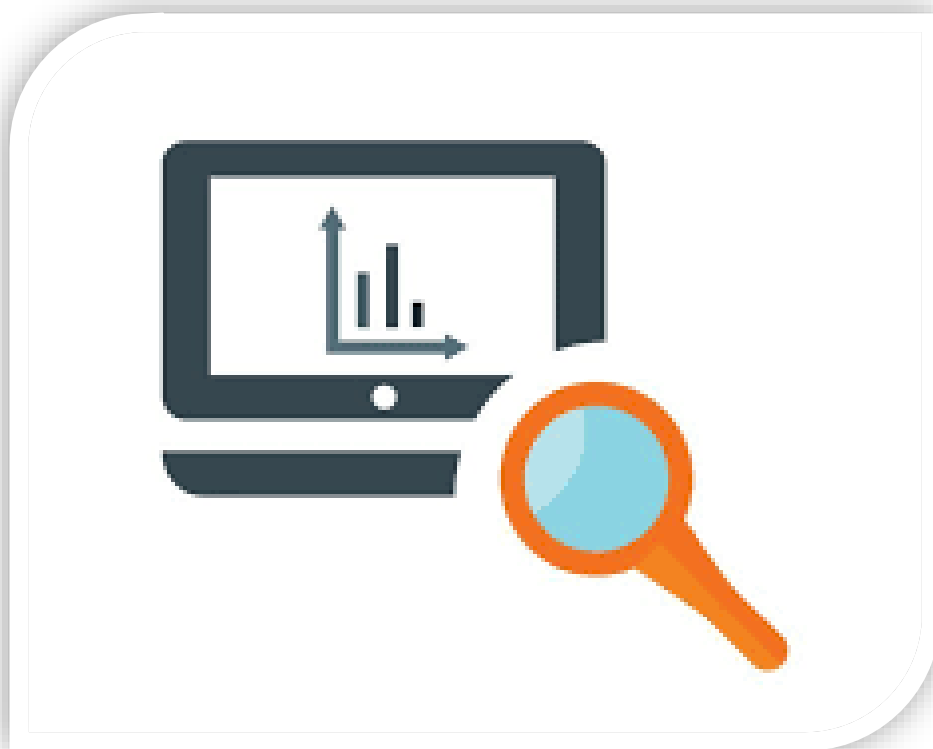
Strassen to nowoczesne miasto położone na zachodnim krańcu stolicy Luksemburga. Choć pod względem powierzchni jest jednym z najmniejszych miast w kraju - zajmuje zaledwie 10,71 km² - plasuje się na 12. miejscu pod względem liczby mieszkańców w całym Wielkim Księstwie. Strassen wyróżnia się wyjątkową różnorodnością - zamieszkują je przedstawiciele aż 105 narodowości, co nadaje miastu kosmopolityczny charakter i sprawia, że jest ono niezwykle interesujące kulturowo.

Miasto oferuje wiele atrakcji zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. Znajdują się tu liczne muzea, galerie sztuki oraz urokliwe parki, które przyciągają turystów z różnych zakątków Luksemburga.

Strassen jest również miastem partnerskim Jawora - umowę o współpracy podpisano 24 września 2022 roku. Celem tej współpracy jest wymiana doświadczeń, wspólne inicjatywy i wzajemne wsparcie w różnych obszarach życia społecznego. Dzięki niej mieszkańcy obu miast zyskali nowe możliwości rozwoju i integracji międzynarodowej.

W 2024 roku Strassen i Jawor znów połączyła pasja do sportu - rozegrano Siatkarskie Mecze Przyjaźni, które stały się symbolem tej partnerskiej więzi. Jaworskie drużyny, Klub Sportowy "Olimpia" i Jaworski Klub Sportowy SPARTAKUS, odniosły sukces, zdobywając pierwsze miejsca podczas turnieju Youth Cup Strassen 2024. Wspólna rywalizacja i sportowy duch jeszcze bardziej zbliżyły do siebie obie społeczności.

VIII. Część analityczna

8.1. Oświata i edukacja

Gmina Jawor jako jednostka samorządu terytorialnego jest organem prowadzącym dla publicznych placówek oświatowych; realizuje zadania z zakresu nadzoru nad ich działalnością w obszarze spraw finansowych, administracyjnych i organizacyjnych. W roku 2024 Gmina prowadziła 7 jednostek oświatowych tj.

4 szkoły podstawowe oraz 3 przedszkola publiczne zapewniając bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki. W samorządowych przedszkolach i szkołach łącznie uczyło się 2196 dzieci.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Gmina konsekwentnie dążyła do zapewnienia warunków nauczania na jak najwyższym poziomie, poprzez możliwość kształcenia w dobrze wyposażonych budynkach, przez nauczycieli o wysokich kompetencjach, wspierając innowacyjne programy edukacyjne i wychowawcze, zapewniała także dostęp do bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, szerokiej bazy sportowej. Zmodernizowano szkolne boiska sportowe, wykonano remonty bieżące oraz zakupiono wyposażenie szkół i przedszkoli.

Każdego roku Gmina Jawor, chcąc utrzymać najwyższe standardy edukacyjne, dopłaca do realizacji zadań oświatowych środki z dochodów własnych – Jawor otrzymuje z budżetu państwa subwencję oświatową oraz dotację na wychowanie przedszkolne w wysokości nie wystarczającej na finansowanie wydatków bieżących.

Ponadto Gmina Jawor prowadziła ewidencję placówek niepublicznych, a także udzielała dotacji dla tych placówek prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż Gmina Jawor. Na koniec 2024 roku zarejestrowane były 3 niepubliczne przedszkola, uczęszczało do nich 114 dzieci oraz dwa niepubliczne żłobki.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Obowiązkiem Gminy jest zapewnienie każdemu dziecku w wieku przedszkolnym (3-6 lat, w szczególnie uzasadnionych przypadkach 2,5 roku) miejsca w publicznym przedszkolu samorządowym bądź niesamorządowym. W mieście Jawor działały 3 publiczne i 3 niepubliczne przedszkola, wg stanu na wrzesień 2024 r. w miejskich przedszkolach opieką i wychowaniem objętych zostało 582 dzieci w 24 oddziałach, średnia liczba dzieci na publiczny oddział przedszkolny wynosiła 24,25 – to o 30 wychowanków oraz jeden oddział mniej niż w roku minionym (w roku 2023/2024 było to 612 dzieci w 25 oddziałach).

Tabela. Struktura przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Jawor

Lp.	Przedszkole Publiczne	rok szkolny 2023/2024			rok szkolny 2024/2025		
		Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
1.	Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków”	125	5	25	125	5	25
2.	Przedszkole Publiczne z Oddziałami Zamiejscowymi przy ul. Dmowskiego 5	298	12	24,83	284	12	23,66
3.	Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka w Jaworze	189	8	23,62	173	7	24,71

Razem	612	25	24,48	582	24	24,25
--------------	------------	-----------	--------------	------------	-----------	--------------

Źródło: SIO stan (na 30 września 2023 r.) oraz (na 30 września 2024 r.)

Ponadto w przedszkolach niepublicznych opieką i wychowaniem objęto 114 dzieci w 9 oddziałach, średnia liczba dzieci na oddział wynosiła 12,66.

Tabela. Struktura przedszkoli niepublicznych

Lp.	Przedszkole niepubliczne	rok szkolny 2022/2023			rok szkolny 2023/2024			rok szkolny 2024/2025		
		Liczba wszystkich dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba wszystkich dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba wszystkich dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
1.	Przedszkole Niepubliczne „PRYMUSEK”	72	3	24,0	55	3	18,3	45	3	15
2.	Przedszkole Niepubliczne „Mój Mały Świat”	40	3	13,33	40	4	10,0	38	4	9,5
3.	Przedszkole Niepubliczne Montessori „KANGUREK”	36	2	18,0	32	2	16,0	31	2	15,5
Razem		148	8	18,5	127	9	14,11	114	9	12,66

Źródło: SIO (stan na 30 września 2023 r.) oraz (na 30 września 2024 r.)

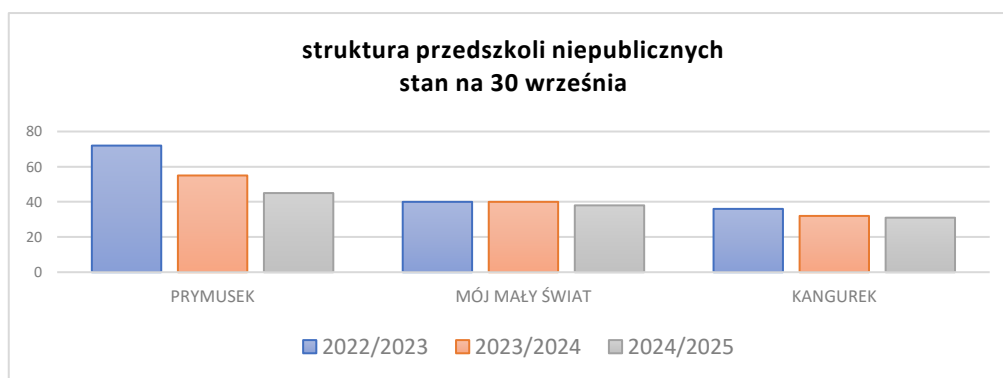

Tabela. Niepubliczne Przedszkola w Jaworze stan na pierwszy dzień każdego miesiąca z podziałem na dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i dzieci bez orzeczeń (zdrowe) oraz opinia o Wczesnym Wspomaganiu Rozwoju (WWR)

PRYMUSEK		
MIESIĄC	LICZBA ZDROWYCH DZIECI	WWR
I	59	0
II	60	2
III	60	2
IV	62	2
V	61	2

VI	61	2
VII	61	2
VIII	61	2
IX	45	2
X	46	2
XI	47	2
XII	47	2
	670	22
kwota miesięczna	1238,12	629,44
kwota w roku 2024	829540,40	13847,68
łącna dotacja przekazana dla PRYMUSKA	843388,08	

KANGUREK				
MIESIĄC	LICZBA ZDROWYCH DZIECI	ASPERGER AUTYZM	z dysfunkcjami 6+	z dysfunkcjami w przedszkolu >75
I	28	1	1	1
II	29	1	1	1
III	30	1	1	1
IV	30	1	1	1
V	31	1	1	1
VI	31	1	1	1
VII	31	1	1	1
VIII	30	1	1	1
IX	31	0	0	0
X	32	0	0	0
XI	33	0	0	0
XII	35	0	0	0
	371	8	8	8
kwota miesięczna	1238,12	7118,71	562	181,34
kwota w roku 2024	459342,52	56949,68	4496	1450,72
łącna dotacja	ZDROWE 459.342,52		DYSFUNKCJE 62.896,40	
522.238,92				

MÓJ MAŁY ŚWIAT							
MIESIĄC	LICZBA ZDROWYCH DZIECI	WWR ZiW	ASPERGER, AUTYZM	RUCHOWA W TYM AFAZJA	SŁABO-WIDZACY	z dysfunkcjami 6+	z dysfunkcjami w przedszkolu >75
I	28	50	11	3	0	2	14
II	29	51	10	3	0	2	13
III	27	51	11	3	0	2	14
IV	27	52	11	3	0	2	14
V	27	52	12	3	0	2	15

VI	27	51	12	3	0	2	15
VII	27	51	12	3	0	2	15
VIII	27	50	11	3	0	2	14
IX	25	47	10	2	0	4	12
X	25	47	11	2	0	5	13
XI	24	48	12	2	1	5	15
XII	25	48	12	2	1	5	15
	318	598	135	32	2	35	169
	miesięczna kwota na dziecko „zdrowe” (PKD*75%)	miesięczna kwota na WWR	miesięczna kwota na tę niepełnosprawność	miesięczna kwota na tę niepełnosprawność	miesięczna kwota na tę niepełnosprawność	miesięczna kwota na 6+	miesięczna kwota przedszkole do 75 dzieci
	1238,12	629,44	7118,71	2173,08	2173,08	562	181,34
	393.722,16	376405,12	961.025,85	69.538,56	4.346,16	19.670	30.646,46
	ŁACZNIE DOTACJA		ZDROWE I WWR 770.127,28		DYSFUNKCJE 1.085.227,03		
	1.855.354,31						

SZKOŁY PODSTAWOWE

Sieć szkolna obejmowała 4 szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Jawor. We wrześniu 2024 r. w szkołach podstawowych uczyło się 1614 uczniów w 74 oddziałach – to o 84 uczniów oraz 4 oddziały więcej niż w roku minionym (w roku 2023/2024 było 1530 uczniów w 70 oddziałach).

Tabela. Struktura szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Jawor

Lp.	Oddziały w szkołach podstawowych Gminy Jawor	rok szkolny 2023/2024			rok szkolny 2024/2025		
		Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
1.	Klasa I	223	10	22,3	192	9	21,33
2.	Klasa II	218	9	24,22	220	10	22
3.	Klasa III	217	9	24,11	221	9	24,55
4.	Klasa IV	165	9	18,33	211	9	23,44
5.	Klasa V	217	10	21,7	165	9	18,33
6.	Klasa VI	193	9	21,44	212	10	21,2
7.	Klasa VII	195	9	21,66	198	9	22
8.	Klasa VIII	102	5	20,4	195	9	21,66
Razem:		1530	70	21,85	1614	74	21,81

Źródło: SIO, (stan na 30 września 2023 r.) oraz (stan 30 września 2024 r.)

KSZTAŁCENIE OBCOKRAJOWCÓW

Ogółem w roku szkolnym 2024/2025 do jaworskich przedszkoli i szkół uczęszczało 118 obcokrajowców, w tym 112 uczniów będących obywatelami Ukrainy.

W roku szkolnym 2024/2025 liczba uczniów uległa zmniejszeniu, w szkołach i przedszkolach uczyło się łącznie 112 uczniów (w szczególności: 91 uczniów w szkołach oraz 21 dzieci w publicznych przedszkolach). Uczniowie będący uchodźcami z Ukrainy uczęszczali do oddziałów wraz z innymi uczniami, stosownie do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 marca 2022 r. *w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy* przydzielono im dodatkowe godziny języka polskiego w wymiarze nie niższym niż 6 godzin tygodniowo. Łącznie przydzielono 42 dodatkowe godziny nauki języka polskiego.

Ponadto w roku szkolnym 2024/2025 do samorządowych przedszkoli i szkół uczęszczało 6 uczniów obcokrajowców z takich krajów jak: Armenia, Kenia, Francja, Wenezuela. Dla tych uczniów stosownie do rozporządzenia z 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, organizowane były dodatkowe godziny języka polskiego w wymiarze 2 godzin lekcyjnych tygodniowo.

EDUKACJA SZKOLNA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI

Wczesne wspomaganie rozwoju to specjalistyczne zajęcia, których celem jest wspieranie rozwoju dziecka we wszystkich sferach jego funkcjonowania. Zajęcia w ramach WWR prowadzone są przez różnych specjalistów, bo zarówno przez psychologów, jak i pedagogów oraz przez logopedów. Dokładny wybór zajęć uzależniony jest od potrzeb dziecka.

Wczesne wspomaganie rozwoju przysługuje tym dzieciom, u których stwierdzone zostało opóźnienie rozwoju:

- zaburzenia ze spektrum autyzmu,
- niepełnosprawność intelektualną,
- opóźnienie rozwoju mowy,
- opóźnienie rozwoju ruchowego,
- znaczne wady wzroku,
- deficyty słuchu.

Warto podkreślić, że dzieci korzystają z WWR od momentu stwierdzenia u nich nieprawidłowości rozwojowych do chwili rozpoczęcia przez nie nauki w szkole. Ważne jest to, aby oddziaływania terapeutyczne wdrażać możliwie jak najwcześniej: im szybciej zostaną one rozpoczęte, tym większe stają się szanse na to, że uda się zniwelować deficyty rozwojowe u dziecka.

W jaworskich jednostkach oświatowych realizowano programy mające na celu zminimalizowanie trudności rozwojowych dzieci lub ich całkowite wyeliminowanie, w szczególności należą do nich:

- program wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w przedszkolu Niepublicznym „Mój Mały Świat” gdzie objętych zostało 47 dzieci (wg. stanu SIO na 30.09.2024 r.);
- program wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w przedszkolu Niepublicznym „PRYMUSEK” gdzie objętych zostało 2 dzieci (wg. stanu SIO na 30.09.2024 r.);
- w przedszkolach publicznych i niepublicznych realizowane są także zajęcia wynikające z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego indywidualnie rozpisane dla konkretnego dziecka (IPET):
 - Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Zamiejscowym – orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego autyzm w tym z zespołem Aspergera – 1 dziecko;
 - Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka w Jaworze - orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego: ruchowa w tym afazja – 1 dzieci, słabosłyszący – 1 dziecko;
 - Niepubliczne Przedszkole „Mój Mały Świat” orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego: ruchowa w tym afazja – 2 dzieci, z autyzmem w tym z Zespołem Aspergera – 11 dzieci;
- ponadto objęto nauczaniem 28 uczniów z jaworskich szkół, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (głównie z autyzmem i zespołem Aspergera, zaburzonym zachowaniem, niepełnosprawnością intelektualną, słabo słyszących i słabowidzących).

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń, musi do niego przystąpić, aby zakończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzony w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.: języka polskiego, matematyki oraz języka obcego. W roku szkolnym 2023/2024 do egzaminu przystąpiło łącznie 90 ósmoklasistów.

Poniższa tabela przedstawia średnie wyniki egzaminów uczniów jaworskich szkół w porównaniu z wynikami powiatu jaworskiego oraz województwa dolnośląskiego.

Tabela. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2024 roku

PRZEDMIOT	JAWOR	POWIAT JAWORSKI	WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	KRAJ
Język polski	48	52	58	61
matematyka	36	35	49	52
Język angielski	57	56	66	66

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, Centralna Komisja Egzaminacyjna

8.1.1. Baza do działalności oświatowej

Szkoły podstawowe i przedszkola prowadzone przez Gminę Jawor funkcjonowały w 10 budynkach. Stan bazy lokalowej obrazuje poniższa tabela.

Tabela. Stan bazy lokalowej oświaty w roku 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE		POMIESZCZENIA (ilość)											
		SALE LEKCYJNE	PRACOWNIE		SALE SPORTOWE	ŚWIETLICA	KUCHNIA I STOŁÓWKA	BIBLIOTEKA	GABINETY				
			komputerowa	językowa					Profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	psychologa	pedagoga	logopedy	Pracownia stymulacji sensorycznej
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego	35	2	1	2	3	5	1	1	1	1	1	1
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	12	1	0	1	1	9	2	1	1	1	-	-
3.	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza	7	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka	24	2	2	4	3	2	1	1	1	1	1	-
Razem szkoły		78	6	4	8	8	17	5	3	3	3	2	1
1.	Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków”	5	-	-	-	-	4	-	-	-	-	1	-
2.	Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Zamiejscowym	15	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-
3.	Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka	8	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	1
Razem przedszkola		28	-	-	-	-	12	1	-	-	-	1	1
Ogółem		106	6	4	8	8	29	6	3	3	3	3	2

Źródło: SIO, stan na 30 września 2024 r

Tabela. Baza materialna i wyposażenie szkół i placówek - komputery i dostęp do Internetu

Lp.	Placówki oświatowe	komputery wykorzystywane do celów dydaktycznych – z dostępem do internetu	komputery wykorzystywane do celów dydaktycznych - przenośne	z tego w bibliotece szkolnej - z dostępem do internetu	z tego w bibliotece szkolnej - przenośne	z tego – dostępne dla uczniów (ogółem)	z tego – dostępne dla uczniów (ogółem) – z dostępem do internetu	z tego – dostępne dla uczniów - przenośne	Pozostałe komputery w szkole – (ogółem)	pozostałe komputery w szkole – (ogółem) z dostępem do internetu	pozostałe komputery przenośne
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego	192	86	5	0	102	102	46	73	34	40
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	57	34	2	1	55	21	34	8	8	0
3.	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza	34	30	5	1	23	23	19	7	7	3
4.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka	113	106	2	0	51	51	1	12	12	4
	Razem:	396	256	14	2	231	197	100	100	61	47
5.	Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków”	11	9	0	0	0	0	0	6	6	2
6.	Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Zamiejscowym	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka	9	8	0	0	9	0	8	3	0	0
	Razem:	26	18	0	0	9	0	8	9	6	2
	Ogółem:	422	274	14	2	240	197	108	109	67	49

8.1.2. Kadra i system doskonalenia zawodowego

Średnie zatrudnienie kadry pedagogicznej oraz pracowników administracji i obsługi w szkołach podstawowych i przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Jawor w 2024 r. prezentują poniższe tabele.

KADRA PEDAGOGICZNA

Uczniowie samorządowych szkół i przedszkoli mogli liczyć na wsparcie bardzo dobrze przygotowanych nauczycieli z wykształceniem wyższym i przygotowaniem pedagogicznym. 59,25% nauczycieli samorządowych osiągnęło najwyższy stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, a 27% - mianowanego. Zadania dydaktyczno-wychowawcze w roku 2024 realizowane były przez pracowników pedagogicznych zatrudnionych w łącznym wymiarze 265,26 etatów przeliczeniowych. Poziom zatrudnienia w placówkach oświatowych z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego przedstawia się następująco:

Tabela. Struktura zatrudnienia nauczycieli z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego

Rok szkolny	Liczba etatów			Zatrudnienie ogółem [liczba etatów]
	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	
2024/2025	36,48	71,62	157,16	265,26
UDZIAŁ %	13,75%	27%	59,25%	

Źródło: dane wg SIO stan na 30 września 2024 r.

PRACOWNICY I ETATY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Tabela. Stan zatrudnienia kadry pedagogicznej i pracowników administracji i obsługi w szkołach roku 2024

LICZBA PRACOWNIKÓW OGÓŁEM	265
- w tym nauczycieli	203
- w tym pracowników administracji i obsługi	62
LICZBA PRACOWNIKÓW NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH	16
- w tym nauczycieli	10
- w tym pracowników administracji i obsługi	6
LICZBA ETATÓW PRZELICZENIOWYCH	272,86
- w tym nauczycieli	211,72
- w tym pracowników administracji i obsługi	61,14

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia – arkusze organizacyjne

PRACOWNICY I ETATY W PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLACH

Tabela. Stan zatrudnienia kadry pedagogicznej i pracowników administracji i obsługi w przedszkolach w roku 2024

LICZBA PRACOWNIKÓW OGÓŁEM	104
- w tym nauczycieli	56
- w tym pracowników administracji i obsługi	48
LICZBA PRACOWNIKÓW NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH	6
- w tym nauczycieli	4
- w tym pracowników administracji i obsługi	2
LICZBA ETATÓW PRZELICZENIOWYCH	99,79
- w tym nauczycieli	53,54
- w tym pracowników administracji i obsługi	46,25

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia – arkusze organizacyjne

W 2024 r. w Gminie Jawor przeprowadzono 8 egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego dla:

egzaminy w sierpniu:

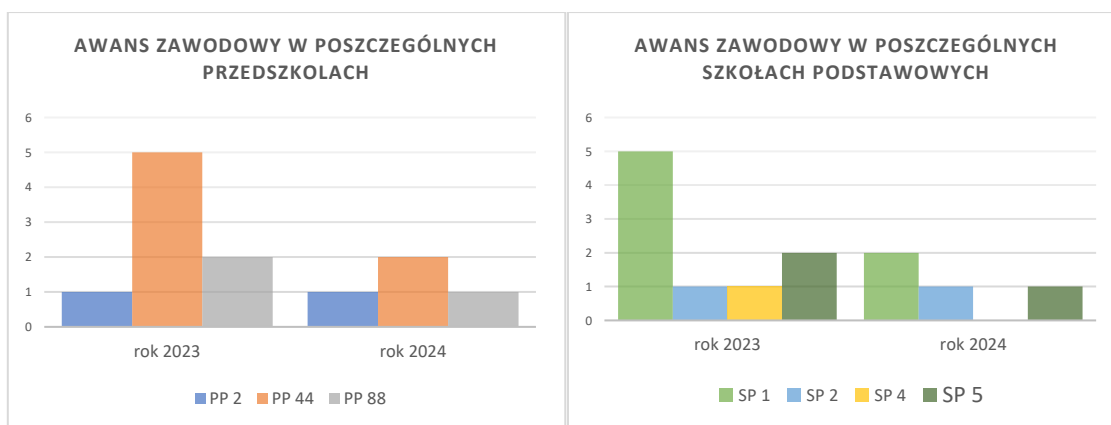
- 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 2,
- 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 4,
- 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 8,
- 1 nauczyciel współorganizujący kształcenie ucznia, pedagog specjalny, rewalidacja – Szkoła Podstawowa Nr 5,
- 1 nauczyciel współorganizujący kształcenie ucznia, nauczyciel biologii i przyrody – Szkoła Podstawowa Nr 1,
- 1 nauczyciel wychowania fizycznego – Szkoła Podstawowa Nr 1,
- 1 nauczyciel współorganizujący kształcenie ucznia i pedagog specjalny- Szkoła Podstawowa Nr 2,

egzamin w listopadzie:

- 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 4,

Wszyscy nauczyciele zdali egzamin przed Komisją i tym samym uzyskali stopień nauczyciela mianowanego.

Tabela. Awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego na przestrzeni roku 2023 i 2024 w podziale na poszczególne szkoły i przedszkola:

8.1.3. Doskonalenie zawodowe

W 2024 r. Gmina wyodrębniła środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych, w wysokości 140.592,72 zł, co stanowiło 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

Nakłady na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe w roku 2024 w szkołach podstawowych i przedszkolach przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli – finansowanie w latach 2019-2024

Rok	Dofinansowanie do doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkołach podstawowych	Dofinansowanie do doskonalenia zawodowego nauczycieli w publicznych przedszkolach
2019	72.063,01	18.171,00
2020	77.628,53	22.063,90
2021	82.630,92	23.503,39
2022	82.269,77	22.781,92
2023	105.748,37	27.140,70
2024	111.156,96	29.435,76

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

W ramach samodzielnych środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, dyrektorzy placówek oświatowych mieli możliwość zawierania z nauczycielami umów o dofinansowaniu kosztów kształcenia na studiach wyższych i podyplomowych. Pozostali nauczyciele korzystali z innych form doskonalenia, min. warsztatów szkoleniowych, kursów kwalifikacyjnych, szkoleń informatycznych. System doskonalenia zawodowego wśród nauczycieli pośrednio wspierany był przez obowiązujący system awansów zawodowych.

8.1.4. Stan realizacji zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół

Gmina Jawor w roku 2024 zrealizowała szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie przedszkolom i szkołom

prowadzonym przez gminę środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników, wydatki rzeczowe związane z eksploatacją utrzymaniem budynków oświatowych, funkcjonowaniem świetlic i stołówek szkolnych, a także środków finansowych w formie dotacji do działających w gminie niepublicznych przedszkoli.

W szkołach podstawowych tworzone były klasy sportowe:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 - klasa sportowa o profilu pływackim,
2. Szkoła Podstawowa nr 2 – klasa sportowa o profilu siatkarski,
3. Szkoła Podstawowa nr 5 – klasa sportowa o profilu akrobatyka sportowa.

Zabezpieczane były środki finansowe dla uczniów gminnych szkół (2 godz./m-c) na korzystanie z basenu krytego „Słowianka”. Ponadto gmina finansowała pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Realizując obowiązek wynikający z art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* zwrócono koszty dowozu rodzicom 5 uczniów niepełnosprawnych realizujących obowiązek szkolny w szkołach specjalistycznych tj. w:

1. Niepublicznej Szkole Podstawowej „Dar Losu” w Legnicy,
2. Zespole Szkół Integrycyjnych im. Piastów Śląskich w Legnicy,
3. Zespole Terapeutycznego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Złotoryi,
4. Zespole Szkół i Placówek Fundacji Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. ks. Marcina Lutra we Wrocławiu,
5. Niepublicznej Szkole Podstawowej Specjalnej w Bartoszowie,

Na powyższe zadania wydatkowano 42.082,78 zł.

Ponadto zapewniono 10 uczniom niepełnosprawnym dowóz do Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w ramach realizacji obowiązku szkolnego, samochodem dostosowanym do przewozu dzieci niepełnosprawnych. Dodatkowo, zwrócono rodzicowi koszty dowozu samochodem osobowym dziecka niepełnosprawnego do Niepublicznego Przedszkola „Mój Mały Świat”. Koszty jakie poniosła Gmina na ww. zadania to 64.407,84 zł.

Finansowanie zadań oświatowych w 2024 r.

Prowadzenie i utrzymanie placówek oświatowych jest zadaniem własnym gminy, na którą miasto otrzymuje subwencję oświatową oraz dotację przedszkolną. W 2024 roku wydatki bieżące poniesione na jaworskie publiczne szkoły i przedszkola opiewały na kwotę 43.971.163,63 zł, natomiast kwota subwencji oświatowej oraz dotacji przedszkolnej uzyskana przez gminę wyniosła 23.032.202,00 zł. Pokryła ona 52,38% wydatków przeznaczonych na edukację szkolną i przedszkolną.

Tabela. Wydatki na oświatę w roku 2024 w (zł)

Szkoły Publiczne	Przedszkola Publiczne	Przedszkola Niepubliczne	Żłobki Niepubliczne	RAZEM
32.249.234,84	11.721.928,79	3.220.981,31	425.040,00	47.617.184,94

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

Tabela. Dochody z przeznaczeniem na oświatę w roku 2024 w (zł)

Subwencja oświatowa	Dotacja przedszkolna	Środki z Funduszu Pomocy	Wpływy z not z innych gmin	RAZEM
21.004.140,00	2.028.062,00	1.544.875,00	1.149.630,77	25.726.707,77

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

8.1.5. Program dla uzdolnionych uczniów

Na stypendia dla uzdolnionych uczniów wydatkowano łącznie 54.000,00 zł.

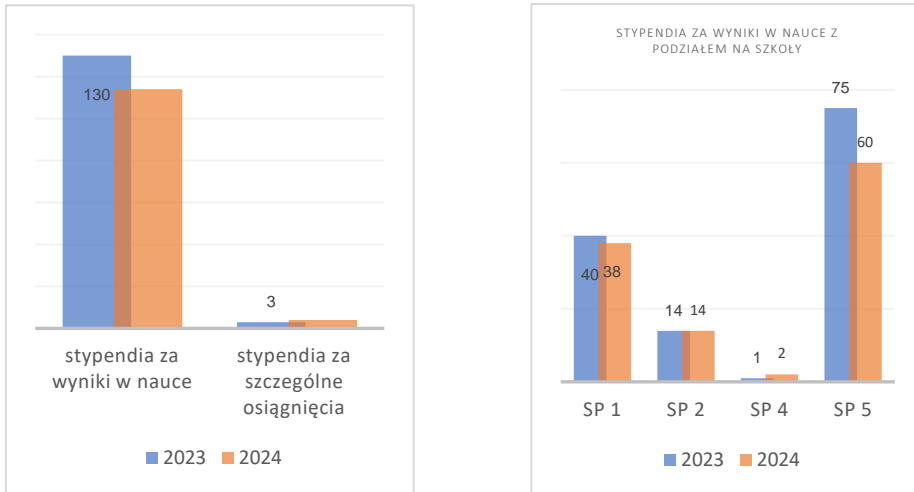
Stypendia rozpatrywano zgodnie z uchwałą nr VII/75/2019 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 7.06.2019 r. w sprawie zasad udzielania Stypendiów Burmistrza Miasta Jawora dla uzdolnionych uczniów oraz zgodnie z uchwałą nr LII/396/2023 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 30.05.2023 zmieniającej uchwałę w sprawie zasad udzielania Stypendiów Burmistrza Miasta Jawora dla uzdolnionych uczniów. Łączna kwota w 2024 r. to 59.600,00 zł.

Przyznano Stypendia Burmistrza Miasta Jawora za wyniki w nauce w kwocie 54.000,00 zł dla 114 uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Gminy Jawor, którzy osiągnęli w roku szkolnym 2023/2024 w klasyfikacji rocznej odpowiednio:

- 1) średnia ocen w szkole podstawowej w kl. IV-VI – nie mniej niż 5,6,
- 2) średnia ocen w szkole podstawowej w kl. VII-VIII – nie mniej niż 5,5,

Przyznano Stypendia Burmistrza Miasta Jawora za szczególne osiągnięcia naukowe w kwocie 2.600,00 zł dla 4 uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Gminy Jawor, którzy w roku szkolnym 2023/2024 byli laureatami konkursów lub zajęli od I-III miejsca w olimpiadach/konkursach przedmiotowych na szczeblu co najmniej wojewódzkim.

Tabela. Kwota stypendiów, liczba uczniów, stypendia za wyniki w nauce z podziałem na szkoły:

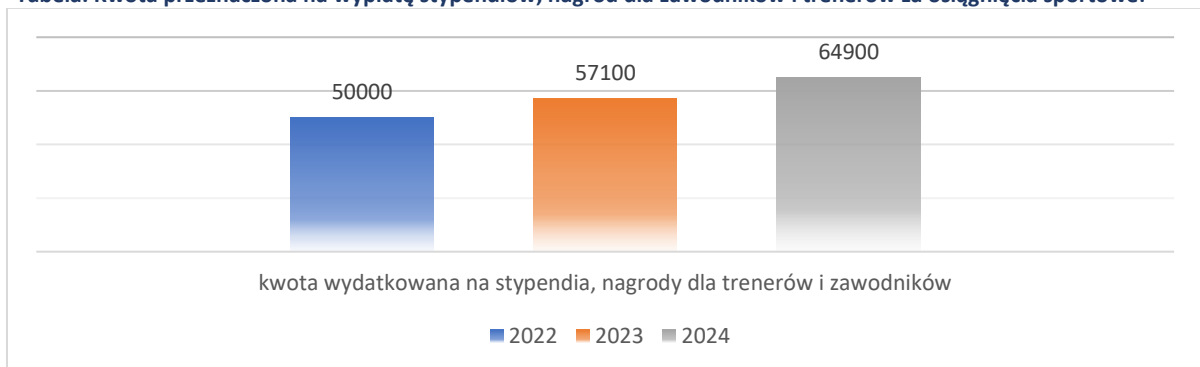
8.1.6. Stypendia sportowe

W 2024 roku Gmina Jawor wsparła zawodników stypendiami, nagrodami oraz wyróżnieniami na ten cel wydatkowano kwotę 64.900,00 zł.

Stypendia rozpatrywano zgodnie z uchwałą nr XII/41/11 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27.04.2011 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień oraz uchwałą XXX/179/2016 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27.09.2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień.

1. Przyznaje się stypendia sportowe 46 zawodnikom za wysokie osiągnięcia sportowe w 2023 roku, w łącznej kwocie 47.600,00 zł.
2. Przyznaje się nagrody jednorazowe w kwocie 10.000,00 zł dla 10 trenerów, których zawodnicy w 2023 roku zajęli I-III miejsca na mistrzostwach krajowych lub międzynarodowych.
3. Przyznaje się nagrody jednorazowe w kwocie 7.300,00 zł dla 9 zawodników, którzy w 2023 roku zajęli od I-III miejsca na mistrzostwach krajowych lub międzynarodowych.

Tabela. Kwota przeznaczona na wypłatę stypendiów, nagród dla zawodników i trenerów za osiągnięcia sportowe:

8.1.7. Realizacja programów na rzecz wyrównywania szans młodzieży

W roku 2024 realizowano programy, których celem było zapewnienie równych szans rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży. W zakresie tych działań realizowano:

- **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa** realizowany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10.09.2021 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” Główne założenia programu to wsparcie organów prowadzących szkoły i biblioteki poprzez wyposażenie ich w nowości wydawnicze, zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych oraz realizacja działań promujących czytelnictwo. W 2024 r. na wniosek miasta do Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jaworze oraz Szkoły Podstawowej nr 4 im. Henryka Sinkiewicza w Jaworze) zakupione zostały nowości wydawnicze oraz elementy wyposażenia do biblioteki na łączną kwotę 20.000,00 zł, w tym 16.000,00 zł stanowiła otrzymana dotacja a 4.000,00 zł stanowił wkład własny gminy.
- Program zapewniający uczniom prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych zgodnie z ustawą z dnia 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Środki dotacji celowej otrzymanej w 2024 roku przeznaczono na sfinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych. Na realizację zadania otrzymano dotację celową w kwocie 223.353,62 zł, z czego wydatkowano środki w kwocie 215.012,64 zł.
- Rządowy program „**Wyprawka szkolna**” zrealizowany w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19.05.2023 w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025. Realizacja programu pomocy uczniom w 2024 r. obejmowała pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego. Pomoc udzielana była uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W okresie od IX do XII 2024 r. na powyższą pomoc wydatkowano środki w wysokości 8.505,53 zł. Programem objęto 28 uczniów uczęszczających do jaworskich szkół.
- Gmina Jawor pozyskała środki w ramach Przedsięwzięcia Ministra Edukacji pod nazwą „**Podróże z klasą**” otrzymała dofinansowanie na realizację wycieczek szkolnych w wysokości 20.000,00 zł. Ogólny koszt przedsięwzięcia wyniósł 25.200,00 zł w tym deklarowany wkład własny tj. 5.200,00 zł. W ramach powyższego przedsięwzięcia zorganizowano dwudniową wycieczkę dla uczniów klas IV-VI Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego w Jaworze. Wśród zrealizowanych punktów edukacyjnych podczas odbytej wycieczki znalazło się Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu, Muzeum Karkonoskich

Tajemnic w Karpaczu oraz Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze. Powyższa wycieczka promowała turystykę wśród uczniów oraz miała wpływ na rozwijanie zainteresowań krajoznawczych wśród dzieci i młodzieży.

8.1.8 Środki z funduszu pomocy na uczniów będących obywatelami Ukrainy

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie w naszych szkołach i przedszkolach pojawiły się ukraińskie dzieci i uczniowie, którzy przybyli do naszego miasta. Na organizację ich nauki z Funduszu Pomocy w okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r. Gmina Jawor otrzymała środki finansowe w wysokości 1.544.875,00 zł w celu wsparcia w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. W związku z dużą zmiennością liczby uczniów wykazywanych w Systemie Informacji Oświatowej subwencja została ustalona w sposób średniomiesięczny tj. liczba osobodni dzielona przez liczbę dni w okresie.

Tabela. Średniomiesięczna liczebność uczniów z Ukrainy w poszczególnych wagach subwencyjnych.

Szkoła/ przedszkole	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Szkoła Podstawowa nr 1	37,00	36,72	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	28,93	29,00	29,37	30,00
Szkoła Podstawowa nr 2	19,71	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	31,00	31,13	32,00	32,00
Szkoła Podstawowa nr 4	10,00	11,00	12,00	11,47	11,00	11,00	11,00	11,00	10,00	10,55	9,00	9,00
Szkoła Podstawowa nr 5	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	21,07	20,03	20,00	20,00
Przedszkole Publiczne nr 2	7,00	7,55	8,00	8,00	8,00	6,80	6,00	6,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Przedszkole Publiczne nr 4	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Przedszkole Publiczne nr 8	18,97	19,00	19,00	20,00	19,00	19,00	19,00	19,00	17,77	17,00	17,00	16,00

Źródło: System Informacji Oświatowej

Tabela. Otrzymane środki z Funduszu Pomocy z tytułu wsparcia w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy

Szkoła/przedszkole	Środki otrzymane w okresie 01.01.2024 – 31.12.2024 {w zł}
Szkoła Podstawowa nr 1	449.099
Szkoła Podstawowa nr 2	300.149
Szkoła Podstawowa nr 4	141.680
Szkoła Podstawowa nr 5	265.121
Przedszkole Publiczne nr 2	77.948

Przedszkole Publiczne nr 4	66.155
Przedszkole Publiczne nr 8	244.723
RAZEM	1.544.875

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

8.1.9 Art. 30 a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Zgodnie z art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela sporządzono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Jawor za rok 2024. W rezultacie dokonanej analizy wynika, iż we wszystkich strukturach zatrudnienia: nauczyciel początkujący, mianowany oraz dyplomowany w szkołach i przedszkolach dla których Gmina Jawor jest organem prowadzącym średnie wynagrodzenia nauczycieli o których mowa w art. 30 ust. 3 KN zostały przekroczone. Nie wypłacono dodatków wyrównawczych.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach.

Tabela. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach i przedszkolach, dla których Gmina Jawor jest organem prowadzącym za 2024 rok.

Nauczyciele, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Wskaźniki, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Średnia liczba etatów nauczycieli	Iloczyn średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy ¹⁾	Wydatki poniesione w 2024 r. na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy	Kwota różnicy
		od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia	od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia			
nauczyciel początkujący	120%	6 354,58	37,88	2 888 537,88	3 257 813,60	369 275,72
nauczyciel mianowany	144%	7 453,47	52,04	4 654 542,95	5 341 345,91	686 802,96
nauczyciel dyplomowany	184%	9 523,88	126,09	14 410 392,35	15 843 327,14	1 432 934,79

8.2 Polityka społeczna

8.2.1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze realizował w 2024 roku zadania gminy wynikające z następujących ustaw:

- ustawa o pomocy społecznej,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o udzieleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa o Karcie Dużej Rodziny.

Poniżej przedstawiamy dane o rodzajach i wielkości zrealizowanych zadań.

LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCA SPOŁECZNA

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0		1	2	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	684	559	893
w tym: świadczenia pieniężne	2	485	472	788
świadczenia niepieniężne	3	316	266	458

POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN
Długotrwała i ciężka choroba	373
Ubóstwo	257
Bezrobocie	241
Niepełnosprawność	185
Alkoholizm	78
Bezdomność	52
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	54
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem – w tym: rodziny niepełne	37
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem – w tym: rodziny wielodzietne	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	25
Narkomania	23
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	18
Przemoc domowa	6

W 2024 r. przyznano:

- zasiłek stały, który otrzymało 85 osób, w tym 81 osób samotnie gospodarujących oraz 4 osoby w rodzinie. Wydatkowano na ten cel 702.354,00 zł.
- zasiłek okresowy 216 osobom z tytułu ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej choroby i niepełnosprawności. Wydatkowano na ten cel 441.930,00 zł.
- zasiłki celowe dla 184 osób. Wydatkowano na ten cel 109.601,57 zł.

Z programu „Posiłek w domu i szkole” skorzystało 601 osób. Świadczenie pieniężne na zakup żywności (zasiłek celowy w ramach programu) przyznano decyzją dla 460 osób. Z pomocy w formie posiłku skorzystało 127 osób. Koszt realizacji programu to 743.679,00 zł: wysokość dotacji 421.827,00 zł, udział środków własnych 321.852,00 zł.

Z obiadów w Centrum Usług Socjalnych skorzystało 85 osób (pomoc udzielana w ramach programu „Posiłek w domu i szkole” oraz na podstawie uchwały rady gminy), w tym w formie obiadów wożonych do miejsca zamieszkania. Z obiadów w szkołach, przedszkolach i żłobkach w 2024 r. skorzystało 107 dzieci, w przedszkolach 46 i w żłobku 1 dziecko.

W 2024 roku 39 osób otrzymywało wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd na kwotę 305.454,00 zł. Środki pochodziły z budżetu państwa. Natomiast wynagrodzenie, za sprawowanie kurateli otrzymało 26 kuratorów. W 2024 r. wypłacono im z tego tyt. 152.025,221 zł. Środki pochodziły z budżetu gminy.

W 2024 r. pomocą w formie usług opiekuńczych było objętych 115 osób. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były dla 21 osób, w tym: 3 osoby były w rodzinie, natomiast 18 osób były osobami samotnymi.

W 2024 roku w Domach Pomocy Społecznej przebywało 44 osób. Wydatkowano na ten cel 2. 107 051,11 zł.

W 2024 roku udzielono pomocy 25 osobom bezdomnym z terenu Gminy Jawor. Przyznano im pomoc w formie schronienia. Wydatkowano na ten cel 298.215,00 tys. zł.

W roku 2024 dokonano pochówku 4 osób. Wydatkowano na ten cel 7.980,00 zł.

W roku 2024 przyjęto 360 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Łączna kwota dodatków mieszkaniowych wypłaconych w 2024 roku wyniosła 553.564,90 zł.

W 2024 roku złożono 11 wniosków na stypendia szkolone (od września do grudnia 2024r.). Liczba wypłaconych świadczeń za cały rok to 24 na kwotę 12.849,97 zł.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2024 r.

<i>l.p.</i>	<i>świadczenia</i>	<i>Kwota wypłaconych świadczeń</i>
1.	Fundusz alimentacyjny	540.828,68 zł

Wydatki na świadczenia rodzinne w roku 2023 r.

<i>l.p.</i>	<i>Świadczenia</i>	<i>Kwota wypłaconych świadczeń</i>
1.	Zasiłek rodzinny z dodatkami	508.956,34 zł
2.	Świadczenia opiekuńcze	4.234.902,00 zł
3.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	31.000,00 zł
4	Świadczenie rodzicielskie	200.862,00 zł

Wydatki na jednorazowe świadczenie po 4.000 zł „za życiem” w roku 2023.

<i>I.p.</i>	<i>Świadczenia</i>	<i>Kwota wypłaconych świadczeń</i>
1.	„za życiem”	0 zł

W 2024 r. wydano 111 Kart Dużej Rodziny.

W 2024 roku zostało wydanych 52 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

W 2024 roku z usług Sali Dziennego Pobytu skorzystało 7 osób. Pobyt w Sali daje możliwość spędzenia czasu w towarzystwie innych osób, samorealizacji w trakcie odbywania różnego rodzaju zajęć dostosowanych do osób niepełnosprawnych. W 2024 roku w zajęciach SENIOR + uczestniczyło 24 seniorów.

Do Świetlicy Środowiskowej z Elementami Socjoterapii w Jaworze uczęszczają dzieci w wieku 7-15 lat. W 2024 roku uczestniczyło 17 dzieci.

W roku 2024 w Poradni Rodzinnej usługi świadczyli, zgodnie z posiadanymi kompetencjami zawodowymi, specjaliści: psychologowie, pedagog, terapeuci uzależnień. W roku 2024 pomoc psychologiczną otrzymało 81 osób, pomocą pedagogiczną objęto łącznie 32 osób. Z punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych działającego w Poradni Rodzinnej skorzystało 626 osób. Odbyły się 3 cykle warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie dla 16 osób.

W roku sprawozdawczym pomoc specjalistyczna była świadczona w formie konsultacji indywidualnych, zajęć grupowych, spotkań dla rodzin oraz warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 2024 roku to 54, kontynuowanych z poprzedniego roku 58, razem 112.

Liczba posiedzeń grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych to 204 spotkania.

W 2024 roku 3 asystentów rodziny współpracowało z 27 rodzinami, w tym 21 rodzin była zobowiązana do współpracy przez sąd. Asystenci rodzin w 2024 roku podjęli współpracę z 14 nowymi rodzinami. Zakończono współpracę z 8 rodzinami. Monitorowano rodziny, z którymi zakończono już pracę.

8.2.8 Urząd Miejski w Jaworze

Gmina realizuje „Program 500+” na podstawie ustawy z dnia 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1981). Nowelizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przeniosła od 1 stycznia 2022 r. ustalanie uprawnień do świadczenia

wychowawczego oraz jego wypłatę z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Pomimo zmiany organu właściwego do realizacji programu w dalszym ciągu na gminie ciąży obowiązek prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach świadczenia wychowawczego realizowanego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w przypadku złożenia wniosku do dnia 31.12.2021 r. w gminie lub od dnia 1.01.2022 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres do dnia 31.05.2022 r., a także spraw związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami wypłaconymi przez gminę.

W roku 2024 wydano 9 rozstrzygnięć w sprawach wcześniej przekazanych do Wojewody Dolnośląskiego w celu ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w związku z zatrudnieniem członka rodziny poza granicami kraju. W ramach ustalonej przez Wojewodę Dolnośląskiego koordynacji wypłacono 16 świadczeń wychowawczych w pełnej wysokości po 500 zł na łączną kwotę 8.000 zł .

Na podstawie decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w roku 2024 odzyskano na poczet budżetu państwa łączną kwotę 18.832,86 zł, w tym kwota główna należności 12.117,47 zł oraz 6.715,39 zł odsetek. Na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w roku 2024 otrzymano dotację w wysokości 10.500,00 zł, którą wykorzystano w 95,20%, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych 8.000,00 zł i na pokrycie kosztów obsługi zadania 2.000,00 zł.

Fundusz Pomocy

Gmina Jawor realizuje również dodatkowe zadania na podstawie ustawy z dnia 12.03.2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 t.j.).

Za pośrednictwem Gminy Jawor osobom, które w roku 2024 przybyły do Polski z terytorium Ukrainy lub poprzez inne kraje w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie nadano 54 nowych numerów PESEL z adnotacją UKR. Na powyższy cel wydatkowano w 2024 roku kwot 1.653,55 zł. Zadanie to jest finansowane ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy.

Na bieżąco realizowane są również zadania związane z obsługą uchodźców przebywających na terenie gminy Jawor, w tym m.in. dotyczących zmiany statusu, zmiany danych dokumentów podróży, usuwanie niezgodności z rejestrze PESEL, wydruki nadania nr PESEL, zakładanie profili zaufanych dla osób, które nie miały utworzonych profili przy nadaniu nr PESEL. Powyższymi czynnościami objęto łącznie obsługę 183 uchodźców.

Na podstawie polecenia i decyzji Wojewody Dolnośląskiego na terenie miasta Jawora funkcjonuje punkt zbiorowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, który

mieści się w budynku po byłej Szkole Podstawowej Nr 1 w Jaworze. Punkt zbiorowego zakwaterowania przystosowany jest do schronienia 30 osób. Średnio zakwaterowanych jest ok. 28 osób miesięcznie. Liczba obywateli Ukrainy przebywających w punkcie ciągle ulega zmianie z uwagi na ich przemieszczanie się. Zapewnienie w ośrodku zakwaterowania, wyżywienia i podstawowych środków czystości i higieny osobistej finansowane jest ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy, w tym również z wpłat dokonywanych przez zobowiązanych do tego obywateli Ukrainy z tyt. zakwaterowania. W roku 2024 na ten cel wydatkowano kwotę 326.159,74 zł., w tym w kwocie 259.954,74 zł ze środków pochodzących z funduszu pomocy oraz w kwocie 66.205,00 zł ze środków pochodzących z wpłat na poczet zakwaterowania dokonanych przez obywateli Ukrainy.

8.3 Kultura

8.3.1 Jaworski Ośrodek Kultury

Jaworski Ośrodek Kultury prowadzi szeroko zakrojoną działalność o charakterze kulturotwórczo-edukacyjnym. Jest kuratorem życia kulturalnego na terenie Gminy Jawor.

Gmina Jawor w 2024 r. wydatkowała na Jaworski Ośrodek Kultury w Jaworze dotację podmiotową w kwocie: 2.450,000,00 zł.

Jaworski Ośrodek Kultury w okresie sprawozdawczym z myślą o potrzebach i oczekiwaniach społeczności lokalnej, konsekwentnie realizował swoje cele statutowe i podejmował liczne działania o charakterze edukacyjnym, rozrywkowym i aktywizującym w obszarze kultury. Zasięg tych działań był ogólnodostępny, bowiem realizowany był w większości poprzez organizację niebiletowanych wydarzeń kulturalnych, takich jak warsztaty artystyczne, przeglądy i konkursy dla szkół i młodzieży oraz imprezy plenerowe.

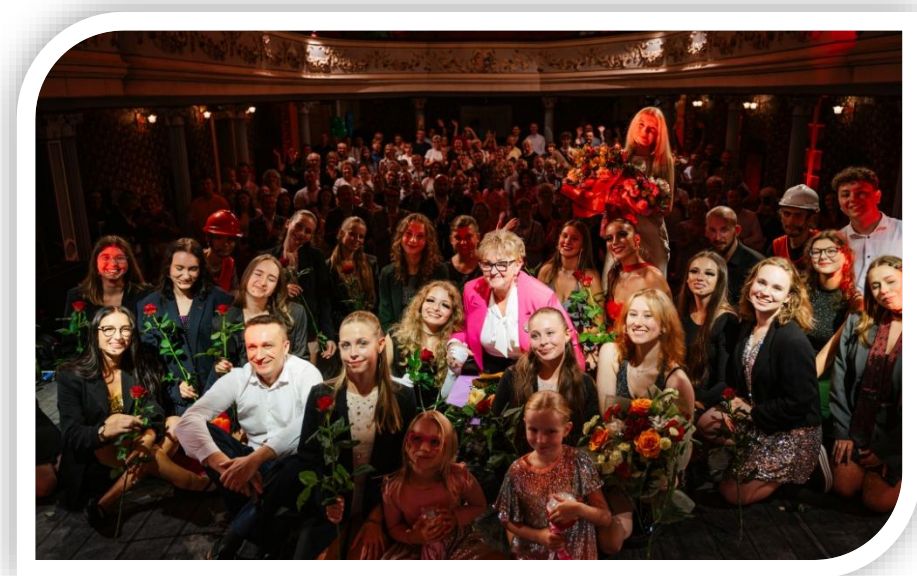

Bardzo ważną działalnością Jaworskiego Ośrodka Kultury stanowiły działania w formie otwartych, regularnych warsztatów i kółek zainteresowań. Przy Jaworskim Ośrodku Kultury prężnie działały poniższe pracownie artystyczne:

1. Teatr:

- ✚ Akademia Młodego Aktora (młodzież);
- ✚ Akademia Małego Aktora (dzieci);
- ✚ Pracownia Charakteryzacji i Cosplay;
- ✚ Jaworska Akademia Muzyki

2. Pracownia muzyczna ECMEN – nauka gry na instrumentach, zespoły i chór:

- ✚ Jaworska Akademia Muzyczna;
- ✚ Sweet Voices (sekcja wokalna dla dzieci);
- ✚ Euforia (młodzieżowy zespół wokalny);
- ✚ Chór „Wesołe Nutki” (dzieci);
- ✚ Chór „Bella Rosa”;
- ✚ Chór Albertówka;
- ✚ sekcja muzyczna zespół muzyczny MSV;

3. Pracownia plastyczna ART-KADIA/ECMEN:

- ✚ sekcja plastyczna dla dzieci;
- ✚ sekcja plastyczna dla młodzieży.

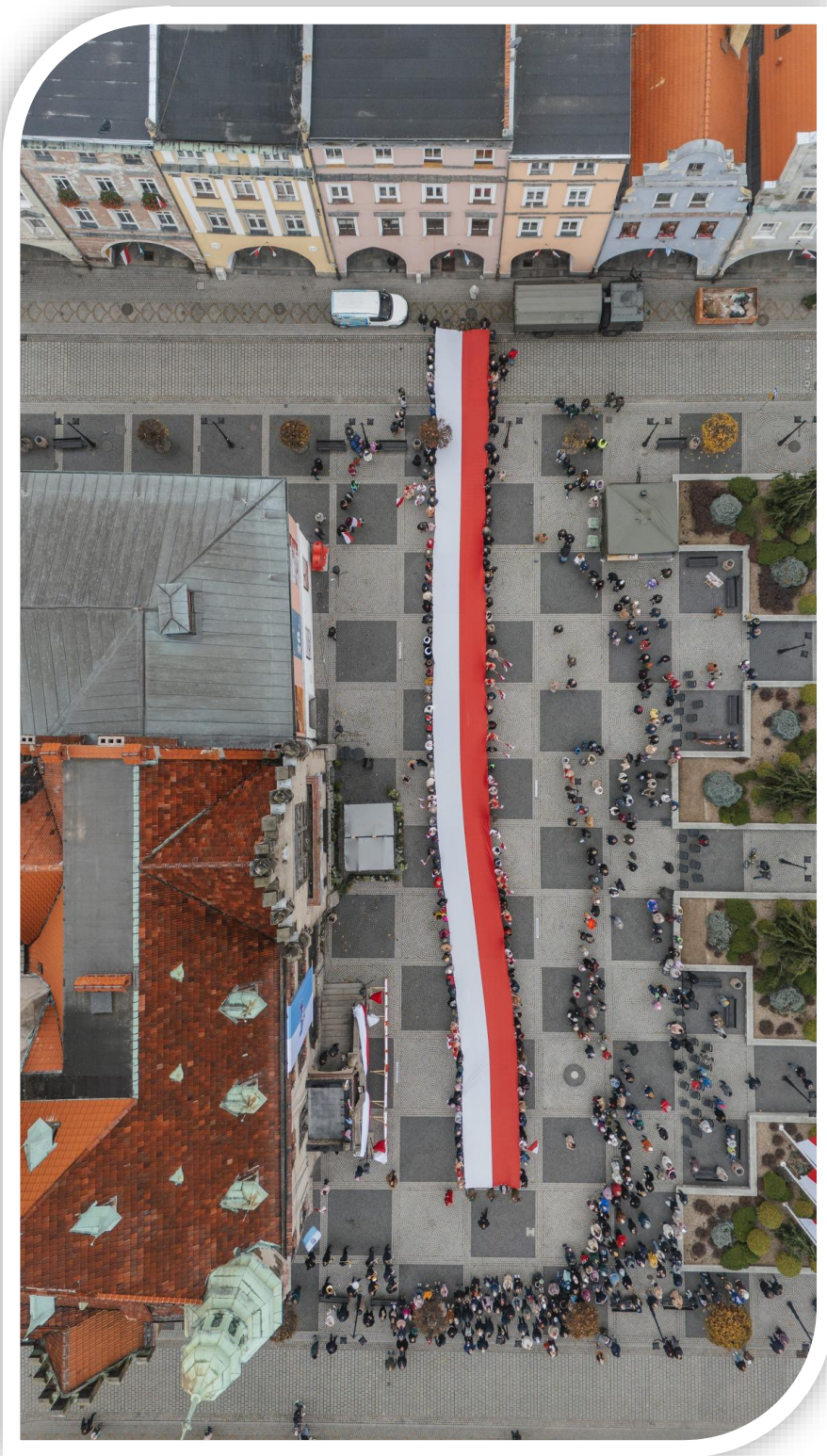
4. Europejskie Centrum Młodzieży Euroregionu Nysa (ECMEN):

- ✚ Jaworski Uniwersytet Trzeciego Wieku;
- ✚ Klub Mamy i Malucha;
- ✚ sekcja szachowa.

Jaworski Ośrodek Kultury przyczynił się w 2024 r. do zorganizowania wielu imprez kulturalnych w mieście. Wśród nich należy wymienić m.in. XXII Jaworskie Gody – konkurs kolęd i widowisk kolędniczych, Wiosna w Kapeluszu, Dzień Matki z Amorem, Wegetariada, Święto Chleba i Piernika, XIV edycja Jaworskiego Dyktanda o pióro Burmistrza, Narodowe Święto Niepodległości i Dzień patrona miasta Św. Marcina oraz był organizatorem wielu konkursów plastycznych.

8.3.2 Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworze

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworze funkcjonuje w dwóch lokalach na terenie miasta - główna siedziba przy Placu Seniora 4, gdzie mieszczą się wszystkie działy biblioteczne i Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Moniuszki 10, która gromadzi zbiory dla dzieci, młodzieży i dla dorosłych.

Na dzień 31.12.2024 r. zbiory biblioteczne liczyły ogółem 70.830 jednostek, w tym książki 70.669, czasopisma oprawne 161.

Biblioteka regularnie przeprowadza selekcję zbiorów, która jest obowiązkiem bibliotek. Wycofuje się z księgozbioru książki tzw. zacytane i nieaktualne pod względem treści. W roku 2024 zakupiono 540 woluminów. W sumie z darów, innych wpływów i zakupów do biblioteki wpłynęło 1.081 książek, a zubytkowano 1.079 egzemplarzy woluminów. Od ośmiu lat w ramach projektu „Legimi na Dolnym Śląsku” Miejska Biblioteka Publiczna oferuje darmowy dostęp do publikacji z platformy Legimi. Czytelnicy zapisani do jaworskiej Biblioteki mają dostęp do książek udostępnianych przez portal Legimi.com. W 2024 r. czytelnicy mieli dostęp do 230 tysięcy tytułów. Na podstawie ważnej karty, czytelnicy otrzymują kod i mogą założyć konto na Legimi i bezpłatnie czytać na smartfonie tablecie, komputerze lub czytniku. W 2024 r. było już 209 aktywnych kont czytelnicznych (w 2023 r. było 144).

W 2024 r. zarejestrowano 2.448 użytkowników, z czego liczba aktywnie korzystających to 2.270 czytelników. Aktywni korzystający czytelnicy to tacy, którzy wypożyczyli na zewnątrz przyjemniej jedną pozycję w roku sprawozdawczym.

Tabela. Struktura czytelników aktywnie czytających wg wieku:

	2024
Dzieci do lat 5	44
Dzieci 6-12 lat	300
Dzieci od 13-15 lat	87
Młodzież 16-19 lat	100
Osoby 20-24 lat	71

Osoby 25-44 lat	489
Osoby 45-60 lat	415
Osoby powyżej 60 lat	764
Razem	2270

Tabela. Wypożyczenia książek

	2024
Na zewnątrz	42.687
Na miejscu	870
Razem	43.557

W 2024 r. poziom wypożyczeń na zewnątrz utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. Zabiegi związane z udogodnieniem wypożyczeń i prolongata zbiorów przynoszą efekt. W 2024 r. liczba czytelników jest na porównywalnym poziomie. Wzrost zanotowano w grupie wiekowej od 6 do 12 lat. Wpływ na taką sytuację ma akcja Mała Książka Wielki Człowiek jak i ilość oraz jakość książek dla dzieci. Zakup literatury dla tej grupy czytelniczej jest przemyślany i przy zakupie zwraca się szczególną uwagę na nagradzane i najlepsze w rankingach, wydawnictwa dla najmłodszych.

Biblioteka w dalszym ciągu kontynuowała akcję „Książka na telefon”, która zaopatruje w literaturę, osoby niepełnosprawne i starsze. W ten sposób dostarczono do domów 1.026 pozycji książkowych dla 26 czytelników. Oprócz podstawowej działalności oraz organizacji wielu zajęć edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej MBP w Jaworze organizowała wydarzenia kulturalne.

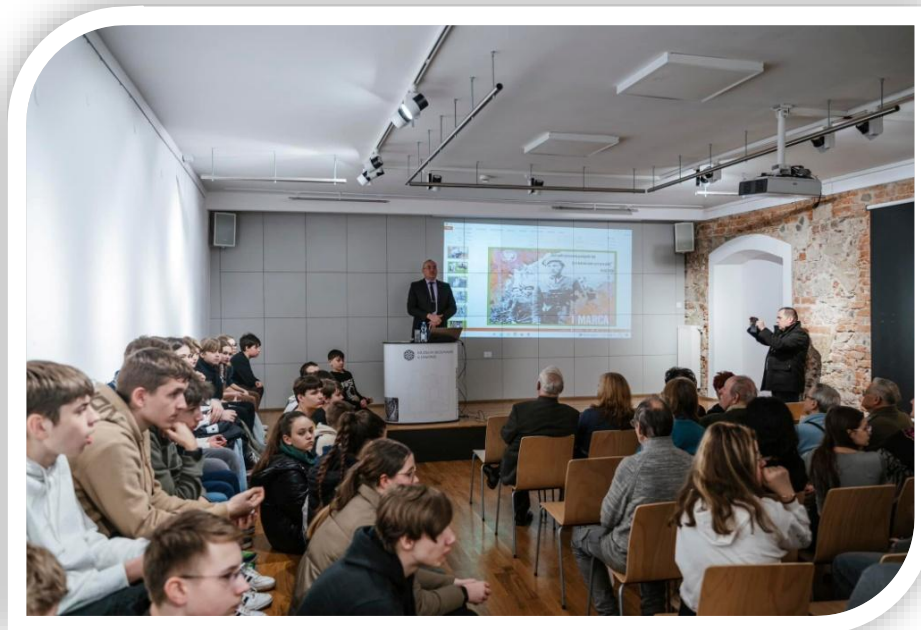
8.3.3 Muzeum Regionalne w Jaworze

Dla Muzeum Regionalnego w Jaworze zaplanowano 1.770.000,00 zł w 2025 r. przekazano dotację podmiotową w wysokości 1.770.000,00 zł (tj. 100% planu). Środki zostały wydatkowane na:

- ❖ organizację wystaw stałych i czasowych tj.: JaworArt 3 – interdyscyplinarna wystawa twórców regionu, Tajemnice jaworskiej zbrojowni, Malarstwo Małgorzaty Korenkiewicz, Rzeźba? Twórczość Piotra Żurawskiego, Salvador Dali, Szopki bożonarodzeniowe, Kolory Tokio, Dawne i współczesne tradycje piernika, Listy do Sali, Jawor. Nowy rozdział w historii Mercedes – Benz;

- ❖ działalność oświatową: lekcje muzealne (Ilustrowane dzieje Jawora, Św. Marcin patron miasta, Rycerze, księżniczki i jednorożce, Wypieki piernika, Malowanie na szkle, Warsztaty tkacie), konkursy (Mydlane historie – gra terenowa, Piernikowa gra, W poszukiwaniu św. Marcina), warsztaty, wydarzenia edukacyjno-kulturalne (Zajęcia z okazji dnia Babci i Dziadka, Marcepan. Zapomniany przysmak Jaworą, Ich los był wyklęty, Stan Wojenny, Co i jak kolekcjonować?, Jawor na europejskim szlaku, Orzeł Biały w kulturach świata, Miłość na przestrzeni wieków, Bale i skandale księstwa jaworskiego, Linie kobiecości);

- ❖ gromadzenie i opracowywanie zbiorów oraz prowadzenie dokumentacji archiwalnej (prowadzenie ksiąg, dokumentacji magazynowej i archiwalnej Działów, gromadzenie muzealiów);
- ❖ działalność na rzecz Informacji Turystycznej, Galerii pod Wieżą oraz rozwoju i marketingu muzeum (obsługa ruchu turystycznego, współpraca z organizacjami turystycznymi i biurami podróży, aktualizowanie informacji o wydarzeniach kulturalno-oświatowych na stronie internetowej muzeum, przekazywanie materiałów o bieżących wydarzeniach do mediów lokalnych, rozsyłanie pocztą elektroniczną zaproszeń na bieżące wydarzenia muzeum);

- ❖ konserwację dzieł sztuki (renowacje obrazów, figurek, ramy);
- ❖ działalność administracyjną;
- ❖ działalność gospodarczą i remontową.

Muzeum Regionalne w Jaworze otrzymało dotację celową w wysokości 130.000,00 zł, którą wykorzystano w kwocie 126.690,00 zł (tj. 97,45% planu), z przeznaczeniem na modernizację kotłowni gazowej – kaskadowy montaż dwóch kotłów gazowych z podłączeniem do istniejącej instalacji c. o.

8.4 Turystyka, sport i rekreacja

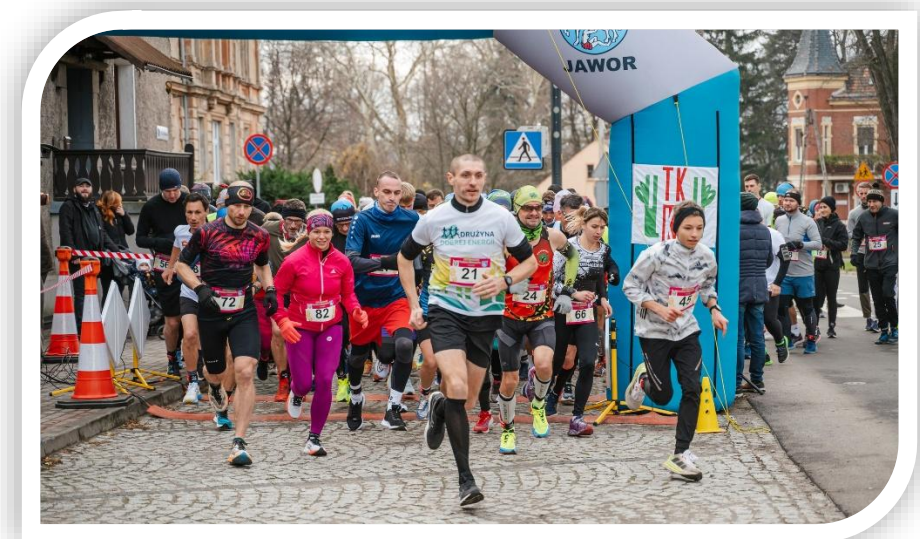
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jaworze wykorzystał dotację przedmiotową w wysokości 1.810.640,00 zł (tj. 100% planu) oraz dotację celową w wysokości 146.944,75 zł (tj. 81,64% planu) z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne: zakup i montaż pieca gazowego – Motel Sportowy; przebudowa ciągu pieszych – Basen Letni; zakup odkurzacza do basenu – Basen Letni; zestaw nagłośnieniowy – Basen Letni. Zaplanowano kwotę 155.000,00 zł, którą wykorzystano w 98,45% planu.

Kwota 145.000,00 zł przekazana została dla Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jaworze z przeznaczeniem na organizację zleconych imprez sportowych, tj.: turnieje piłki nożnej, imprezy sportowo-rekreacyjne, zawody pływackie, cykl imprez sportowych w okresie sezonu kąpielowego, Bieg Niepodległa. Kwota w wysokości 5.000,00 zł została przekazana dla Ośrodka Sportu i Rekreacji celem wykonania Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla zadania: „Modernizacja boisk „Orlik” przy ul. Korfantego 11 w Jaworze”.

Kwota 600,00 zł przeznaczona została na współorganizację projektu pn. „Szkolny Klub Sportowy” prowadzonego w jaworskich szkołach podstawowych.

8.5 Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (w tym transport)

8.5.1 Gospodarka Mieszkaniowa

Gmina w świetle obowiązujących przepisów zobowiązana jest do zapewnienia lokalu mieszkalnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkaniowy zasób Gminy Jawor jest położony na terenie miasta Jawora, jest zarządzany i administrowany przez Zarząd Lokalami Komunalnymi w Jaworze.

Mieszkaniowy zasób Gminy Jawor według stanu na dzień 31.12.2024 r. posiada 1415 lokali komunalnych o łącznej powierzchni użytkowej 72.766,81 m² oraz 22 lokale socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 460,19 m² oraz 4 pomieszczenia tymczasowe o pow. 85,61 m².

W 2024 r. Gmina Jawor wydała 29 skierowań na zawarcie umowy najmu lokalu komunalnego/socjalnego oraz 26 propozycji lokali do remontu we własnym zakresie oraz na własny koszt.

Zasady przydziału lokalu gminnego reguluje Uchwała nr XXXIX/327/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27.09.2022 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jawor oraz uchwała XLIX/377/23 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 28.02.2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jawor.

W roku 2024 Gmina Jawor udzieliła dotacji w wysokości 700.000,00 zł Zarządowi Lokalami Komunalnymi na wykonanie remontów:

- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego ceramicznego przy ul. Wrocławskiej 3-3a – 55.867,06 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachu papowego w budynku mieszkalnym przy ul. Dąbrowskiego 1 – 28.910,98 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Barbary 4 – 39.459,66 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. kard. S. Wyszyńskiego 37A – 86.203,30 zł
- Wykonanie konstrukcji dachu wraz z wymiana pokrycia dachowego w budynku przy ul. Rynek 12 – 214.695,72 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Rynek 13 – 41.017,67 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Rynek 10 – 34.308,16 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Legnickiej 11 – 40.267,87 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Staromiejskiej 24 – 11.142,94 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Rynek 14 – 56.689,73 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Limanowskiego 37a – 82.835,39 zł
- Budowa instalacji gazowej od skrzynki gazowej do lokali mieszkalnych w wyłączeniu instalacji wewnątrz lokali w budynku mieszkalnym przy ul. Żeromskiego 2 – 8.601,52 zł

8.5.2 Gospodarka komunalna

Świadczenie usług transportu zbiorowego

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Jaworze nr XLI/261/2017 z dnia 2.10.2017 r. w sprawie wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej na terenie Gminy Jawor funkcjonuje bezpłatna komunikacja miejska. Komunikacja Miejska realizowana jest za pośrednictwem czterech autobusów, które realizują przewozy pasażerskie na linii nr 1 oraz linii nr 2. Linia nr 1 komunikuje dwie skrajne części miasta: od pętli na ulicy Starojaworskiej, przez centrum, do wylotu w kierunku Bolkowa ul. Reymonta. Natomiast Linia nr 2 komunikuje Osiedle Metalowców przez dworzec autobusowy (blisko centrum) z Osiedlem Słowiańskim oraz z Osiedlem Przyszecze. Kursy wykonywane są od godzin porannych, do godzin wieczornych oraz w dni wolne od pracy. Bezpłatna komunikacja miejska jest bardzo popularnym środkiem transportu dla osób zamieszkujących obrzeża miasta, jak i tych, którzy nie posiadają własnego środka transportu. W ramach umowy ze spółką INWESTCJE w roku 2024 r. poniesiono nakłady w wysokości **1.848.822,87 zł**. W listopadzie 2024 r. Gmina podpisała nową umowę na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym Sp. z o.o. (MPK).

Zakład Wodociągów i Kanalizacji

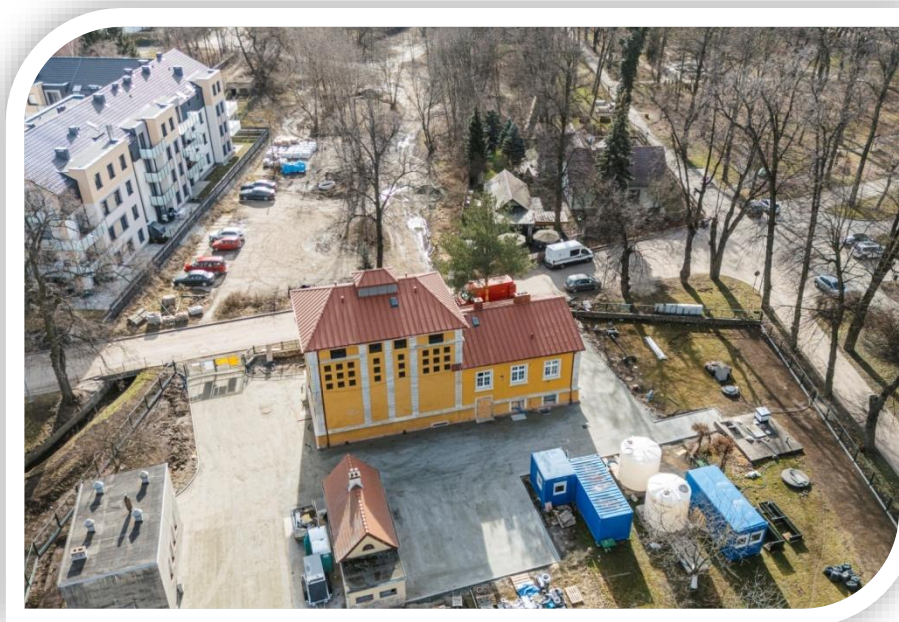
Gmina Jawor realizuje zadania własne dotyczące zaopatrzenia mieszkańców Gminy w wodę poprzez zakład budżetowy - Zakład Wodociągów i Kanalizacji, który został utworzony na podstawie Uchwały nr XLVII/313/2018 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 21.03.2018 r. Zakład realizuje zaopatrzenie w wodę przez pobór wód z ujęć

podziemnych oraz poprzez poddanie ich uzdatnianiu (odmanganianie, odżelazianie). Woda przed podaniem do sieci jest stale dezynfekowana podchlorynem sodu. Po wykonaniu dezynfekcji woda podawana jest za pomocą pomp do miejskiej sieci wodociągowej. Jakość wody jest badana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294, dotyczy wody pobieranej z sieci).

Zakład Wodociągów i Kanalizacji ma ustalone punkty poboru, są one zlokalizowane odpowiednio:

- ❖ na ujęciach wody ,
- ❖ w miejscach wprowadzania wody do sieci,
- ❖ u odbiorców.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji jest zobowiązany zgodnie z powyższymi przepisami do kontrolowania jakości wody w ramach monitoringu kontrolnego (obejmuje parametry fizykochemiczne oraz mikrobiologiczne) oraz przeglądowego (jest to monitoring kontrolny rozszerzony o kilkanaście dodatkowych parametrów chemicznych i mikrobiologicznych). Zakład nie posiada własnego laboratorium, dlatego zleca pobór oraz wykonanie analiz wody. Nadzór nad jakością wody pełni Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze. W roku 2024 wykonano 11 kontroli badań jakości wody przeznaczonej do spożycia (6 kontroli wewnętrznych oraz 5 kontroli urzędowych) wykonanych na próbach wody pobranych z sieci oraz z obiektów będących w zarządzie Zakładu.

Z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych oraz kontroli urzędowych dotyczących badań jakości wody wynika, iż jakość wody na dzień 31.12.2024 r.

odpowiadała wymogom sanitarnym stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia. Woda przeznaczona do spożycia spełnia wymagania bakteriologiczne, fizykochemiczne i organoleptyczne.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze prowadzi również hurtowa sprzedaż wody do okolicznych gmin, tj. Gmina Paszowice (Zębowice, Paszowice), Gmina Męcinka (Słup, Piotrowice, Chełmiec), Gmina Mściwojów (Godziszowa).

W 2024 roku wyprodukowano 1.476.680,00 m³ wody. Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze odpłatnie wykonuje zadania w zakresie zbiorowej dostawy wody i zbiorowego odbioru ścieków, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych.

W 2024 roku koszty działalności wzrosły w skali, której nie można było przewidzieć, a wpływ na to miała między innymi globalna sytuacja polityczno-gospodarcza. Wzrost tych kosztów znacząco wpłynął na sytuację finansową Zakładu. Zgodnie z decyzją V.RZT.70.33.2024 z dnia 22.04.2024 r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu zatwierdzono taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków na terenie Gminy Jawor na okres 3 lat. Cena za dostawę wody i odprowadzanie ścieków dla gospodarstw domowych od dnia 1 maja 2024 r. wynosi:

- woda 4,85 zł netto za 1 m³
- ścieki 7,38 zł netto za 1 m³.

Odpady

W roku 2024 odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Jawor zajmowało się Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” z siedzibą w Jaworze przy ul. Poniatowskiego 25. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jaworze przy ul. Słowackiego 32 na zlecenie Gminy prowadzi Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce. Wszystkie odebrane i zebrane odpady w tym mieszane odpady komunalne i odpady zielone zostały przekazywane do zagospodarowania do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce, której Gmina Jawor jest udziałowcem.

Na podstawie Uchwały nr XX/175/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27.11.2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jawor, w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów ustanowiono na terenie Gminy Jawor selektywną zbiórkę odpadów komunalnych w zakresie obejmującym, co najmniej:

- 1) Metale,
- 2) Tworzywa sztuczne,
- 3) Papier,
- 4) Szkło,
- 5) Odpady komunalne ulegające biodegradacji,
- 6) Odpady zielone,
- 7) Przeteterminowane leki i chemikalia,
- 8) Zużyte baterie i akumulatory,
- 9) Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 10) Meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 11) Odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne,
- 12) Zużyte opony.

W zamian za uiszczaną opłatę na rzecz właścicieli nieruchomości w 2024 r. świadczone następujące usługi:

- 1) Wyposażono wszystkie nieruchomości w pojemniki na odpady zmieszane, szkło i odpady ulegające biodegradacji.
- 2) Wszystkie nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej wyposażono w pojemniki do zbiórki niebieski na papier i żółte na metale i tworzywa sztuczne
- 3) Właścicielom nieruchomości jednorodzinnych wydawane były worki: niebieskie na papier, żółte na metale i tworzywa sztuczne.
- 4) Nieruchomości niezamieszkałe wyposażono w pojemniki do zbiórki odpadów w ilością zgodnych ze złożoną przez właściciela deklaracją.
- 5) Odbierano zmieszane odpady komunalne oraz odpady zebrane w sposób selektywny,
- 6) Zorganizowano zbiórkę przeterminowanych leków z aptek(11 punktów zbiórek) oraz baterii (16 punktów zbiórek).
- 7) Zorganizowano dwie objazdowe zbiórki zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Na dzień 31.12.2024 r. liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Jawor wynosiła 19 994 osób, natomiast liczba zamieszkujących mieszkańcy gminy wg złożonych deklaracji wynosiła 17 636 osób co stanowi 88,21% mieszkańców zameldowanych. W porównywaniu w roku 2023 było 87,32%, w roku 2022 było 85,78%, w roku 2021 było 84,81%, w roku 2020 - 84,51%. Na bieżąco Urząd Miejski prowadzi działania weryfikujące dane zawarte w złożonych deklaracjach przez mieszkańców, sprawdzając je ze stanem faktycznym. Systemem gospodarowania odpadami objęte są osoby rzeczywiście zamieszkujące daną nieruchomość, a nie osoby zameldowane. Niemniej jednak na bieżąco Urząd Miejski prowadzi działania weryfikujące dane zawarte w złożonych deklaracjach przez mieszkańców, sprawdzając je ze stanem faktycznym.

W wyniku przeprowadzonych weryfikacji przez pracowników Referatu GO danych zawartych w złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji w roku 2024 odzyskano kwotę 160.000,00 zł.

W 2024 r. z terenu Gminy Jawor odebrano 10 888,8035 ton odpadów komunalnych w tym:

Przez firmę odbierającą bezpośrednio z nieruchomości

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych przez firmy odbierające (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	406,9000
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	643,8400
15 01 07	Opakowania ze szkła	397,1400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1396,0800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5312,1600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	10,8000
20 02 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,6800
Razem		8 167,9800

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Kod odpadów	Rodzaj Odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych (Mg)
16 01 03	Zużyte opony	25,2800
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	244,5600
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,2300
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,6400
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	4,1000
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	17,1600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	418,2800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	473,4600
Razem		1 190,7100

Zebrańe przez punkty zbierające

Kod odpadów	Rodzaj Odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 04	Opakowania z metali	22,8103
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	32,9216
17 04 02	Aluminium	46,0545
17 04 03	Ołów	0,6324
17 04 04	Cynk	2,0408
17 04 05	Żelazo i stal	1 785,8238
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,5900
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	6,5150
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,4150
Razem		1 867,4731

W roku 2024 z terenu Gminy Jawor odebrano: 5312,1600 Mg niesegregowanych (zmieszanych) i 1 814,3600 Mg bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

Po sortowaniu odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do składowania przekazano 1 178,6470 Mg.

Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w roku 2024.

1. Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 40,54% - wymagany 45,00%
2. Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych: 12,88%

Wykonano utwardzenie miejsc gromadzenia odpadów przy nieruchomościach położonych przy ulicach: Starojawska 4, Limanowskiego 7, Łukasińskiego 6, Wrocławska 32. Zakupiono cztery zabudowy na pojemniki, które ustawiono przy nieruchomościach: Limanowskiego 7, Łukasińskiego 6, Wrocławska 32, Mickiewicza 45.

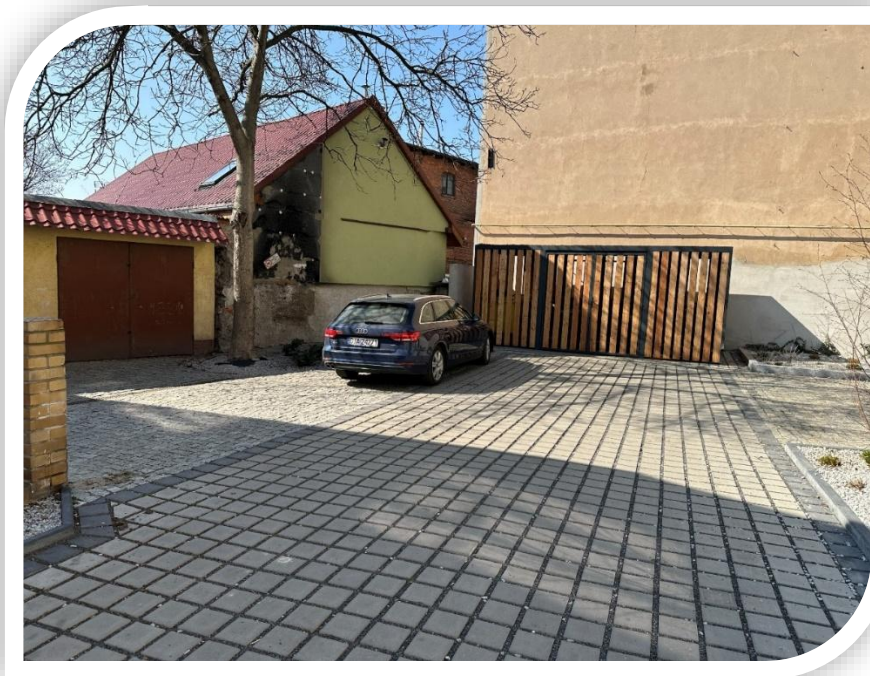

Limanowskiego 7

Łukasińskiego 6 i Mickiewicza 45

W ramach projektu EOG i projektu pn. „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono- niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor” postawiono dwie wiaty na pojemniki przy: ul. Zamkowej 3 i pl. Wolności 27.

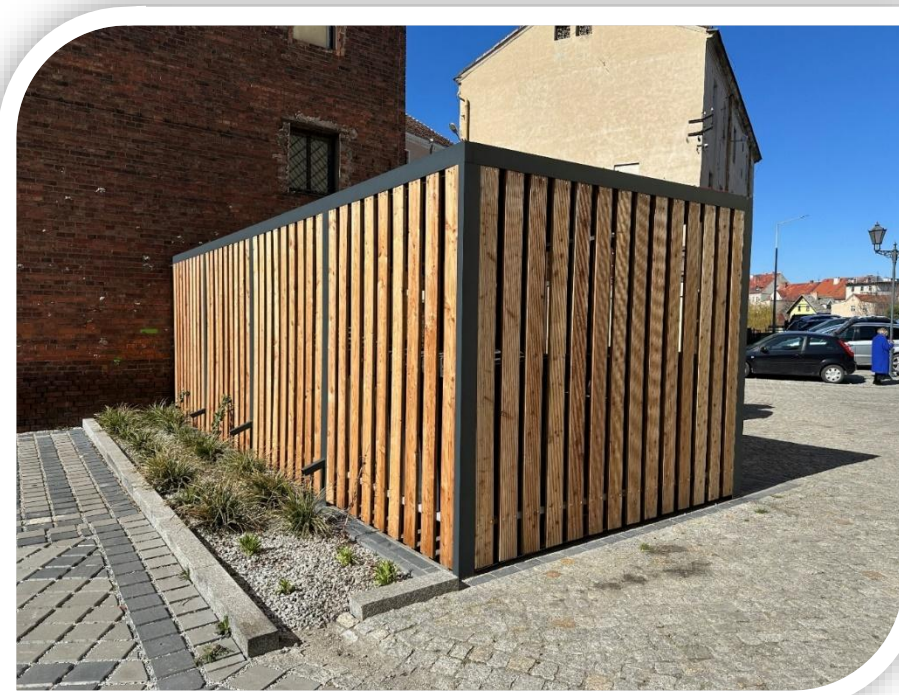
Pl. Wolności 27

Pl. Wolności 27

ul. Zamkowa 3

ul. Zamkowa 3

Podsumowanie:

Nadal należy:

- 1) prowadzić weryfikację danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi szczególnie pod kątem zgodności liczby osób zamieszkałych z liczbą osób zgłoszonych w deklaracji
- 2) budować utwardzenia po pojemniki i wiaty,
- 3) prowadzić kontrole prawidłowości segregacji odpadów na poszczególnych nieruchomościach.
- 4) edukować mieszkańców poprzez działania eventowe oraz na terenach szkół.

8.5.3 Pozostałe zadania

Wykonano remont cząstkowy dróg gminnych wbudowując 249,88 ton masy. W ramach powyższego remontu wykonano niezbędne naprawy dróg gminnych poprawiając stan techniczny dróg i bezpieczeństwo użytkowników. Wydatkowano kwotę **257.868,66 zł**.

Realizowano zadania:

1. utrzymanie oznakowania poziomego oraz wiat przystankowych. W ramach zadania wykonywano systematyczne przeglądy oznakowania poziomego oraz na bieżąco dokonywano niezbędnych napraw i konserwacji. Montowano również nowe oznakowanie, utrzymywano i konserwowano słupki hydrauliczne blokujące wjazd na płytę Rynku koszt powyższych zadań wyniósł **60.000,00 zł**,
2. zostało odnowione oznakowanie poziome, tj. linie segregacyjne oraz przejścia dla pieszych. Odnowiono ok. **1.600 m²** oznakowania poziomego. Poniesiony koszt to **26.568,00 zł**,
3. utrzymanie zimowe dróg gminnych. W ramach powyższego zadania wykonywano odśnieżanie i uszarnianie dróg gminnych w okresie zimowym. Koszt powyższego zadania wyniósł **737.950,75 zł**,
4. utrzymanie czystości na terenach gminnych. W ramach zlecenia wykonywano:
 - zmiatanie ulic, parkingów, placów i terenów należących do Gminy Jawor oraz alejek parkowych,
 - oczyszczanie terenów należących do Gminy Jawor z odpadów, odchodów zwierzęcych itp.,
 - mycie wiat przystankowych i utrzymanie czystości w obrębie przystanków,
 - oczyszczanie parkingów, placów i terenów należących do Gminy Jawor z materiałów szorstkich używanych do prowadzenia akcji zimowej,
 - uzupełnianie woreczków i torebek w podajnikach na psie odchody,
 - odśnieżanie i posypywanie piaskiem chodników znajdujących się w pasach dróg gminnych,
 - -utrzymanie porządku na placach zabaw których właścicielem jest Gmina Jawor,

- uporządkowanie skarpy oraz stawu,
Koszt powyższego zadania wyniósł **850.000,00 zł**,
5. utrzymanie terenów zielonych. W ramach zadania wykonywano prace przy zieleni miejskiej polegające na czyszczeniu terenów zielonych, nawadnianiu nowych nasadzeń, grabieniu i pielęgnacji zieleni, dokonywano nowych nasadzeń, formowano korony drzew, wykonywano cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów, zakładano trawniki w miejscach wydeptanych, oczyszczono skarpy wokół stawu oraz jego dno Koszt powyższego zadania wyniósł **910.000,00 zł**.

9 Podsumowanie

Raport sporządzony został na podstawie materiałów przygotowanych przez merytorycznych pracowników w zakresie prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, realizowanych programów i planów, rozwoju infrastruktury oświatowej, zaspakajania potrzeb społecznych oraz podejmowanych inicjatyw na rzecz mieszkańców Jawora jest także odzwierciedleniem kondycji finansowej Gminy.

Efekty pracy samorządu jaworskiego w roku 2024, mimo wielu trudności, a także zniszczeń spowodowanych przez powódź należy ocenić pozytywnie szczególnie z uwagi na inwestycje, które z sukcesem zrealizowaliśmy lub zapoczątkowaliśmy.

Podejmowane działania w dynamiczny sposób wpłynęły na rozwój Gminy Jawor, a tym samym wzmacniają jej potencjał społeczny i gospodarczy. Zauważalny jest znaczny wzrost rozwoju Gminy Jawor w wielu obszarach działania.

Dziękuję wszystkim mieszkańcom Jawora za zaangażowanie w sprawy swojej małej Ojczyzny, współpracownikom za dobrą pracę, energię i determinację, które są bezcenne w osiągnięciu wyznaczonych celów.

Zapraszam wszystkich do dalszej współpracy i dążenia do jeszcze lepszej przyszłości dla Jawora. Razem rozwijamy nasze miasto.

Emilian Bera

Burmistrz Miasta Jawora